

**Antonii Mvsae Brasavoli Medici Ferrariensis Examen
omnium Trochiscorum Vnguentorum, Ceratorum,
Emplastrorum, Cataplasmatumque, & Collyriorum**

Brasavola, Antonio Musa

Venetiis, MDLI

Antonii Mvsae Brasavoli Medici Ferrariensis Examen omnium
Trochiscorum, qui apud Ferrarienses pharmacopolas conficiuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70720](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70720)

ANTONII MUSAE
BRASAVOLI
MEDICI FERRARIENSIS

Examen omnium TROCHISCORVM, qui
apud Ferrarienses pharmacopolas
conficiuntur.

SENE X.

PROBIT, proficiatq: estne ap-
ta hęc, ac cōueniēs prādēdi hora?
BRAS. Cur illi apta nō est, qui
ad hęc usq; horam in rebus serijs
ac humanę uitę necessarijs occu-
patus fuerit? opus etenim fuit me
egrotos omnes, quos sub tutela et
curatione habeo inuisere, priusquā prandere uoluerim,
iusteq; potuerim: nā tu in catharticis medicamētis, quę
catapotia non sunt, expēdendis me ad tardam horam oc-
cupaueras. SE. Nunc mihi uidetur potius esse antecœ-
nandi hora quā prandendi. BRAS. Tu forte senio
confectus cum pueris antecœnas: ego autem puerulis, et
his qui crescunt hoc antecœnandi munus relinquo, nimi-
rum qui quinquagesimum exegerim annū, neq; amplius
cresco, nisi ut cucumeres in latus & in uentrem. SE.
At ego qui ob ætatem puer secundo effectus sum cum il-
lis antecœno, & plerunq; illos inuito, qui alioqui lust-
bus occupati antecœnam despiciebant. BRAS. Tibi
(absq; ullo pudore) antecœnare concessum est, cum ulti-

a iii mum

mum senium iam attigeris: hi etenim qui in hac aetate cō-
 stituti sunt, sæpius edere debent (Galeno teste) & pro
 unaquaq; uice haud multū, ne eorum natiuus calor, qui
 pusillus est, tali copia obrutus suffocetur. SE. tēpestiue
 prandeo, et satis copiose, antecœno modicum, et medio-
 criter cœno. BRAS. Cur potius opipare non cœnas,
 & mediocriter prandes? SE. Ita à pueritia assuetus
 sum: medicos autem audiui de hac cœnæ, ac prandij cō-
 pia in meo pharmacopolio usq; ad conuitia differentes,
 qui nescio quem uirū adducebant hominum mores per-
 uertere tentantem, omnibusq; suadentem cœnam pran-
 dio ampliorem esse oportere. BRAS. Cogit ne quem
 piam hic uir ad tantam cœnam ac prandium desumen-
 da? SE. An cogat ignoro, audiui tamen, quòd omnes il-
 los imperitos esse arbitratur, qui aliud agunt, & homi-
 nibus aliud præcipiant, & hos conuitijs, ac blasphemijs
 insequit: immo addebāt totā uictus rationem LEONI
 x. Pontifici max°. imutasse. BRA. CLEMENTI,
 non Leoni, sed immutato uiuendi genere breui obiit Cle-
 mens, qui diutius forte superuixisset, si suo illo primo ac
 diu assueto uiuendi genere usus fuisset. SE. Quid cen-
 ses tu in hoc negotio agendo? BRAS. Est medica di-
 sputatio, & antiqua, nō recens & hoc tempore orta (ut
 nonnulli censent, qua ambigitur nū prandium cœna ple-
 nius esse debeat, an cœna prædio, et unaquæq; pars suos
 habuit, habetq; fautores. SE. Quid facis tu in tuo pro-
 prio corpore. BRAS. Tecum ingenue loquar. ego in
 cœna et prandio hucusq; nullam feci, neq; facio differen-
 tiam: et deinceps ita sequar, nisi prospera ac secūda mea
 uadetudo inmutetur: nam & probè prandeo, & probè
 cœno:

cæno: neq; contemplor an hoc plenius esse debeat, an illud, & neq; ex hoc, neq; ex illo dispendium sentio: immo si in prandio quæ magis sapiant adfuerint, plenius prandeo (nam quid pransurus, aut cœnaturus sim semper ignoro. hoc etenim providendi munus, uxori, & quæstoribus meis demandatum est) & si in cœna illa fuerint quæ magis sapiant, plenius cœno. SE. Ergo medice non uiuis? BRAS. Quid est hoc medice uiuere? ego humaniter uiuo, nõ medice, et humanas seruo consuetudines, ægroti medice uiuant, & qui ualetudinariam uitam degunt, hominem uere sanum suæ spontis esse debere Celsus testatur, nihil est quod sapiat, à quo abstineam. SE. Multos igitur fructus edere debes. BRAS. immo paucissimos, nam mediocriter sapiunt, si uehementer saperent, à nullo eorum genere abstinerem. SE. Cur iubes ut alij à fructibus abstineant? BRAS. Hoc ualetudinarijs iubeo, et ægrotis, ac lurconibus illis, qui uentriculum ad os usq; fructibus implēt, sed sanos moderate fructus edere nihil incommodi est, immo ex fructuum esu id cõmodi habet, quod aluus lubrica redditur: hocq; maxima fructuum pars efficit. SE. Tu igitur semper prandes, ac cœnas? BRAS. Rarum est, immo rarissimum (nisi ægrotauerim) quod non bene prandeam, & bene cœnẽ, et si nonnunq; me haud prandere contingat, symptomata illa statim incido, quæ ab Hippocrate in libro de Ratione uictus in acutis: & in libro de Prisca medicina referunt. Cum. n. hora transit, cõfestim uehemens debilitas seqtur, tremor, animi defectus os amarescit, in iram excitor, difficulter spiro, & ieiunare nõnunquam mihi morbi principium fuit, & origo. SE. Nunquam

igitur ieiunare deberes. BRAS. Rarissime ieiuno: nihil enim uitæ meæ, meisq; uiribus magis noxiū, magisq; periculosum inueni ieiunio. semel à prandio abstinui circa alia occupatus, in tātā incidī imbecillitatem, ut uix loqui potuerim priusquam comederim, tam facile à ieiunio resoluor. SE. Si in Aphrica ortus fuisses semel tantum (pro patrio more) in die comedisses. Nam diuus Augustinus Carthaginensis cum Romam profectus esset, fatetur se monstra uidisse: monstra uero uocabat bis in die esitare, Romani etenim prandebant, ac coenabant, cum Aphricani semel tantum in die comederent. BRAS. Si diuus Augustinus in Galliam profectus esset, arbitror hos uocauisset plusquā monstra. SE. Quam ob rem? BRAS. Quia in Gallia passim quinquies in die cibus uescuntur. SE. Et in Austria semper. BRAS. Verum tamen si diuus Augustinus nunc esset superstes illi monstrum non uideretur bis in die comedere, quoniam in presentiarum Carthaginenses, & Tunetani, & ceteri Aphri bis in die comedunt. At ordinem quendam periodorum cœli in esitationum numero contemplemur. Multi sunt Romæ, qui semel comedunt: idem plurimi faciunt Florentini, in qua urbe nonnulli sunt, qui non semel tantum, sed & adeo parce, ut dimidium dici possit quam opus sit, Bononiæ bis comedunt, Ferrariæ ter, Mediolani, in Insybria, ac in regione Pedemontana quater, in Gallia quinquies cibus uescuntur? SE. Quomodo id faciunt, & quo tempore? BRAS. Hoc ordine et temporibus quæ enumerabo. Cum è lecto surgunt, statim ientant, quòd deiuner appellāt, nos dicimus far collatione panis buccellam accipiunt, et nōnihil bibunt, postea hora consueta

ra consueta prandent, & cum ad uesperas pulsatur antecœnant, postea statuta quadam hora cœnant, denique cum dormitū eūt, bucellam panis edunt, & supbibunt. quòd appellant prendre son uin. Cum è Gallia in Angliam trāsitur, semper homines edere inuenies hoc est in die pluries: arbitròq; si ultra Angliam alia adesset regio quòd in ea adhuc frequētius ederetur, nec ab re, quia esset regio magis frigida: frigida uero regiones multum appetere faciunt. SE. Tu quid melius censes, semel, an bis in die comedere? BRAS. Bis in die. SE. Cur semel tātum non est melius, ut amplius negociandi tempus habeatur? BRAS. Quia uentriculus per multas horas uacuuus esset, & nihil in quòd ageret, haberet, quòd natura minime fert: nā flatu, ac pituita implebitur. octo etenim aut nouem horæ ad coctionem quæ in uentriculo fit satis sunt: in reliquo tps ad alterius usq; diei cibationem, opus erit, aut uentriculi actionem otuari, aut ad se pituitā, flatus, ac prauos humores in quos agat attrahere. Hippocrates uero propè calcem secundi libri de Ratione uictus in morbis acutis, ait semel in die comedere, emaciare, siccare, uentrem sistere, nam calor unetris humidum, & carnes consumit: prandere uero contraria facit. SE. Tamen Hippocrates in quarto de Ratione uictus in morbis acutis libro eorum discrimina refert, qui prandent, et non sunt prandere assueti: inquit. n. (haud longe à libri calce) Etenim qui prandere non consueuerunt, si pransi fuerint, uēter eorum intumescit, somno-
lenti redduntur, et pleni: quòd si præterea cœnauerint, uēter ipsis turbat. BRAS. Hippocrates in hoc loco de inassuetis prædere uerba facit, ut planū esse poterit con-
templanti:

templanti: nam & Galenus eodem loco sectione uidelicet uigesima secunda inquit, id esse ex repentina mutatione, quia grauatur ab alimento facultas. nunc uero de his quæ assueta sunt minime loquimur: nam qui ad aliquid sunt assueti iuxta Hippocratem omnia ad quæ sunt assueti facilius ferre possunt. SE. Cum uero nos & prædere & cœnare assueti simus, quid plenius à sano homine faciendum est, prandere ne an cœnare? BRAS. Qui sanus uere est, et probe concoquit, bene prandeat, & bene cœnet: at non intelligo hunc tuburcinari debere, et ad summum cibis se explere, sed ad probi ac honesti uiri consuetum & commodum edere. SE. In ualetudinarijs autem quid agere oportet? BRAS. Ut suæ ualetudini cōfert. SE. Mihi animo esset, ut hoc negotium expressius, & cū maiori rationū diligentia enodares: nam multa in meo pharmacopolio audiui, quæ à diuersis medicis de hac quæstione differebantur, & quæ me ambiguum reddidere, nam aliqui prædium cœna plenius esse oportere fatebantur, alij cœnam. BRAS. Si ambiguitates illas quas mente concepisti, in medium afferre non contemnes, nos illas pro posse absoluere nõ grauabimur, SE. In primis de prandio disputarunt, qua hora apud antiquos summeretur. BRAS. Antiqui diem, hoc est lucem ipsam in duodecim horas tam hyeme quàm æstate diuidebant, et noctem, id est tenebras in duodecim: erant uero hyeme & æstate horæ inæquales, uere & autumno æquales, ut de æqualitate & inæqualitate horarum astronomi differunt, hic negocia nõnulla statutis quibusdam horis perficiebant, quæ nunquam ad alias horas demandassent, in hac uero horarū distinctione, nona

ne, nona hora cœnabant, de his autem horis ac negocijs in ipsis peragendis extant Martialis carmina in quarto Epigrammatũ libro, in epigrammate ad Euphemum, in quo ita cecinit.

Prima salutantes, atq; altera continet hora.

Exercet raucos tertia causidicos.

In quintam uarios extendit Roma labores.

Sexta quies lassis, septima finis erit.

Sufficit in nonam nitidis octaua palæstris,

Imperat extractos frangere nona toros.

Hora libellorum decima est Eupheme meorum

Temperat ambrosias cum tua cura dapes

Et bonus ethereo laxatur nectare Cæsar

Ingentiq; tenet pocula parca manu.

Tunc admitte iocos, gressu timet ire licenti

Ad matutinum nostra thalia Iouem.

Martialis euphemũ rogat, ut i suis carminibus Imperatori ostendendis hoc ordine utatur, ut illa quæ sunt seueriora ante cœnam ostendat, quæ uero sunt iocosa post cœnam. cum igitur iubeat decima hora ostendendos esse iocos, inditiũ est q, nona hora cœnauerint. S E. ad huius rei propositum quid facit hæc cœnandi hora antiquorũ, & prandendi? B R A S. Nihil ut arbitror, at tibi retuli illos de hac re differuisse, sed nos illam pretermittere debemus, quia de cœna, & prandio sermo futurus est, ut in presentiarum in usu sunt, nam, & antiqui eisdem cœnabant horis, & prandebãt ut nunc facimus, ut ex Hippocrate constat, & Galeno in libro de Ratione uictus in morbis acutis, mirorq; de his nominibus quempiam ambigere. Nam statim qui de hac re differit per prandium
es

esus ille intelligitur qui mane fit postquam homo per ali-
 quot horas negocia exercuerit, q̄ est quarta, aut quinta
 hora, postquam è lecto surrexerit: & per cœnam com-
 mestio illa uespertina intelligenda est, quæ fit per spatiũ
 octo, nouem, uel decem horarum à prandio, & per spa-
 tium unius, uel duarum horarum à decubitu. hæc est cœ-
 na, & hoc prædium de quibus sermo futurus est, ut apud
 nos consueta sunt uocari ac insumi, & eodem modo an-
 tiqui (forte in aliqua horarum portione euariantes) in-
 telligebant, ut hora scilicet matutina præderent, uesper-
 tina uero cœnarent. De hoc ergo prandio, & de hac cœ-
 na intelligentes (quia ita etiam Hippocrates, et Galenus
 intelligunt) differamus, quid nã plenius esse debeat. Di-
 sputatio autem non erit pro hominum consuetudine, nec
 pro moribus, sed erit in se simpliciter, quia magna homi-
 nũ pars de more plus cœnat, q̄ prædeat. SE. In maiori
 Ferrariensũ parte hoc intueri licebit, q̄ scilicet tenuius
 prandent liberius ac plenius cœnãt. BRAS. Hoc uerũ
 est tamen, & nonnulli plenius prandent, & minus cœ-
 nant, sed rari sunt. SE. Simpliciter igitur differas cõsue-
 tudinibus prætermisissis, & quid ratio dictet ostendas, et
 prætermisissis etiam ægrotantibus, nam hi secundum ægri-
 tudinis genus & horas quibus morantur in uictu sunt re-
 gendi. BRAS. In simpliciter sanis, & qui ob aliud nõ
 coguntur, cœna prandio plenior semper esse debet: ita
 » enim Galenus in septimo Methodi dicit. Quare pri-
 » mo loco leue sumendũ his est (de his loquitur qui refici-
 » untur) quò uidelicet concoquatur celerrime, & ex-
 » crementũ eius discedat, & uacuuus purusq; uentriculus se-
 » cundum excipiat, At quoniam non solũ quies & somnus,
 sed etiam

sed etiam longius tempus huius naturalē administratio-
nem excipit, rationabile est ut ualētiores ciborū hoc ma-
xime tempore offerantur, itaq; etiam athletæ omnes sic
faciunt, qui cū usum nō solū aliqua ratione inuenerunt,
sed etiam longa experientia comprobarunt. Hinc facile
colligi potest ob longius tempus q̄ inter cœnā & prædiū
interponit, & ob somnū ac quietē plenius eē cœnandū.

SE. Galenus hoc in loco de conualescentibus qui maci-
lenti sunt et impinguari cupiūt sermonē habet. BRAS.
Conualescentes sani sunt, et ideo sub nostra cōsideratio-
ne continētur, adde rationem qua utit Galenus sanis con-
uenire, nam in quiete consistit ac somno, & in cœna ad
prandiū distantia, quæ ratio sanis æque competit. SE.
Galenus de cibi multitudi-
ne loqui nō uidetur, sed de ua-
lentiore cibo quo athletæ uescuntur, ut robur corporis
faciāt. BRAS. Valentior cibus duplex esse potest, aut
quò ad suam naturam ualentior ut bouis caro, aut quò ad
multitudinē. ad Galeni intentum siue primo, siue secū do-
modo sit ualentior in secunda cibatione quæ cœna uocat̄
summi debet, nam ad nutriendum præbetur. SE. Sani
tanto nutrimento non indigent, ut conualescentes q̄ ma-
cilentisunt. BRAS. Immo & ipsi indigent, quia con-
ualescentes uim habent concoctricem imbecillā, sani aut̄
habent illā robustā, iccirco nutrimento indigent, in quod
agat robusta uis, et Galeni ratio monet uentriculū purū
esse debere, & nihil in secunda cibatione, quæ cœna est,
continere, at à secunda cibatione ad primā hoc nō dicit,
uentriculum scilicet purū esse debere, quia tanta adest à
cœna ad prædium distantia ut necessario sit purus et ni-
hil cœnæ cōtineat. SE. Prosequaris obsecro, BRAS.

Nobis

Nobis ociū nō suppetit de hac re abūde differēdi, iccirco nunc rerū capita attingemus, aliās seorsum quæstionem ample tractaturi. sed aliud audias ad suadendum cœnam prandio ampliorē esse oportere argumētū. Quo tempore naturalis calor intensior ac uehementior est, eo tempore iure plenius edendū, sed noctu calor naturalis intensior ac uehementior est, igitur noctu, hoc est in cœna, plenius edendum. S E. ego huius argumenti minorem propositionem inficias irem. B R A S. Gaudeo plurimum, te dialecticum tam repente euasisse. S E. Immo à pueritia dialecticam didici, neq; in illa fueram mediocriter uersatus, adhucq; ueluti igniculi qdā in me relictī sunt, quibus facile argumentorum genera deprehendere possum. B R A S. En minorem illā quam is inficias probo. Cum naturalis calor retrahitur tunc uehementior fit, in seipso scilicet contractus, & ueluti coadunatus, ac concalcatus, ut Hippocratis Galeniq; sentētia est, quoniam in primo Aphorismorum libro aphorismo decimo quinto iudicarunt ideo hyeme coctiones fieri potiores, quia noctes longissimæ, immo, et præter horum authorū sentētiā ratio ipsa id dictare uidet, quia naturalis calor in somno ad centrum cōtrahitur unde Galenus in primo de symptomatū causis capite octauo monet, animales facultates in somno quiescere, naturales uero uehementius agere, & non desistere. S E. Ego libenter Galeni uerba audire. B R A S. hæc sunt. Liqueat aut non secus, & quod
 » in somno, aut omnino ferientur sensus, aut exiliter &
 » obscure agant. Rationabile ergo est exiguum uirtutis à
 » principio in singulos tum confluere, & profunde quidē
 » ac non profunde dormire, sicut uulgo loquimur, ex quantitate

titate influentis uirtutis contingit: cum tanto minus eius [“]
 influere sit credibile, quanto somnus est profundior. Igi- [“]
 tur in toto eo tempore uidetur animalis uis quiescere, na- [“]
 turalis autem uehementius operari. Hec sunt Galeni [“]
 uerba quæ audire cupiebas. SE. Tã dilucida sunt ut q̄
 optabas planè ostendant, sed an naturalis calor intus re-
 trahat, iuxta Galeni dogma nõdũ suafisti. BRAS. Pos-
 sem hoc ex tota medicorum ac philosophorũ schola sua-
 dere, sed nobis in presentiarũ institutum est Hippocrate
 et Galeno solis uti. hic nimirũ in tertio de Causis pulsũ,
 rationem reddit, quare pulsus in somni initio sunt imbe-
 cilliores, tardiores, atq; rariores, deinde maiores fiunt
 & uehementiores, rationẽ reddit, quia calor cogẽs se ad
 interiora cibum inuenit, quẽ conficere debet, laboratq;
 ut illũ superet, ac uincat, unde quoad cibũ superauerit
 imbecillior uidetur, cum uero superauerit ualidior fit,
 pulsusq; maiores euadunt, ac uehementiores. SE. Ita
 ego respondere possem, non esse uniuersale q̄ concoctio
 melior in somno fiat q̄ in uigilia, si illa quæ digeri debẽt
 æqualia summant. BRAS. Immo in his de quibus ser-
 mo futurus est, in sanis scilicet, & qui non magis uni quã
 alteri sunt assueti, semp melior fit in somno quã in ui-
 gilia cõcoctio, ut ratio ipsa dictabat. Adde, et ob noctis
 frigiditatem naturalem calorẽ uehementiorẽ euadere,
 nã noctu cõtrahitur, et in sese collectus intrinsecas par-
 tes magis calefacit, extrinsecas uero calore destitutas de-
 serit, cuius rei testis est Galenus in primo Aphorismorũ
 libro aphorismo decimoqnto ubi ait. Causam uero ob [“]
 quã hic idem calor in hyeme augeatur, etiã Aristoteles [“]
 dixit. Refugit enim propter circũstantẽ extrinsecus fri- [”]
 giditatem

BRASA VOLI

,, giditatem sicut rursus astate ad sibi affinem proteditur.
 ,, Atq; ita contingit dissolui quidem ac dissipari eius sub-
 ,, stantiam tempore aestiuo: contineri aut ac cohiberi, &
 ,, in profundum secedere hyemali. Ob hoc igitur et coctio-
 ,, nes, & sanguificationes, & nutritiones his temporibus
 ,, sunt meliores. Verum hæc non contingunt, nisi ob frigi-
 ,, ditatem unde et Hippocrates dicebat, Ventres hyeme, et
 ,, uere nã calidissimos esse, ob aeris frigiditatẽ, sed in nocte
 ,, aeris frigiditas dominatur, igitur et naturalis calor con-
 ,, trahit & uehementior euadit. SE. q. de hyeme adducit
 ,, ad rem ipsam facere nõ uidet, q. a non omnes hyeme pro-
 ,, be coquunt, sed illi solum qui carnosissimi sunt, & calidi, q. à
 ,, Galeno ostendi uidetur, animalium exemplo in latibulis
 ,, degentiũ, quæ per totã hyemẽ nõ edũt, quia nec coque-
 ,, rent, quoniã eorũ naturalis calor adeo imbecillus est, ut
 ,, à frigore ferẽ extingatur, aut saltem sopiatur pro-
 ,, pterea non omnes melius hyeme coquunt. BRAS. Hi
 ,, qui frigidi sunt et macilenti nõ sunt uere sani, si anima-
 ,, libus in latibulis degentibus comparari possint nam sunt
 ,, adeo frigidi ut hyeme superueniente adeo infrigidentur
 ,, ut nullo pacto, uel modice coquant. SE. A nonnullis
 ,, audiui, q. & si calor sit uehementior in nocte quã in die
 ,, tum ob noctẽ, hoc est obscuritatem, tum ob frigiditatẽ,
 ,, tamen multæ adsunt noctu superfluitates, circa quas oc-
 ,, cupat natura, iccirco minus cœnare opus ẽ, ut natura fa-
 ,, cilius in hæc excrementa agere possit, & illa expellere.
 ,, BRAS. Hæc uana sunt, quia nõ sunt plura superflua
 ,, in nocte, q. in die, nã si in nocte forte adsint prandij super-
 ,, fluitates, in die etiam aderũt cœnæ superfluitates, iccir-
 ,, co illorum quos adduxisti ratio nullius momẽti est, unde
 ,, aliud

aliud audito argumentum. In illa temporis cōditione, in qua naturalis calor aptior fit ad concoquendū, in illa inq̄ plus edēdū, sed in quiete calor naturalis fit aptior ad concoquendum, ergo in quiete amplius edendū est, uerū optimum quietū maxima est in nocte, igitur in nocte magis edendum est, sed in nocte cœnamus, cœna igitur prandio elenior esse debet. S E. Hic adsunt multa, quibus assentiri non cogimur, nā primā propositionē concedimus, secundam imus inficias, naturalē scilicet calorem in quiete aptiorem fieri ad concoquendū, cū experientia ostendat coctiones potiores fieri cū corpora exercemus. B R A S. Si propositionē illā tibi uerā esse suadebo, quid postea diceres? S E. Nihil aliud q̄ id fateri q̄ probaueris, modo id recte probare ualeas. B R A S. Ita facile probabo. Calor qui ab exercitatiōibus excitatur coctiōi quæ in uentriculo, ac iecore fit minime cōfert. prætereo ad hoc suadendum Auicēna sententiā in Tertia primi, doctrina secunda, in capite tertio & septimo, & Rasis sententiā quarto ad Almanforem, et Auerrois in sexto Collectio-num suarū capite secundo, sed id rōne probō. quia calor à motu factus ad circumferentiam trahit, nam extimam superficiem calefacit, qua calefacta id q̄ intus est ob calorem ad circūferentiā trahit, iccirco coctio impeditur, quæ in uentriculo fit, et quæ in iecore. secus eēt de tertia coctiōe ad quā sequitur distributio, & assimilatio. Hinc Galeno placuit exercitationes & motum post factas coctiones fieri oportere, hoc à Galeno edocetur in sexto de Sanitate tuēda, non esse scilicet exercendum corpus, nisi postq̄ uētricus, et uasa crudis succis prorsus sint uacua. Immo, & iubet prius etiam urinā, et excrementa eē
b excreta.

excreta. SE. Experientia tamē ostendit, illos qui cor-
 pora exercent facilius cōcoquere. BRAS. Hoc uerū
 est primis factis ante exercitationem concoctionibus, q̄a
 exercitatione calor uehemētior euadit, at si fiat dum in
 uentriculo ac iecore cruditates existūt, extimus calor ad
 circumferentiam trahit, idq; trahit q̄ crudum est. SE.
 Sequetur igitur per totū corpus crudas materias distri-
 bui? BRAS. Proculdubio sequetur, & fiet. Dic uero
 nonne illo tempore plus edendum, quo maior præcessit
 consumptio? SE. Ita uideretur, modo nō esset talis con-
 sumptio, quæ uires imbecillas rediderit, tunc enī minus
 præbēdum est ac sæpius. BRAS. De tali consumptio-
 ne non loquor, sed de illa ad quā hæc sequeretur, nisi ci-
 bis occurreremus, quorum officium est, id q̄ deperditū
 fuerit restaurare. at in die, tum ob exercitatiōes ad uitā
 necessarias, tum ob calorē diei, magna fit resolutio, quā
 ut reficiamus, et deperditum resarciamus, plenius edere
 debemus, hoc autem fieri debet uesperis, hæc nimirū ho-
 si plene cœnauerimus id noctu reficitur, q̄ in die deper-
 ditum est. SE. Si coctiones noctu fiunt potiores, igitur
 summo mane optime edendū erit, ut uires reficiantur, et
 id resarciatur q̄ deperditū est. BRAS. Deciperis qm̄
 & si coctio noctu melior euadat, tamen non fit tanta re-
 solutio ut in die fit, in quo mouemur, & corpora exerce-
 mus. sed & aliud audito argumentum. SE. Iam audio.
 BRAS. Cū inter prandium, & cœnam octo, uel nouē
 horarum spatium intersit & nōnunq̄ septē, spatiū inter
 prandiū & cœnā erit quindecim horarū, uel sexdecim,
 uel decem & septem, nisi uero plus cœnauerinus, quā
 pransi simus per amplum spatium uentriculus relinque-
 tur

tur uacuuus, & ita flatu implebitur, ac pituita, & ipsius uires exoluentur. S E. Igitur simpliciter censes plenus coenandū esse, & tenuius prādendū? B R A S. Ita censeo si simpliciter loquamur. S E. At si quis plus prandre assuetus esset q̄ coenare qd̄ tum agendum? B R A S. Si eiusmodi consuetudo diutina fuerit, & ferè à pueritia incepta, & homo p̄ multos annos antea illam obseruauerit, à sua consuetudine dimouendum non esse arbitror, quia consuetudo est altera natura. At si breui temporis consuetudo sit, hic facile consuetudinē transmutare poterit, ac debet. De his ergo q̄ longa consuetudine minus coenarunt, plus prāsi sunt, in præsentiarum minime loquimur, quia illos in sua cōsuetudine, et in sua quodā modo natura uersari sinimus. Memini, patruū meum, Ioannem Brasauolū uirum (si quis alter) integerrimum, & qui septuagesimum quartum agebat annū, uehementi aegritudine affectū, quē curauī, & in sanitatē, restitutus est, dum cōuale sceret, illū blandis uerbis alloqui, coepi, o patre dixi, ad hanc tam grandaenam etatem peruenisti, uictum iam mutare deberes (nam nihil penitus praeter fructus edebat, & per totum uitae curriculum ederat) & plus uiuere quā fieri possit eniti, carnesq; edere, oua, & probos pisces, & reliqua quibus caeteri hoies uescuntur. tunc me defixis oculis intuitus est, & dixit charissime nepos ad hāc usq; etatem septuaginta quatuor annorum cum hoc uictus genere perueni, & nunc uictum immutabo cum pedes mei sepulchri partē iam occupent? morte profecto prius praenirer, q̄ consuetudinem immutare potuerim. senis uerba considerans illius consiliū laudauī ac probauī, ut scilicet consuetudinē suā obserua-

ret, & præsertim quia carnes, & pisces non mō abhorrebat, sed & difficulter concoquebat: cuiuscunq; uero generis fructus & probè concoquebat, & summe appetebat. Itaq; per septem, aut octo annos adhuc cum suo hoc uiuendi genere superuixit, ut deniq; sua sponte uiuens octuagenarius animam Deo reddiderit. hinc inferendum censeo longas consuetudines nō esse immutandas, et præsertim in uictus ac in ordine sumēdi uictū. SE. Qui ergo assueti sunt ampliuscule prandere, & minus cœnare, in sua illa consuetudine relinquendi sunt? BRAS. Si longa sit consuetudo, quæ in naturam ferè transiuerit. nam iuxta Hippocratē in secundo Aphorismorū libro aphorismo quinquagesimo. Quæ ex longo tēpore consuetasunt, & si deteriorasunt, insuetis minus molestare solent. immo si nonnunq̄ consuetudo in melius sit imutanda à Galeno iubemur in qnto de Sanitate tuenda sensim esse mutandā. et Hippocrates in secūdo de Rōne uictus i morbis acutis libro docet longe melius esse non tantum sanis. sed etiam ægrotis uitiosam uictus rationē seruare, q̄ illā subito, etiā si melior sit, mutare. & Galenus in eodē quinto de Sanitate tuenda inquit. Senibus utilius esse cōsueto opere exercitari, etiam si modice noxium sit. Cōtra iuuenibus ea mutare quæ nocent tentandū est, etiam si à pueris his maxime insueuerint. Hisq; utitur uerbis Galenus in eo libro. Ergo nec assuetudines ipsæ, tam & si prauæ sunt displicentibus adhuc sibi corpibus mutadæ sunt, nec per summam sanitatem semper id est tendādum, sed tum, cum is cui mutandæ sunt à ciuilibus negocijs maxime uacat. SE. Audiui medicos illos inter se altercātes dicere rusticos, & qui uictum suis manibus, & cum labo

re querunt, plus prædere debere, & minus cœnare, quia in quotidiano labore multum cōsumunt. BRAS. Hoc uanum est, nam hi statim à prædio labores subire coguntur, ut ob motum in extrinsecis partibus calor accendatur, qui deinde cibum ad circumferentiã trahit, et præterea corrumpit potius q̄ coquatur, tamen in his regula esse non uidetur, cum quater & quinquies in die esitent, & Ferrarienses rustici cū tritulant quinquies in die edūt, testuacea, carnes bouilas, anseres, lagana, et cibaria crassa, ac difficilioris coctionis, tamen diu uiuunt, & semper pleni laborant, quamuis ratio dictet q̄ in quiete plenius edere deberent. nam Galenus in secundo de Sanitate tuenda prius laborandum esse monet, postea edendum, quia uehemens post esum motus cibos corrumpit, & ad circumferentiam trahit, cunq; hi qui ita laborant uehementius ac profundius dormiant, iccirco eorū naturalis calor uehementior est, & ita in somno id magis cōcoquere possunt, q̄ in uigilia corrumpunt. in primo etiam de Alimentorum facultatibus capite secundo à Galeno notatur si à somno arceantur hi qui ita laborāt, egrotare. SE. Experientia ostendit illos diu superuiuere, tamē in prandio plene edunt, & in matutina ientatione, & in ante cœna. BRAS. hoc ideo est quia sunt assueti, & à parentibus orti qui illis cibationibus erant assueti, assuetudoq; in illis in naturam transiuit. Superioribus mēsi bus cū Romā uelociori equitatu proficiscerer, si bene prandebam cibus in uentriculo ferē corruppebatur, si uero tenuiter prandebam, erā postea uehementer delassatus, ut bene prandere potius elegerim, et melius cœnare q̄ tenuiter prædere: hoc tamen seruabam q̄ in prandio modi

e bibebam, potus etenim erat causa corruptionis cibi in
 uentriculo. SE. Si quis eēt noctu uigilaturus, et inter=
 diu dormiturus, quid agendum ab hoc esset? BRAS.
 Oppositum agēdum, uidelicet tenuiter cœnādum esset,
 & plenius prandendum, quia hic die noctis loco utitur.
 Nonnullos uidi, qui sua spē id agere tētārūt, scilicet no=
 cte uigilare & interdium dormire, q̄ cum naturæ ordinem
 immutare tentassent, quæ suadet negocia interdium fieri,
 & noctu dormire, in ipsos ira percita breui ab hac ui=
 ta in aliam permutauit. huius rei magnum exemplum
 fuit Hippolytus Cardinalis Estensis, qui hoc agēs in sum=
 mo ætatis uigore uita (magno omnium luctu) priuatus
 est. At si quispiam nonnunq̄ cogatur negocia quædā no=
 cte perficere, Rasis monet undecimo de Regimine iter
 agentium capite uesperis non esse cœnandum neq; eden=
 dum, quoad quietis tēpus inuenerit. SE. Hoc mihi belle
 quadrat, at si quispiam ob aliquam ægritudinē uesperis
 cœnare non posset, quid agēdum? BRAS. Hic in nr̄a
 cōsideratione non continet̄ nam de sanis solū uerba faci=
 mus, q̄a ægroti eo modo regēdi sunt ut ipsa exigat ægri=
 tudo, si accessiones uesperis, aut statim in prima noctis
 parte fiant cœnandū nō est, q̄a ut hētur Aphorif. lib. 1.
 apho. 11°. In accessiōibus abstinere oportet nā cibū dare
 nocuū est, et propē etiā accessiones. SE. Audiui eosdē
 medicos dicentes noctu inter dormiendū plures uapores
 in caput ascēdere, q̄ inter uigilādū, iccirco plus prandē=
 dum minus cœnandū esse, ne caput noctu uaporibus im=
 pleatur. BRAS. Nūc amplam difficultatem ingre=
 deris, quæ est num ob cœnam, an ob prandium caput ma=
 gis impleatur. SE. Immo & hoc scire peropto.

BRAS.

BRAS. Si Galenū contemplari non pigeat, intelligemus caput uaporibus magis impleri post prandium, q̄ post cœnam, nam sumpto prandio, quia homo interdū exercetur duo incidit incōmoda, primo cibus haud probe coquitur, sed ob motus calorē crudus ad circūferentiam trahitur, secundo fumi in caput eleuantur illudq; implent, propterea adest Galeni documētum in his qui interdū corpus exercere debent, in quocunq; exercitationis genere, tenuius prandendum esse, & plenius cœnandum, quod ipse in se ipso exercuisse testatur, in sexto de Sanitate tuēda libro. Classe secunda pag. 97. G ubi ait eum morem obseruasse, cum erat in uisitandis egrotis, uel ciuilibus negocijs impeditus, quod hora quarta diei panem simplicem absque alio obsonio & potu summebat, panis uero in tanta erat copia ut ad decimā usque horam confici posset, qua hora deinde & panem & obsonia in cœna comedebat, ut scilicet carnem, oua, pisces, & reliqua quæ in usu cōmuni sunt cibaria, uinumque bibebat, erat uero eiuscemodi decima hora horarum equinoctialium uigesima secunda horarum computum incipientes ut in nostro cōmuni horologio facimus, hoc igitur inditium est caput magis impleri in die quā in nocte, coctionemque perfectiorem sequi in nocte quā in die, SE. Per quā uiam caput à uentriculi uaporibus impletur? BRAS. Per tres uias. SE. Quæ nam sunt? BRAS. Stomachus, idest gula, arteriæ, & uenæ, adde præterea et quartam uiam quæ est insensibilis meatus, quos Græci poros uocant, per arterias uero fumos in caput ascendere in pulsū Introductorio octauo capite scriptum habetur, & in tertio

de Virtutibus naturalibus capite quartodecimo quod et per uenas, gulã, et insensibiles meatus caput repletur, eodem loco scriptum est. SE. Hoc igitur à te discutiendum uenit, num uapores in uigilia magis in caput ascendant, an in somno. BRAS. Hoc iam discussum esse uidetur, quãquã cõmunis sententia oppugnet, quæ dicit post cœnam maiorem fieri capitis repletionẽ, quã post prandium. at nos oppositum esse censemus, quoniã inter illa quæ replent caput, ea quæ calefaciunt (iuxta Galeni dogma) summe replèt, at uigilia calefacit, igitur & caput replet. SE. Calefacit quidem, sed extrinsecas partes. BRAS. Tamen calefacit, et somnus in-frigidat, & si intellexeris extrinsecas partes: cum uero de ratione calidi sit attrahere, & quæ calefaciunt, ad attractionem faciant, igitur dum uigilamus caput facilius replebitur, quã cum dormimus. SE. Per quos meatus uapores in caput ascendunt? BRAS. Per iam dictos. SE. Durum uidetur atq; impossibile per arterias uapores in caput ascẽdere arbitrari. BRAS. Immo notissimum & facillimum est, ut Galenus docet in tertio de Virtutibus naturalibus capite quartodecimo. hoc nimirum loco docet quõ arteriæ ad se trahant, in arteriarũ etenim dilatatione cum sint cuti propinquæ et ad illã terminentur aerem ad se trahunt, at arteriæ illæ quæ propè cor sunt, à corde ipso trahunt, illæ uero quæ ad stomachum terminantur ab eo etiam trahunt, docet que uicissitudinem quãdam adesse in uenis & arterijs, ut arteriæ à uenis, uenæ ab arterijs trahant. SE. Quid trahunt uenæ ab arterijs, & arteriæ à uenis? BRAS. Arteriæ sanguinem tenuem à uenis exugūt,
uena

uenæ spiritus ab arterijs attrahūt. SE. Arteriæ quid à stomacho, et corde trahere possunt. BRAS. Solæ sunt arteriæ cordi propinquæ, quæ spiritus à corde trahunt, sed quæ remotæ sunt, non quidē à corde sed à cute aeri propinqua exugunt, & à stomacho tenues partes uaporosas, iccirco arteriæ uaporibus replebuntur, quibus deinde caput repletur, & hic erit modus quomodo per arterias caput impleri poterit. SE. Quomodo & per quā uiam, arteriæ propè uentriculum uapores in caput transmittunt? BRAS. Hoc fit per duas illas arterias quæ in caput ascendunt, & quæ deinde in paruas dissecantur arterias, ex quibus denique retiformis plexus conficitur, quem rete mirabile uocant, ununtur deinceps, & duæ fiunt arteriæ, quæ per hanc uiam cerebrum ingrediuntur. à Galeno etiam notatur in octa uo capite libri Introductorij ad pulsus, arteriam plus constringi cum dormimus quā dilatari, cum autem uigilamus, plus dilatari quā cōstringi. hinc cōcludi uidetur, illa orificia in somno minus attrahere, quia minus dilatantur, in uigilia uero quia magis dilatantur, magis etiam attrahere, est nimirum illarum officium cum dilatantur attrahere, nunquā enī attraherent nisi dilarentur. SE. Scire optarem num facilius uapores in caput penetrent, & in alias etiam partes in somno, an in uigilia. BRAS. Scito somnum à uaporibus fieri, qui caput petunt, ac obstruunt, unde hi uapores qui somnum excitant, uias illas obstruunt, quæ in retiformi plexu inueniuntur, rete mirabili à recentibus uocato, quod in illo situm est loco in quo lacuna colatorium nuncupata inuenitur, cum igitur in somno fumose illæ humiditates

miditates

miditates uias illas obstruant, ut uis sensitiua haud penetrare possit, iccirco impossibile est uapores per hanc uiam facilius ascendere in somno quã in uigilia, quoniã in uigilia arteriã magis dilatãtur, & uia reserata est, cerebrum igitur in uigilia magis quã in somno incallescit. SE. Eiuscemodi rationes non nihil probi inferre uidentur tamen experientia ostendit cum homines summo mane expergiscuntur, multum expuere, nares emungere, & oculis suspensas gramias cum liquidas tum præduras habere, iccirco in somno maior collectio fieri uidetur. BRAS. Si materias contemplaberis quæ interdum expuuntur, & per nares emunguntur, & uapores qui per oculos distantur, hæc longe plura esse percipies, quã illa quæ in his meatibus in nocte colliguntur. & præterea quæ in nocte colliguntur superflua sunt, quæ ex cerebri nutrimento & partium capitatis deciduntur. SE. Si uapores per arterias non ascendunt, per gulam saltem ascendere dicendum erit. BRAS. Scito uapores istos qui per gulam ascendunt arterias ingredi oportere, quæ tamen à uaporibus obstructæ sunt, qui somnum conciliant, uapores igitur in uigilia facilius ad caput penetrabunt, quã in somno. SE. Immo uidetur & hi uapores qui per gulam ascendunt per illam partem ascendere posse, quæ in palato sita est, colatorium uocata, nam si per illam sputa descendunt, per eandem uapores ascendere posse nihil impedit. BRAS. Scito cū natura in somno potius expellat, quã recipere possit, iccirco materia potius in somno descendit, quã aliqua ascendat, neque arbitrãdũ est quòd nihil penitus ascendat in somno, at minus ascendit

dit, quā in uigilia fiat. SE. De uenis autem quid dicet per uenas saltem, per quas caput nutritur, uapores ascendunt, nam ut nutrimentum ascendit quid impedit, & uapores illos ascendere qui in uenis continentur?

BRAS. Scito uenas non dilatari ad uapores attrahendos, ut arteriæ faciunt, quia motu illo dilatatiuo carent, & coarctatiuo. SE. Venæ tamē uaporibus implentur. BRAS. Hoc non imus inficias at dicimus uenas non posse uapores ad cerebrum ducere, quia uenæ per caluariam caput ingrediuntur, & per commissuras quæ in caluaria sunt, arteriæ uero per inferiores partes ingrediuntur, & interiores in cerebrū, & non per exteriores & superiores, ut uenæ faciunt. SE. Cur ita effectum est à natura? BRAS. Non ab re quia sanguis natura grauis est, spiritus uero, siue uapores leues, iccirco difficile est uapores qui in uenis sunt in cerebrum descendere, quia uenæ per superiorem caluariæ partem cerebrum ingrediuntur, sed cum hi uapores tenues sint, potius ascendunt, & cum sint propè cutim per ipsam exeunt, & in cerebrum non descendunt.

SE. Hoc saltem mihi a te concedetur quod in caput per porositates ascendunt. BRAS. Neque istud concedam, quoniam & in somnis porositates clauduntur, pauciq; sunt illi uapores qui per porositates penetrant, nanque illos potius per cutim semp expellere conatur, iccirco in somno multi contingunt sudores. SE. Si caput noctu nutritur sanguis necessario per uenas in cerebrum tendit. BRAS. Quis hoc it inficias?

SE. At hi spiritus sunt sanguini mixti in uenis, igit & ipsi cerebrum ingrediuntur. BRAS. Fatemur aliquam

aliquam portionem cum sanguine descendere, quicere
brum nutriturus est, tamen maior pars per cutem exit,
& per cutis capitis insensibiles meatus. SE. Duæ
igitur solæ viæ relictæ sunt, per quas uapores in cere=
brum ascendere possunt, gula scilicet, & arteriæ.

BRAS. Sunt quatuor hæ viæ, quia & per uenas, &
per insensibiles meatus ingrediuntur, sed magis per
arterias, & gulam, nam per uenas, & porositates in m=
nima copia ingrediuntur, tamen & hæ duæ viæ, arteriæ
scilicet, & gula in uigilia magis apertæ sunt quã in
somno. SE. Experientia ostendit, & rō ipsa dicitat,
meatus in somno claudi, & uapores exhalare non pos=
se, ut Auicenna in Secunda primi testatus est dicit, n. fu=
mosos uapores detineri. à Galeno in pulsuum Introdu=
ctorio notatur capitibus octauo, & nono arteriam in
somno magis constringi quia maior est expellendi fu=
mos necessitas. immo & anhelitus ipse in somno secun=
dum expirationem maior est quã secundum inspiratio=
nem, quia maior adest expellendi superfluitates necesi=
tas: cum ergo in somno uapores magis abundant, caput
etiam magis replebitur. BRAS. Scito uapores
illos qui per cutem exhalare non possunt retineri, et ob
hanc causam in caput non ascendere, quoniam nec arte=
rias ingrediuntur, iccirco fumi illi qui apti sunt in su=
dore conuerti dum dormimus per sudores exeunt.

SE. Ergo crassi uapores retinebuntur. BRAS. Fa=
teor. SE. Ergo hi caput petent. BRAS. Hoc
imus inficias, quoniam caput non petunt, nam arteriæ
magis constringuntur, ob hoc uapores illi ad extrin=
secas partes potius pelluntur. SE. Si in somno ca=
lor

lor intrinsecus retrahitur, plures eleuabit necessario uapores, quoniam & cibus ipse magis calefacit. BRAS. Scito in uigilia magis calefieri corpus quã in somno, quia exercitatio qua homo utitur magis calefacit. in uigilia præterea uia sunt magis reclusa, facilius ergo est ex cibi prandij uaporibus quã cœnæ magis repleri, plures etenim uapores per exercitationem eleuantur, quã per caloris retractionem quæ in somno fit. SE. Tot ansas neclere non possum, quin illas statim dissoluas. BRAS. Est ipsa ueritas, quæ ansas soluit, et ita me respondere suadet. SE. Quid de his dices qui caput male affectum habent? BRAS. Auicenna ita respõderet, cum in prima tertij in capite de Epilepsia curatione ait. Quantitas cibi quæ danda est in una die et nocte ita disponatur, q̄ duæ cibi partes dandæ sunt in prandio, et una in cœna. ergo in omnibus capitis affectibus iuxta Auicennæ in hoc loco sententiam minus cœnandum est. SE. Audiui medicos illos differentes qui dicebant, in destillationis curatione non animaduertisse, an cœna prædio amplior uel minor esse deberet. BRAS. At Rasis in primo sui Continentis libro ubi de Epilepsia curatione uerba facit ait accipiendum unam partem in prandio et duas in cœna. SE. Audiui nonnullos ex illis medicis qui in meo disputabant pharmacopolio dicentes Rasis contextũ esse deprauatum, & legi oportere duas partes in prandio & unã in cœna. BRAS. Cum Auicenna à Rasi accipiat, potius arbitrandum est Auicennæ contextum esse deprauatum, Rasis uero contextum nõ esse deprauatum illud ostendit quia in cœna specificat carnes esse edendas, & pullos

pullos, nullamq; de prandio mentionem facit. et hoc uide-
 detur Galeno consentire in sexto de Sanitate tuenda cum
 docet quid illi agere debent qui post prandium negocia
 acturi sunt. inquit panē sumēdū quarta diei hora in tāta
 copia ut hora cœnæ sit coctus, ut uigesima prima, uel ui-
 gesima secūda hora, qua erit à negocijs absolutus, hacq;
 hora carnes edet, & uinum potabit, cum nihil in pran-
 dio potasset, & balneo etiā utebatur. qui uero plenius
 prandent negocijs occupati, his non solum caput uapo-
 ribus impletur, sed etiam cibus ē uentriculo exit cru-
 dus. SE. Hoc ad rem nihil facere uidetur, q̄ ex Gale-
 no adduxisti, nam in his solum uerum est, qui post pran-
 dium negocia acturi sunt, BRAS. Est argumentum
 per similitudinem, & quo tantum suadere uolo Galenū
 plus dedisse in cœna q̄ in prandio: & quòd caput fa-
 cilius ex cibo sumpto in prandio quàm in cœna repletur,
 propterea in prauē affecto capite plus esse cœnandum q̄
 prandendum, ut illum Rasi conformem redderem, ut po-
 tius dicendum sit, Auicennæ contextum esse deprauatū
 quàm Rasis. SE. Quid audio immortales Dij Auicen-
 næ contextus est deprauatus. at audiui tot summos uiros
 Rasim deprauatum esse asseuerantes, & nō Auicennā,
 ut his potius crediderim q̄ tibi. BRAS. Qui nam sunt
 hi, uiri quos summos uocas? SE. Conciliator Gentilis
 de fulgineo, Arnaldus de uilla noua, & tot celebres me-
 dici in Salernitano cōsilio ad Anglorum Regē canētes,
 33 Si uis esse leuis, sit tibi cœna breuis. BRAS. Prauū
 est à pueritia falsis opinionibus esse imbutum, nam diffi-
 culter cum radices iecerint euelli possunt. à Galeno pul-
 chra sentētia scripta est in initio octauī libri de Composi-
 tione

tione medicamentorum secundum locos. Difficilimū es-
 se ad ueritatem reuocare eos qui sectæ alicuius seruitu-
 ti se addixerunt, & paulo post. Falsæ & enim opinio-
 nes animas hominum præoccupantes, non solum surdos
 sed & cæcos faciunt, ita ut uidere nequeāt quæ alijs cõ-
 spicue appareant. Hi quos retulisti authores et recetio-
 rû multi falsis illis opinionibus seducti ueritati acquie-
 scere non possūt, at audias quo nam modo probabo Aui-
 cennæ contextum esse mendosum, & non illum Rasîs.
 S E. Hoc libenter audiam. B R A S. Iam probō, au-
 dias igitur. Quicquid Auicēna docet, quicquid scriptis
 mandat, id totum aut ex Galeno, cuius est interpres, ut
 ex Paulo, aut ex Rasî desumptū est, Rasîs uero i hac epi-
 lepsiæ curatione a Galeno, accepit in Consilio illo quod
 pro puero epilepsiam patiēte scripsit, scripsit uero hūc
 in prandio olera edere debere, ptissanam & oliuas,
 & tertiam panis partem, reliquas uero duas partes cū
 obsonijs robustioribus in cœna. En quomodo Rasîs cū
 Galeno in loco præcitato conueniat, propterea locus
 Auicēnæ à me citatus, potius deprauatus esse uidebitur,
 quàm hic Rasîs locus, qui est Galeno conformis. S E.
 Gentilis Rasîm intelligit quòd tertia illa in cœna dimit-
 tatur. B R A S. Hoc absurdum est, quia Rasîs de pran-
 dio mentionem facit, in quo una portio sit prandio sum-
 menda, & duæ reliquæ pro cœna reseruetur. si authorē
 tuū reciperemus opus esset Rasîm de cœna solū mētionē
 fecisse, quòd falsum esse nemo qui leget dubitabit. S E.
 Nonnulli predictorum medicorum qui de hac re differe-
 bant, Galeni auctoritatem adducebant in quarto de Ra-
 tione uictus in morbis acutis sectione trigesima nona ubi
 Hippocrates

Hippocrates

BRASAVOLI

Hippocrates in prandio melicratum præbet, in coena uero hordei ptissanam, BRAS. Hi maximo ducebantur errore, ut pote qui arbitrarentur ptissanam esse tenuiorem cibum q̄ melicratum, cuius oppositū Galenus in primo Aphorismorum libro aphorismo quarto testatur, nam hoc loco docet, melicratum esse tenuiorem cibum ptissana, SE. In hoc hos uiros aberrasse percipio. uerum ut ad illud redeam quod dicebas, in somno scilicet uias esse obstructas, per quas uapores ad caput ascendunt, dicimus nonnullos dixisse, ut fumus qui per fumarij foramina exit eiusmodi foramina semper obturat, & tamen semper exit, eadem ratione fumi ad caput ascendentes uenas illas exeunt, tamen non semper permanent hæ uena obstructæ ob nouum uaporem obstructentem. BRAS. O uana similitudo, quoniam & si fumus fumarij foramina obturans continuo exeat, ob hoc id facit, quia extra fumarium nihil adest, quod per ipsius cōdēsationem exitum prohibeat, ut in uaporibus contingit, qui per uenas & arterias ad cerebrum ascendunt. nā à cerebri frigiditate uapores illi in suis uijs ita congelari possunt, ut noui uapores illis succedentes ascendere prohibeantur, ut in fumo ascendere contingit. immo nonnunq̄ & in fumario uento aliquo uehementer spirante descendunt fumi, & exire minime possunt. SE. Experientia quæ rerum magistra est planè ostēdit multos ex ampliori coena ladi. BRAS. Hoc multis de causis contingere potest, uel quia hic affectum aliquem habet qui plenitudinem non patitur, uel quia affectus denocte mouetur, SE. Qui nā erit hic affectus, qui plenitudinem non paritur? BRAS. Sunt thoracis affectus

affectus quibus obsunt vapores qui ascendere non possunt,
 sed potius descendunt, posset & hoc contingere ob inas-
 suetudinem. Iccirco homo paulatim assuescere debet, pos-
 set & hoc contingere quia homo supra modum se reple-
 uerit, tunc enim nox efficitur ualde grauis, quia uentri-
 culus nimiam illam plenitudinem ferre non potest, quæ
 forte nimia est, & quò ad uasa, & quò ad uires, S E.
 Audiui & illos medicos ita differentes. Vis solis quæ in
 calore & lumine consistit, uim cōcoctricem adiuuat, nã
 uidemus & hoc calore fructus concoqui, ac maturari,
 igitur melius prandendum cum hic calor in die uigeat,
 minusq; cœnandum. B R A S. Immo nos dicimus na-
 turalem calorem à calore solis ad circumferentiam at-
 trahi, propterea imbecillior fit præsente sole, & non ue-
 hementior, sole uero absente ad internas retrahitur par-
 tes, & egregius concoquit, iccirco solis calor coctio-
 nem potius impedit, quàm perficiat, S E. Nihil pror-
 sus dici potest, quin statim solutionem paratam habeas,
 ac si isto in negotio diu uersatus sis. B R A S. Quis non
 habebit solutiones statim paratas qui Hippocratem ac
 Galenum fautores habuerit? qui in diuinis illis sententijs
 proclamant Vētres hyeme & uere natura calidissimos
 esse, & somnos longissimos, & ob hoc coctiones fieri po-
 tiores, quia naturalis calor hyeme fit uehemētior. cum
 autem & in nocte uehementior fiat, igitur & in nocte
 coctio erit perfectior. S E. De his quid dices qui à ca-
 pite ad inferiores partes destillationes habēt? B R A S.
 Quod mane & uesperis modice esitare debent, S E.
 Adest & uulgatum de hac re carmen, scilicet.
 Esuriant, uigilent, sitiant qui rheumata curant.

c B R A S.

BRASAVOLI.

BRAS. Medicus ergo qui rheumata curat esurire debet, sitire, ac uigilare, ex his igitur neminem sum curaturus, si medicum illa facere opus erit. S E.

Intelligo illum qui curatur, hæc facere oportere.

BRAS. Dicas igitur.

Esuriat sitiant, uigilet quos rheumate curas. Hi omnino neq; plenius neq; liberalius cœnare debet, tñ ampliuscule cœnare possunt, q̄ prædere, nã medicus in his quaerit exiccare materias, quæ in eorum corporibus continentur, ne in uapores conuertantur, et caput petant, at eo tēpore hoc potius fieri debet, quo hæ materiae dissoluantur, & penitus abolentur, hoc uero in uigilijs fit, ut Galenus in decimo Methodi medendi libro docet capite tertio. cum uero his qui destillationem habet uigiliae etiam post inediam præcipiantur, indicium est tunc minus esse dandum cum uigilatur, propterea his in prandio, aut modice aut nihil præbendum, ob hoc tamen non infero, quod in cœna plenè edere debeant, sed saltē quod plenius quàm in prandio, S E. Tamē in nocte capita impleri hoc indicium est, quod mane excreatur, expuitur, atq; extusitur, BRAS. Nō ne aliàs dictum est, esse superflua non quidem cibi uesperis insumpti, sed nutrimenti cerebri, nam cerebrum eo nocte nutritur quod in prandio sumptum est, & in die eo nutritur quod in cœna acceptum est, quoniam cerebrum nō nutritur nisi postq̄ coctiones in uentriculo & iecore celebratæ sint, & nutrimentum ad membra distributum, propterea quod in prandio sumptum est cerebrum noctu nutriet, si uero in prædio sumptum sit multum, nutrimentū erit multum, & æque nutrimenti superfluum multum, itaq;

minus

minus prandendum est, quod autem in cœna summitur cerebrum interdiu nutrit, quo tempore multæ materiæ resoluuntur, & difflantur, ac exeunt. in nocte præterea plures sunt obstructæ uia, per quas uapores ascendant. S E. De his qui exercitantur mirum profecto uidetur, cur bene prandere non debeant, ut fortiores euadant, postea per horam à prandio quiescere, inde propria laboris munia subire, B R A S. Quid arbitraris hoc esse, scilicet à prandio per horam quiescere? S E. Arbitror cibum in uentriculo aptari, atq; accommodari, et ad coctionem ueluti parari. B R A S. Hoc nihil est, sed opus esset quiescere, quo ad cibum uentriculum exiuerit, ac iecur, et per uenas distributum sit. propterea Galenus in sexto de Sanitate tuenda iubet, illum qui negocia in die subire debet minus prandere, & plus coenare: & si quis in prandio solo pane uti noluerit, palmulas edat, aut oliuas cum pane, meli aut sali impositas, bibatq;: nam ipse non bibebat quando erat negocijs occupatus: sed nonnihil panis absq; potu solum edebat: peius uero esse negociosis hominibus bene pransos esse Galenus ipse eodem loco testatur, cū ait. Quippe si exercitari cupiāt: eo maxime pacto citra noxā se exercitant, si quidē non leue incōmodum nonnullis accidit, cū repleti cibo se exercitant: nonnullis enim et caput repletur uaporibus, & in iocinore, aut pōderis sensus, aut distentionis, aut utriusq; percipitur. ut hinc facile discas, quæ incommoda his hominibus contingant, q post prandium exacte sumptum se exercuerint. S E. Experientia ostendit destillationes noctu potissimum uigere, dic tu quod uolueris, nunquam ab hac sententia di-

moueri potero, propterea qui hoc affectu capiuntur ma-
 gis prandere debent, praesertim quia & in somno multi
 uapores ad caput feruntur. BRAS. At nos huic no-
 do iam satisfactum esse arbitramur: addimus tamen cum
 pituita hyeme maxime uigeat, et Hippocrates iubeat eo
 tempore uentres magis impleri oportere quam aestate,
 eo etiam tempore esse magis edendum, quo frigidior est
 aer: frigidior uero est in nocte. SE. Videtur esse in Hip-
 pocrate contradictio, qui cum ponat pituitam in hyeme
 multam gigni: in Aphorismis uero dixerit Vētres hyeme,
 & uere natura calidissimos esse. at quomodo calidissimi
 si pituitam gignunt? & quomodo pituitam gignunt si cali-
 dissimi? BRAS. Galenus in libello de Natura humana
 hanc contradictionem diluit. classe 1^a. 32. E. Nobis qu-
 dem uidetur, uētres hyeme naturali calido calidissimos
 esse, hoc est optime temperatos: sed particulas corporis
 magis hyeme perfrigerari, nonnullis autem & uentrem
 ipsum, siue quod iter agant, siue quod egeant operimen-
 tis, siue per uiuendi rationem, uel aliquod tale. Demergi-
 tur enim omnibus frigiditas ambientis quam multum, sed
 nonnullis etiam usque ad uētris regiones sicuti est dictum.
 Quod fit, ut tametsi uenter probe cōquoquat assumptos
 cibos, nihilominus hi in mutatione sanè quæ fit in iecore
 haud suscipiant sanguinis absolutionem exquisitam, sed
 ipsius elabatur non nihil. Quin et uenæ per corpus uni-
 uersum perfrigeratæ haud ipsum pariter immutāt. Ad
 hoc autem accedit, & copia ciborum quos hyeme assumunt
 unam cum qualitatibus quæ magis sunt pituiose. Hæc Ga-
 lenus ex quibus percipi potest, quomodo in hyeme & si
 uentres sint calidissimi, tamen in extrinsecis scilicet cor-
 pris

poris partibus pituitæ generetur: nox uero hyemi comparatur, ut in primo commentario in sextum Epidimiorum testatur Galenus. & ratio hoc dicit, quia nox frigida est, et calor natiuus intus retrahitur, ut in hyeme facit: propterea coctio erit noctu perfectior, & si nonnihil destillationis cōtingat, est ob extrinsecas partes, quæ haud probe coquunt. SE. Hoc aliud est, cui initeris. BRAS. Tamen in idem tendit. Hæc igitur summa sit, in destillationibus & grauedinibus, tam mane quam uesperis modicum edendum esse, tamen uesperis magis quam mane sumendum. SENEX. Audiui medicos illos Conciliatorem referentes, quæ ita argumentari dicebant. Si cœna prandio plenior sit, non posse etiam mane exerceri, quia & si coctio quæ in uentriculo sit perfecta sit, tamen illa quæ in iecore & uenis perficitur nondum erit exquisita: propterea hora qua homo se exercere uoluerit, coctio quæ in iecore sit, nondum erit perfecta. Itaque sanguis nondum perfecte coctus ad circumferentiã, & extrinsecas partes trahetur. BRAS. Satis est iam perfectam esse in uentriculo coctionem: illa uero quæ in iecore fit sanguificatio, uel iam cœpta sit, uel dimidiata: dico autem satis esse ad inchoandum conuenienti tempore laborem: unde ab Haliabate primo Practicæ, capite tertio notatur, cum aliter fieri non possit, quia aliquis ante perfectas omnes coctiones corpus exercere cogitur, saltem hoc procuretur, ut cibus in uentriculo sit coctus, & in hepate iam coqui cœperit, si exquisite coctiones omnes haberi non possint. SE. Adducebant & medicilli Galeni exempla duo, ex quinto de Sanitate tuenda libro: sunt uero duorum uirorum exempla, qui lon-

gæui fuere, tamen plenius prædebant, et cœnabant par-
 cius, igitur ad prorogandam uitam magis confert plus
 prandere, & minus cœnare: hi uero erant primo An-
 tiochus medicus qui octogenarius erat, et corpus exer-
 cens p̄ tria stadia, et ægros uisitans tñ plenius prædebat
 quã cœnaret. Nam hic (ut Galenus dicit classe 2^a. 90.
 G.) mediocriter prandebat, primum his sumptis quæ
 aluum deiiciunt, post hæc maxime piscibus uel quos sa-
 xatiles uocāt, uel qui in alto mari degunt. Rursus in cœ-
 na à piscium esu abstinuit, sed boni succi aliquid, ac quod
 non facile putresceret sumpsit, utiq; aut far cum mulso,
 aut auem ex iure simplici, atq; hac quidem uictus ratio-
 ne Antiochus in senio usus sensibus illa s̄is, membrisque
 omnibus integris ad extremũ durauit, postea aliud exẽ-
 plum refert Telephi grammatici qui centum ferè annos
 uixit, de quo Galenus dicit, quòd prandebat septima ho-
 ra, aut paulo citius, primum oleribus sumptis: deinde pi-
 scibus gustatis, aut auibus: uespere autem tantum panem
 ex uino misto edebat. Igitur plus prandens quàm cœ-
 nans ad tantam ætatem peruenit Thelephus: prandium
 igitur cœna plenius esse debet. BRAS. Si eiusmodi
 exempla probe considerabis, percipies Galenum ex ipsis
 solum probare senioribus ter in die porrigendum esse
 cibum, quòd & in cõmentatione aphorismi tertijdecimi
 » primi libri Senes facillime ieiuniũ ferũt, Galenus notat
 senes. s. decrepitos, parum & sæpe comedere debere,
 unde hi ante prandium iētabant, uel mel coctum uel cru-
 dum, uel aliquod simile, postea prandium differebāt ad
 illam horam in qua quiescere debebant, et non erant am-
 plius occupati: potea iterum edebāt, quòd Galenus præ-
 dium

dium uocat, cum tamen tardius fieret, neque Antiocho
 in cœna minus præbet, quia præbere auem in iure non
 est minus quàm in mane piscem præbere. Thelephus ta-
 men minus accipiebat, in cœna, uel fortè etiam magis cū
 uinum acciperet, quòd ut est pueris alienissimum, ita est
 senioribus aptissimum. adde præterea Thelephum ra-
 tionabiliter se regere debuisse, ut illi regendi sunt qui
 refici debent. At Galenus in septimo Methodi medendi li-
 bro docet quomodo reficiendi sunt qui conualescunt, &
 inquit. Quorū uirtutes perinde ut in senibus imbecilles ^{ce}
 sunt, uerum in illis qui reficiuntur plus præbet in cœna
 Galenus eodè loco quàm in prandio: igitur et senibus plus
 in cœna præbendum, & ita accipiebant Antiochus &
 Thelephus: & quamuis Thelephus qui erat grammati-
 cus plus in prandio sumpsisset, tamen Antiocho medico
 magis credendum erat, qui plus in cœna sumebat: nam
 medico (in his quæ ad rem medicam spectant) potius cre-
 dendum est, quàm grammatico. SE. Recte ais, tamen
 arbitrari oportet Thelephum grāmaticum hoc genus
 uictus non exercuisse ut grammaticus, sed potius ut ab
 aliquo medico edoctus. BRAS. Miror te grammati-
 starum mores nōdum cognouisse, nimirum qui arbitran-
 tur plus se scire, quàm probi medici se scire putent. SE.
 Quid de his dicis qui oculis laborant? BRAS. Mil-
 lies dictum est disputationem hanc circa sanos tantū uer-
 fari, uerum cum de aegris interrogaueris, iccirco tibi re-
 spondeo, & in prandio, & in cœna his modice dandum
 esse qui oculis laborant: tamen quòd in cœna sumi-
 tur, plus esse bebet, quàm id quòd in prandio receptum
 est, quia et si uapores aliqui ad oculos tendant, tamen in
 c iiii uigilijs

wigilijs illuc multo plures ascenderent. SE. Multa alia ab his medicis in meo disputabantur pharmacopolio, & multos fingeant casus, quos ex Conciliatore desumpsis se dicebant. BRAS. At casus illi ad rem nihil faciunt, cum de sanis tantum sermo noster intelligat. SE. Es ne tu harum solutionum inuentor. BRAS. Sunt à diuersis hinc inde decies repetitæ. SE. Quam sententiam ex his potius probas. BRAS. Illam quæ maioribus fulcitur rationibus atq; authorum sententijs, est uero illa quæ suadet cœnâ prandio pleniorē esse oportere: tamen et hoc addam quod ipsi rei magis correspondere uidetur, et experientia ita esse ostendit. SE. Quodnam hoc est? BRAS. Ambiguitatem hanc ita determinandam censemus. Si per rationes & antiquorum sententias de quæstione iudicium ferendum sit (in sanis semper intelligendo) plus cœnandum est quàm prandendum. In diu assuetis plenius prandere, ac parcius cœnare consuetudo immutanda non est, præsertim si fateantur ob hoc nihil incommodi subire: qui uero diu assueti non sunt, consuetudinem mutare debent. Cum uero nonnulli sint qui interdium melius coquunt, quàm noctu, alij qui melius nocte quàm interdium. Dicimus illos qui interdium facilius coquunt, quàm noctu plenius prandere oportere, et minus cœnare: qui uero è contrario hi abundantius cœnent, & minus prandant: in his qui non diu ad plenius prædium assueti sunt, si noctu melius coquant, quàm interdium, consuetudinem mutare iubeantur. Si uero interdium melius coquerent, quàm noctu assuetudinem illam prosequantur. neq; admiratione afficiaris quod aliqui interdium facilius coquant, quàm noctu, quia experientia hoc ostendit: neq; ratio aliqua
abest

abest. SE. Multos audiui quibus prædere amplius placet, ac minus cœnare, & alios e contrario. BRAS. Et hæc est experientia quã dico: diuersos homines interrogato, illos sententijs diuersos inuenies, multosq; reperies quibus magis proficit prandere plenius, & cœnare parcius, & alios e contrario: & si nõnunquam oppositum faciant, mirifice læduntur: rationem præterea illud dictare constat, quoniam reperiuntur homines qui naturalem calorem adeo uehemẽtem habent, ut illa quæ sunt facilis coctionis putrefaciant: quæ uero difficilis probè coquant. de his Galenus loquitur in tertio de Alimentorũ facultatibus. Calidiores etenim uentriculi iecuscula, oua, & alia facilioris coctionis putrefaciunt: bubulam uero carnem, & alia quæ sunt difficilioris coctionis probè conficiunt. Cum ergo in his qui uentriculum habent calidissimum facilia concoctu corrumpantur, & in nocte calor uehementior euadat: propterea in his noctu cibi magis corrumpuntur, quia calor uehementior efficitur, at in prandio calor non est adeo intesus: iccirco post prandium melius conquoquent, nec cibum corrumpent. quãquam ex hac ratione quispiam colligere possit, suaderi potius esse sumendos difficilioris coctionis cibos in cœna quàm in prandio: at quia experientia ostendit multis hoc usu uenire, ut interdum melius conquocant, propterea his istud concedatur ut in prandio plus sumant, qui forte ob assuetudinem sunt magis in hoc inclinati.

SEN. Mihi iam fastidio uenit eiuscemodi disputatio.

BRAS. Immo & multum consumimus temporis in illa enucleanda, quod in trochiscis examinandis conteri poterat. SE. Sed neq; illud fuit inutile. BRAS. Neque

BRASAVOLI.

que apprime utile, cum omnes ferè homines sese regant^o
 ut contingit, & ut patrij mores exiguit, & ut ipsi assu^e
 ti sunt, neq; hoc, uel illud cum sani sunt cōsiderant. SE.
 Diligentius uero considerant cum egrotare cœperint.
 BRAS. Tunc uero non est de prandio uel cœna dispu=
 tandum, nam ægritudinis ratione opus est ægrotum in
 uictu & hora uictus seruare. SE. Ad primum igitur
 institutum redeamus. BRASA. Primum institutum
 erat de Trochiscis uerba facere, & illos, ut de alijs com=
 positis quæ in pharmacopolijs Ferrariensibus seruan=
 tur seorsum fecimus, examinare. SENEX. Ab his
 igitur inchoemus. BRASAVO. Ut lubet inchoato.
 Se. Vnde dicti sunt trochisci? & quo nomine à latinis
 uocantur? BRAS. Trochisci à rotunditate dicun=
 tur, unde & à circulo ac rotunditate, quã habent à Græ=
 cis κυκλίσκοι etiam nominantur, quoniã Græci τρο=
 χον reuolutionem & rotam appellant, τροχίσκον ue=
 ro rotulam, & τροχίσκιον etiam diminutiuum & κυ=
 κλὸν rotam uocant, κύκλος uero circulus dicitur, &
 κυκλίσκος, paruus circulus, κυκλίσκιον quoq; diminu=
 tiue dicitur, à Latinis pastilli uocantur, licet recentiores
 omnes Græco nomine potius uti uelint, quãuis & Græ=
 ci nomen aliud habeant, quo frequenter utuntur, nam il=
 los à pane ἀρτίσκους nūcupant, q; uero à Latinis pastil=
 li uocent, ex Celso summi potest, libro quinto capite de
 cimo septimo cum ait, Malagmata uero, atq; empla=
 stra, pastilliq; quos τροχίσκος Græci uocant. En quo=
 modo trochiscos latina lingua pastillos nuncupauit, eo=
 demq; loco Celsus differētiam ponit, inter malagmata,
 emplastra, & pastillos. SE. Ni pigeat Celsi uerba ad
 ducito

ducito, ut differentiã hanc ex tanto authore discere possim. BRAS. Hæc sunt Celsi uerba. Malagmata cc
maxime ex floribus, eorumq; et surculis, Emplastra, cc
pastilliq; magis ex quibusdam metallicis fiunt, & de pa- cc
stillis ait, q; fiunt ne lædant uulnera cum imposita sunt. cc
SE. Quomodo autem pastilli, & emplastra differunt?
BRAS. Sequitur Celsus. Emplastrum utiq; liquati cc
aliquid accipit, in pastillo tantum arida medicamenta, cc
aliquo humore iunguntur. paulo post modum conficien- cc
di pastillos docet, cum ait. At pastilli hæc ratio est,
Arida medicamenta contrita humore non pingui, aut
uino, uel aceto coquuntur, & rursus cocta inarescunt,
atq; ubi utendum est, eiusdem generis humore diluun-
tur. addit præterea Celsus. Cum emplastrum imponi-
tur pastillus illinitur, aut alicui molliori, aut cerato mi-
scetur. pastillum siue trochiscum nonnulli ita definiunt,
esse compositionem quandam rotundam, paruam, ad lu-
pini similitudinem, tamen si pharmacopolarum morem
consideremus ipsi trochiscos oēs quadratos effingunt,
& in medio concauos. nonnulli huius formæ rationem
reddiderūt, quia ita confecta facilius exiccantur, quam
si essent in forma rotunda, nam in forma rotunda magis
sunt unitæ, & collectæ partes, & ob eandem etiam ra-
tionem excavantur. SE. In hac forma semper confe-
ci, & semper confici uidi. BRAS. Tamen hoc nihil
ad rem facit, neq; ad eorum faciliore breuioremq; exic-
cationem magis facit quòd sint quadrati, quàm rotun-
di, cum in tam parua mole fiant, ut in unaquaq; forma
confecti facile exiccari possint, nunq; etenim drachmam
pondere excedunt, imo mihi potius placeret, cum in tā
leui

BRASAVOLI

leui pondere fiant, ut rotundi efficerentur, quo simplicium uis melius seruetur, & non conficeretur, in rotulas uel in placentulas, quia hæ formæ sunt compressæ. fieri etiam possent uti parui unius drachmæ panes, nam tunc uere pastilli erunt, & à nonnullis Græcis ὀρετίσχοι uocantur, ac si parui panes dixerint. in quacūq; fiant forma non magni refert, modo commode exiccari possint, & ingredientium simplicium uis diu seruari. Paulus Aegineta libro septimo capite duodecimo ita de trochiscis ait, Pastillos Græci ab efformationis figura
 cc τροχίσκος, idest orbiculos appellant. Sunt autem pa
 cc stillorum genera tria, alij nanq; πόσιμοι, hoc est pota
 cc biles, alij ἐνέτικοι, id est infusiles, qui per anum imittun
 cc tur, alij uero κατὰ χεῖρας quod est inungibiles. Hæc
 cc sunt tria apud Paulum trochiscorum genera, rōne mo
 dorum quibus utimur nominata, sed unumquodq; horū
 modorū in alios diuiditur, qui à suis denotantur actioni
 bus. illi qui potabiles dicuntur non ita dicuntur, quia ut
 trochisci bibi possint, sed quia in quopiā dissoluti liquo
 rum bibunt, hi uero potabiles diuiduntur quia aliqui sunt,
 ἐπισχετικοὶ quasi dicas latine retentiui eo quod alui,
 uel sanguinis, uel alias quascunq; fluxiones, refrigeran
 do uel astringendo inspergendo ue aut desiccando com
 pescant. Alij sunt anodynii sedandi dolorem uim habentes
 uel quod sensum stupefaciēdo torporē inducant, quo
 niam dissipant, atq; diffundunt, alij ἐκφρακτικοὶ uocā
 tur, qui obstructions aperiunt, in quacunq; sint parte,
 uel lienis uel iecoris uel renum. uerum ex his qui infun
 duntur trochiscis, aliqui uim habent humorum acridi
 nem obtundendi, ut illi qui in dyssenteria præbentur, ad
 impediendum

impediendū ne humores acres intestina corrodat. Alij
sunt styptici & astringentes, alij deurendi uim habent,
quorū usus est in depascentibus ulceribus κατὰ χρισίαι
uero easdem habent cum his qui infunduntur uires, nam
inter ipsos aliqui sunt styptici alij deuretēs. SE. Non
abre Paulus ita distinxit. BRAS. Non abre quidem
ut uidetur, at nos singulatim de uno quoq; trochiscorū
genere agemus, ipsorūq; uires exprimemus. SE. Quid
illud erat, quod audiui, antiquos. s. sigillasse trochiscos?
BRAS. Nemo ex antiquis de trochiscorum sigillo lo
cutus est, nisi quispiam terram leniam quæ in pastillos
antiquitus conficiebatur, trochiscos fuisse dixerit, nam
Dianæ sigillo imprimebantur, sed forte hoc audiuisti,
quia Mesue in confectione Gallie sabellinæ in composi
tionis calce inquit. Fiant trochisci ut diximus, & sigillē
tur. SE. Arbitror hunc esse locum à quo illi accepe
re, qui trochiscos sigillādos esse monuerunt, sed quomo
do sigillabantur uel sigillari debent? BRAS. Nullus
est qui de hac re agat præter Albucasim in libro Serui
toris inscripto, in quo caput facit cui titulum indidit.
Modus faciendi sigillum, quo sigillātur trochisci. SE.
Huius authoris uerba (si me amas.) referto. BRAS.
De re hac nimis ample nimisq; diffuse ptractat, tamen
ut tibi morem geram, nōnulla ex ipsius uerbis referam,
& tot quod tibi satisfacere poterūt, inquit. Accipe fru
stum ligni hebani, aut buxi, aut eboris, aut alterius cu
iuscunq; uis, & sit crassitudo eius mensura duorum digi
torum, & latitudo trium, & longitudo unius palmi, et
præparetur forma eius bene: deinde sicca ipsum in lōgi
tudinē eius ī duas partes æquales: ita quod unicuiq; tabu
le sit

» la sit crassitudo unius digiti: deinde fac ambas facies eius
 » politas, lenes, bene inuicem coherentes, deinde sculpe in
 » ambabus faciebus tabularū sculpturas rotundas secundum
 » dum quātitatem trochiscorum, quos uolueris sigillare,
 » siue magnos, siue paruos: deinde sculpe inter unūquēq;
 » circum nomen trochisci quodcunq; uolueris. s. ex quo
 » fuerit factus. Hic est sigillandi modus, quem Albucasis
 docet, tamen nihil ad rem facit, cum nostro tempore nō
 signentur trochisci. SE. Si essent signati facilius co-
 gnosceretur. BRAS. At ex pixidibus uos illos co-
 gnoscitis, quæ illorum trochiscorum, qui in illis continē-
 tur nominibus inscriptæ sunt. SE. At si diuersa tro-
 chiscorum genera simul miscerentur, illa absq; sigillo di-
 stinguere nesciremus. BRAS. Hoc esset pharmaco-
 polæ negligentiae attribuendum. qui proprijs in pixi-
 dibus trochiscos reponere debet. SE. Cōtingeret pro-
 fectò ob pharmacopolæ negligentia, tamen euenire pos-
 set. BRAS. Tunc illi omnes qui sūt mixti sunt abij-
 ciantur, nisi ad eandem sint facti intētionem. At tu iam
 trochiscos enumerare incipito, quos in uestris pharma-
 copolijs seruatis, & unumquodq; genus per ordinem
 enarrato. SE. Cur ordinem me seruare præcipis, cū
 omnia absq; ordine scripserim? BRAS. De ordine
 intelligo quo in tua scheda scripti sunt.

S E N E X. II.

Trochisci de Rhabarbaro sunt primum à me descriptū
 genus. BRAS. Apud quem authorem inueniuntur
 hī trochisci? SE. Apud Mesuem. BRAS. Mesue
 igitur compositionem referto. SE. En refero.

Recipe Raued boni drach. X.

Succi

TROCHISCORVM EXAMEN. 24

Succi eupatorij drach. IIII.

Rosarum drach. III.

Spicæ

Anisi

Rubeæ tinctorum } singul. drach. I.

Seminis apij

al. lra habet drach. II. 5.

Absynthij

Asari

Amygdalarum amararum drach. IIII.

Fiant trochisci aur. unius.

B R A S. Cur non apposuit liquorem Mesue, quo confici debeant? **S E.** Immo apposuit, succum. s. eupatorij. **B R A S.** Hoc absurdum uidetur, quoniã quatuor succi eupatorij drachmæ ad prædictos pulueres simul uniendos non sunt satis. **S E.** Ex eupatorij succo semper conficio, & alios pharmacopolas ex eodem cõfecisse uidi. **B R A S.** Ergo opus est ut plures sint quã quatuor huius succi drachmæ. **S E.** Immo multo plures, nam ad duas ferè uncias & semis huius succi contero.

B R A S. Si ex eupatorij succo cõfici uolisset author, in cõpositione eupatorij succum non addidisset. et præterea quando inter alia alicuius succi in parua copia fit mentio, condensatus succus semper accipi debet. **S E.** Et ita præcise facio, nam condensatum succum appono, postea ex recenti eupatorij succo conficio. **B R A S.** Hæc tibi sit generalis regula, cum ab authoribus in similibus compositionibus, qua re confici debeant non apponitur, significatur illos ex quo conficeretur non magnificasse, sed ut pharmacopola placebit cõficiendum esse, & plerūq; ex aqua pura confici innunt, immo compositionem

tionem hanc ex aqua simplici fieri debere Haliabatis au-
 thoritas innuere potest ac suadere, nam suos de rhabar-
 baro trochiscos ex aqua pura fieri iubet. Alij authores
 ex quo liquore conformari debeant non edocent. SE.
 Quo ergo liquore hos conformandos esse censes?
 BRAS. Et si authores quo formetur liquore negligere
 uideantur, tamen intelligere oportet liquorem acci-
 piendum esse, qui affectui proprius sit, cuius ratione præ-
 betur trochiscus, præbetur uero potissimum ad iecoris
 obstructions, propterea ex succo iecori proprio con-
 formandi sunt, cum uero compositionem ipsam iam in-
 grediatur eupatorium ex absynthij succo conficerem,
 nam in iecoris medicamentis iuxta Galeni præceptum,
 nunquã prætermittendum est absynthium, ex recente
 igitur absynthij succo hi trochisci conformantur. SE.
 Deinceps ita efficiam, tamen & eupatorium (ut nomen
 ipsum indicat) hepatis proprium esse uidetur. BRAS.
 Est profecto proprium, & easdem aperit obstructio-
 nes, sed iam semel in compositione positum est, iccirco
 ex alio liquore confici uoluisse arbitrãdum est: inter suc-
 cos uero iecori potissimum proficit absynthij succus.
 SE. Reperitur ne eiusmodi compositio apud anti-
 quos? BRAS. Reperitur prorsus, nam Actuarius
 quandam pastillorum cõpositionem refert quam pastil-
 los ex indico Rheo uocat, immo compositio est quæ ad
 eadem conuenit, ad quæ pastilli de rhabarbaro Mesue,
 idemq; sunt rhabarbaricum, & Rha indicum, sola tan-
 tum differunt patria. SE. Ad quos conuenit affectus
 pastillus de rhabarbaro? BRAS. Mesue dicit ad he-
 patis obstructionem, dolorem, tumores præter naturã
 affectus

affectus inueteratos eiusdem, & hydropem & icterum
 & formæ cōpositionem. en modo quid dicat Actuarius
 de suo ex Rha indico pastillo, prodest aduersus iocino-
 ris & lienis obturantes infarctus, stomachum roborat,
 adde febribus longis conuenire, & cuicunq; obstructio-
 ni. nam præter id q, materiam præparant, etiam educe-
 re possunt paulatim, ac sensim absq; ullo incommodo.

SE. Actuarij cōpositionem audire optarem. B R A S.
 Quid mihi erit lucri si illam referam? SE. Quod tibi
 placuerit. B R A S. En igitur illam refero.

Recipe rosarum siccarum

Absynthij }
 Rhei indicæ } Sing. duellam.

Spodij }
 Spicæ indicæ }
 Iunci odorati } Sng. drach. I.

Laccæ purgatæ }
 Succu eupatorij }
 Sandali citrini }
 Croci } Sing. duplū. i. siciliquum.
 Castæ }

Tragacanthæ }
 Mastiches } Sing. sexquiseptulam.

Contusa & cribrata cum succo foeniculi subigito, &
 digerito in pastilos qui dētur ebibendi cum aqua, in qua
 maduerit lacha, uel ex oxyfachare. SE. Est longe diuer-
 sa eiuscemodi compositio ab illa Mesue & in simplici-
 bus & in ponderibus, neq; mihi displicet, quòd ex foeni-
 d culi

culi succo conficiatur. BRAS. Immo si Inbebit, & illam Mesue ex hoc conficito succo, & non ex illo absynthij, tamen absynthij succus iecori magis proficit.

SE. In hac uero Actuarij compositione pondera quæ dā enarrasti quæ nūquā audiui nisi tu illa aperueris, nam ex me ipso illa nunquā inuenire scirem. BRAS.

Quæ nam sunt hæc ponderum nomina quæ ignoras?

SE. Tria sunt, duella, siciliquum, & sexquisextula,

BRAS. Conabor ut uires meæ poterunt illa tibi aperire. Duella est tertia unciæ ps, ut drachmæ duæ, et scrupuli duo, siciliquum uero est duarum drachmarum pondus, ideo probe cum Actuarius quorūdam simplicium drachmam posuisset, postea alia enumerans simplicia dicit singul. duplum. s. ad drachmā iam prædictam. unde interpretari uolens qd per hoc duplū intelligeret dixit, id est siciliquum quod est duarum drachmarum pondus,

Festus sic dictum uult quoniā semiunciam secet. SE.

Sexquisextula superest exponēda. BRAS. A sextula deducta est sexquisextula, quæ nomen hoc non inuenerim, sed bene semisextulam. Ut autē nominis rōnem habeas, sextula est unciæ pars sexta, quæ drachmam unam & scrupulum unum complectitur, Sexquisextula uero drachmā unam cōplectitur, & scrupulum unum, & totius huius pōderis dimidium, quod est drachmā semis & scrupulū semis. SE. Erant ergo duæ integræ drachmæ.

BRAS. Ita constat si recte colligant. SE. Quid intelligit per purgatam lacham? BRAS. In nostro Simplicium examine uocatam ab Arabibus laccam esse Dioscoridis cancamum docuimus, est uero gūmi genus ex arabica arbore, plerūq; uero cum huiusmodi gummi

mi

mi colligunt, simul adsūt festucæ, pulueres, et cortices. Actuarius per purgatam laccam illam ablutam intelligit & à corticibus, pulueribus que mundam ut alia gummi genera expurgari solent, & ab his emundari. SE. Iam intellexi quid esset purgata lacca. at reperiuntur ne apud Arabes præter Mesuem hi trochisci? BRAS. Nullus est qui hos met referat trochiscos, author tamē apud diuersos medicos aliæ reperiuntur compositiones sub hoc nomine Trochiscorum de Rhabarbaro, uel de Rhaued, uerum tamen hæc illa est compositio quæ non solum Ferrariæ, sed & per totam Italiam in usu est. SE. Alias etiam Arabum compositiones cōtemplemur quæ sub hoc nomine trochiscorum de Rhabarbaro uel de Rhaued continētur. BRAS. Vt lubet. en Rasis in nono ad Almansorem capite sexagesimo octauo ubi de Iecoris dolore atq; abscessu uerba facit, sequentem compositionem trochiscorū de Rhaued Seni scribit. Idē uero sunt Rhabarbaricum, & Rhaued Seni, solo tantum differunt, in quo ortum duxere.

Recipe Mastiches

Succi eupatori

Succi absynthij

Seminum foeniculorū

Anisforum

Rhaued. drach. X.

} } } } }

Singulorum drach. ij.

Informentur trochisi pondere aurei unius, ex quibus in potu unus singulo die tribuatur. SE. Idem ferè cum illis Mesue esse uidentur, licet aliqua desint. BRAS.

d ii In

In intentione prorsus cōueniunt & fortē aliās idem erant, sed qui exemplaria transcripsere aliqua pretermisere sua incuria simplicia, alia imprudenter addidere, tamen eadem intentio semper perseuerauit. S E. Possem ne hos conficere? B R A S. Quis prohiberet, si tibi animo esset? tñ Mesue cōpositionē huic præfero, & cū hos indico trochiscos, illos Mesue confectos esse intelligo. S E. Cum in hac compositione absynthij succus recipiatur, et per succum semper densatum succum accipere debeamus, ad horum trochiscorum simplicia iungenda quid accipiemus? B R A S. Vel simplicem aquā uel citharach succum uel præter siccum quem addis absynthij succum absynthij nuper expressi succū accipito, quo trochiscos conficito, S E. Sunt ne aliæ apud alios Arabes de his trochists compositiones, B R A S. Sunt profecto nam Auicenna in quinto Canone hanc ponit.

Recipe Rheu fini. drach. VIII.

Rubeæ lignorum	}	Singulorum drach. III.
Laccæ mundatæ		
Seminis apij	}	Singulorum drach. III.
Eupatorij		
Anisorum		

Misce & tere & fac trochiscos. S E. hi sunt Mesue trochiscis propinqui. B R A S. Sunt profecto & in intētionē mire conueniunt, nam Auicenna dicit cōferre ad ægri tudines antiquas, & ad hepatis duritiem, ac grauitatem, & ad eiusdem abscessus, & ad dolores splenis, & percussionem euenientem in corpore. S E. Quid intelligit

intelligit per rubeam lignorum? BRAS. Mendosus est codex, et legi debet rubea tinctorū. nota quòd Actuarius dicebat lacca purgata, hic Auicenna dicit lacce mundata, ut notetur debere esse mundam à festucis, & pulueribus, & corticibus. SE. Quo liquore confici debent trochisci? BRAS. Absynthij succo. SE. Reperiuntur ne apud alios authores? BRAS. Serapio tractatu septimo ubi de Antidotis agit, capite decimo octauo similem ferè ponit descriptionem dicens trochisci de Rhaued quorum compositio hæc est.

Recipe Rhaued sceni drach. VIII.

Rubeæ	}	Singulorum drach. IIII.
Lacæ		
Seminis apij	}	Singulorum drach. III.
Succi eupatorij		
Anisorum		

Terantur, & cribellentur & fiant trochisci, quorum unusquisq; sit drachma unius & præbeantur cum eo q; conuenit. SE. Eadem est præcise cum illa Auicennæ compositio, ut alter ab altero accepisse uideatur, fortè & hi cum absynthij succo fieri debent. BRAS. Non abre est cum ad eandem ualeant intentionem, immo & Serapio ipse ait, ualere ad grauitatem in hepate & splene, & ad eorundem mēbrorum apostemata, & ad Iecoris percussione. SE. Eadem præcise intentio est, qualis aliorum, at miror Galenum uirum diligentissimū horum trochischorum mentionem non fecisse, cum & hi affectus suo tēpore uigerent. BRAS. Ad eandē in-

d iii tentio

tionem pastillos parat Galenus in octauo de Compositione medicamentorum secundum locos, ubi titulus, Hepaticus amarus. sed Rha barbarum non recipiunt. SE. Galeni compositionem audire optarem. BRAS. Hæc est quam refero.

Recipe Anisi	} } } } }	Singulorum drach. IIII.
Seminis Apij		
Asari		
Amygarum amara = rum mundatarum		
Absynthij		

Præpara cū aqua, et reduc in pastillos, ac exhibe drachmam unam cum uini diluti cyathis tribus, febrientibus ex aqua mulsa. SE. Rhabarbarum his addere possemus. BRAS. Cum hæc sint pro intentione perficienda satis, iccirco addere non est opus. in nono preterea eadem uoluminis libro describit pastillū ad Ictericos, quæ hepaticos iuuare dicit. pastilli compositio hæc est.
Recipe Amygdalarum amararū mundatarū drach. IIII.

Anisi	} } } }	Sing. † drach. I. † drach. II.
Absynthij		
Nardi indicæ		
Asari		

Tusa & cribrata aqua subigito, ac formatis pastillis drachmam unam cum uini mulsi cyathis tribus non febrientibus dato. SE. Si Rhabarbarum reciperet à
Mesue

Mesue compositione haud multum differet. BRAS.
 Non quidem uiribus, sed in reliquis plurimum differre
 constat. SE. Cur in his iecoris affectibus Rha barba=
 rü à Galeno prætermisum est. BRAS. Vel Rha bar=
 barum ignorauit Galenus, uel pro adstringente medica=
 mēto illud habuit, at in lōgis iecoris affectibus, et in ob=
 structiōibus apertione indigemus. SE. Nunc uero ad
 compositionē trochiscorum de Rha barbaro quæ in usu
 est redeamus. Nonnulli sunt qui legendū uolūt amygdala=
 larum amararū drachmas duas, & non drachmas qua=
 tuor. quid censes tu legendum? BRAS. Vel quatuor
 sint, uel duæ haud magnifacio, tamen cum in his affecti=
 bus amaræ cōueniant amygdalæ, ut ex Galeno constare
 potest in compositionibus superius adductis, propterea
 arbitrarer quatuor potius sumendas esse drachmas, q̄
 duas. neq; illorum ratio ualet, qui dicunt in omnibus cō=
 dicibus legi drach. II. quoniam in maiori codicum nu=
 mero scriptum est drachmas quatuor, et nos codices le=
 gimus ac habemus in quibus scriptum est eupatorij, a=
 mygdalarum amararum ana. drach. IIII. SE. In cō=
 positione præterea habetur seminis apij, absynthij, asa=
 ri. debēt ne et absynthij, et asari accipi semina? BRAS.
 Absynthium, & asarum non sequuntur ad semem, neq;
 consuetum est harū herbarum semina accipere. q. phar=
 macopola contemplari debet quando ambiguum est an
 in aliquo authore semen legēdum sit, an ipsa herba, tūc
 nimirum consideret, quid consuetum sit in compositio=
 nibus accipi, idq; accipiatur, nā illud est q; accipi debet.
 SE. Eiusmodi regula non mihi displicet quā deinceps
 seruabo. BRAS. Et cur displicere debet cum ueris=
 d iiii sīma sit?

sima sit? Dic uero quomodo omnia mifces? SE. illa
 in puluerem redigo, præter amygdalas, quas diligenter
 pinso, postea eupatorij succo recenter expressi in ro-
 tulas conficio, uel in quadratam figuram, sed postea quã
 iussisti deinceps absynthij succo utar, nèpe non dubito
 omnibus affectibus q̄ prædicti sunt cõuenire. BRAS.
 Illis tamen nõ detraho qui eupatorij succum accipiunt,
 sed absynthium magis probo, cū iam iterum sit appositũ
 eupatorium. cum uero de his trochisis satis dictum esse
 uideatur, illos qui sequuntur referto. SE. per mitte
 ut è crumena schedam illam educam in qua singulatim
 descripti sunt. BRAS. Cito expedias.

SENE X. III.

Trochisti de Rosis sequuntur. BRAS. Plures sunt pa-
 stillorum de rosis cõpositiones quàm sint ipsi authores,
 at uos quam paratam in officina seruatis? SE. Illam
 Mesue quæ prima in ordine inest et quã nunc refero.
 Recipe foliorum rosarum drach. X.

Glycyrrizæ drach. V.

Spicæ aromaticæ drach. II. & semis.

Confice con uino albo, quos si laxatiuos facere uo-
 lueris adde

Scamonij drach. III.

BRAS. Tu forte compositionem hanc seruas. SE.
 Hanc prorsus seruo. BRAS. Tamen multi sunt,
 etiam Ferrariæ, qui tertiam compositionem in ordine
 parant. SE. Quæ namest? BRAS. Illa quæ incipit
 Confectio trochiscorum de rosis, sicut confirmatum est

in

TROCHISCORVM EXAMEN. 29

in libris plurimorum iuuamentorum. SE. Compositionem ipsam referto. BRAS. iam refero.

Recipe rosarum. drach. IIII.

Ligni aloes. drach. II.

Mastiches. drach. I. & semis

Absynthij romani

Cinnamomi

Spicæ

Cassie lignæ

Florum schoenanti

Singulorum. drach. I.

Fac trochiscos drachmarum duarum cum uino antiquo, & aqua decoctionis radicum. SE. Audiuerã nonnullos pharmacopolas aliam seruare compositionem ab illa quam seruo, at quæ nã esset ignorabam. BRAS. Hæc est quam retuli, & quam magis probo, quam primam illam Mesue à te celebratam et confectam. SE. At eiusmodi compositio in multis abest Mesue codicibus. BRAS. Sunt imperfecti codices ac diminuti cum illa abest in illis compositio. SE. Ad quos conuenit affectus eiusmodi compositio? BRAS. Ad ea quæ à Mesue referuntur, nam dolori uentriculi conferunt, & imperfectæ obuiant coctioni, ad hydropisq; initium conueniunt, et ad antiquas febres pituitosas, flatibus cõuenit qui in uentriculo abundant, uehementiusq; hoc efficere possunt quàm primi à te enarrati. SE. Quid intelligere oportet per aquam decoctionũ radicum? BRAS. intellige quinq; radicum comuniũ, quæ sunt rusci radix, asparagorum, apij, sceniculi, & petroselini, hæc radices

dices in aqua ebulliri debent secundum artem, postea exprimi, & ex hoc expresso fiant trochisci. SE. Arbitror nullam esse compositionem quæ plures habeat diversitates ista, nulli etenim sunt pharmacopola qui suas non habeant de rosis trochiscorum compositiones. BRAS. Hoc verissimum, est, & tam antiqui, quam recentes pastillorū de rosis pleni sunt. SE. Antiquorū cōpositiones scire percuperem, recentiorum uero mixtiones negligo, ni ergo circa alia occupatus sis, te oro, hortor, atq; obsecro, ut antiquorum compositiones pastillorum de rosis referas ut experiri possim, nū aliqua compositio cum hac Mesue quæ in usu est conferenda sit. BRAS. Ita libenter efficiam, et à Nicolai Alexandrini compositione exordiar, quæ ab illo authore uocatur trochiscus diarhodon. SE. Aliud est diarhodon, aliud pastillus de rosis. BRAS. Immo idem sunt, quia idem apud græcos significat τροχίσκος διὰ τὸ ὄδωv quod apud latinos pastillus de rosis. SE. Tamen uideo Mesuē de trochiscis de rosis, et de Diarhodon distincte loquetē. BRAS. Quatuor iccirco posuit cōpositiones trochiscorum de rosis, pro una cōpositione trochiscos diarhodon computando, immo & de illis mentio fiet, quia in Mesue compositionibus cum trochisci diarhodon recipiantur, illi accipi debent qui ab eo descripti sunt sub nomine trochiscorum diarhodon. SE. Compositionē igitur referto. BRAS. Est in illo authore capite centesimo & sexagesimo. & hoc conficitur modo.

Recipe rosarum uiridium drach. XX.
Spodij drach. X.

Sandalorum

Sandalorum rubrorum drach. VIII.

Croci drach. IIII.

Camphoræ drach. I.

Rhodostomatis q̄ sufficit.

In marmorea pilla recentes rosæ sine intermissione terantur, deinde cateterarum specierũ subtilissimus pulvis immittatur, et cū sufficenti rhodostomate cōficiatur, ad ultimũ addita cāphora inde trochisi informetur, & ad umbrã siccati usui referuentur. SEN. Quid intelligit per rhodostoma? BRAS. Aquam rosaceam, ita enim illam uocat & græcorum uulgus. SE. Ad quos ualent affectus hi pastilli. BRAS. Vim quandã habent abstergendi internas partes ac roborandi. SE. Idem uidentur cum trochisis diarhodon Nicolai Propositi. BRAS. Immo idem sunt. non ne aliàs tibi dixi Nicolaum Propositum ab Alexandrino plura accepisse? tamen in simplicium ponderibus differunt, & licet hi trochisci ab omnibus ferè parentur pharmacopolis, tamen in alio usu non uidentur quàm q̄ Nicolai compositionem ingredi debet. SE. Fuit ne antiquus hic Nicolaus Alexandrinus? BRAS. A nonnullis antiquissimus iudicatur, tamen in simplicibus recentiorum nominibus utitur, & nonnulla refert simplicia, quæ uel ab antiquis non cognoscebantur, uel quæ in usu non erāt, hoc poteris in una quam afferam compositione deprehendere, quæ et ipsa ad rem facit, nã capite centesimo octogesimo octauo sui libri compositionem quandam ex rosis confectam refert, quam diarhodon Iulij uocat, constat uero ex his quæ sequuntur simplicibus.

Recipe

Recipe Cinnamomi

Gariophyllorum

Anthophysllon

Galangæ

Nardi

Gingiberis

Dactylorum carnis

Singulor. drachm. III.

Ligni Aloes

Rheu barbari

Nucis myristicæ

Macis

Zedoarie

Folij

Styracis

Singulor. drachm. II.

Pyretri

Cyperj

Costi

Iridis

Celticæ

Tragacanthæ

Anacardi

Cardamomi

Amomi

Anisorum

Seminum basilici

Sing. drach. I. & sem.

Osis

Osis Eboris

Osis de corde Cerui

Dactylorum oſis

Corallorum

Thymi

Tymbræ

Hyſſopi

Abrotani

Melenopiperis

Leucopiperis

Macropiperis

Amei

Singulorum drachm. I.

Limatura auri puri

argenti meri

Margaritarū per-

foratarum & in

tegrarum

Hyacinthi

Berylli

Blactæ Byſantiæ

Ambræ

Mofci

Balsami

Singulor. drachm. ſem.

Mellis quod ſufficit

Hæc eſt compositio.

SE. Nonnulla compositioem ingrediuntur, quæ non
teſſe antiqui authoris ostendunt. B R A S. Ita profecto
eſt

est: nam galanga sub hoc nomine apud antiquos incognita est, et zedoaria atq; anacardi, neq; cō de corde cerui erat apud antiquos in usu, neque blacte bysantia sub hoc nomine: est præterea res noua ambra, ut hinc arbitrari cogar hunc Alexandrinum Nicolau non fuisse ualde antiquum, sed à quadringentis annis uel quingētis citra scripsisse. SE. De hoc non ambigo. BRAS. Ex infinitis alijs Alexandrinum non esse antiquum authorem ostēdere possem, sed hæc satis sint. Placuit uero ex hac compositione alijs prætermisissis istud ostēdere: quia eiuscemodi compositio ad propositum facit: nam est diarhodon .i. ex rosīs confectio. SE. Quid intelligit per anthophyllon? BRAS. Nonnulli arbitrantur intelligenda esse maiora gariophylla: nã adsunt & gariophylla quædam ferè rotunda, quæ communia longe excedunt gariophylla. SE. Cum tot recipiat simplicia ad quos ualet affectus? BRAS. Author refert prodesse potissimum arteriacis, asthmaticis, dyspnoicis, tussietibus: & ad omnia quæ ex frigida causa pectori & pulmōni nocēt, stomachi debilitatem cōfortant, Anatrope reuocat, dolorē mitigat, cardiacis summum remediū est, hydropocis & spleneticis medetur, debiles renes confortat, refrigerata calefacit, et perditam uenerē miro modo reducit. SE. Est ergo compositio multis nominibus digna. BRAS. Est profecto, et in deperdita uenere mira uidimus in his qui frigidi uocantur. SE. Cum uero tot simplicia compositionem ingrediuntur, quæ diuersarum sunt naturarum, quo nam modo in globos reducenda est? BRAS. Audias authorem ita de compositione differentem. Confice sic. carnes daetylorum à crustulis suis

suis purgatas diutissime tere, & cum styrace in calidif-
 simo melle indefinēter subige. Cumq; ad unum corpus re-
 ductum fuerit, per rarum linteolum accuratissime co-
 la: Hoc toties fac, donec uirtutes specierū mel recipiat,
 quod ellicitur, et abiectis retrimētis succum mellitū ser-
 ua. Margaritas autem beryllum & hyacinthum, et co-
 rallum quater in marmoreo lapide tere, & cribrata in
 subtilissimum puluerem redige: & sic in sufficienti rho-
 dostomate per totum diem uel noctem macera. Sequenti
 autem die inter duo lenissima marmora tādiu ducito, do-
 nec nullus pulueris strepitus persentiatur: deinde ossa da-
 ctylorum migmata testa fictili incende, & cum eburneo
 osse tere donec in subtilissimum puluerē confeceris. Cæ-
 teras autem species simul tere & cribra, & cum succo
 carnis dactylorum & styracis tempera, & sic pulue-
 rem ossis dactylorum, & eboris admisce. Deinde mar-
 garitarum puluerē cum sufficienti roseo melle, sicuti &
 aurum & argentum subtilissimæ limatum cōfectioni ad-
 de. Ad ultimum uero ambram, moscum in calido balsa-
 mo soluta superfunde: & omnibus bene commixtis in ui-
 treo uase miscellam hanc conde, & usui reserua. SE.
 Quenam quantitas præberi dedet? BRAS. Author
 dicit tres drachmas mane uel uesperis cum uino, seu cum
 calida. SE. Trochiscorum formam nō habebunt, si ut
 dictum est fiant. BRAS. Neq; opus est habere, sed est
 diarhodon à rosis ita uocatū: quāquam et hæc omnia pos-
 sent in trochisci formā facile duci. Adsunt & apud eun-
 dem authorem multæ compositiones quæ diarhodon uo-
 cātur, ut capite centesimo octogesimo nono, & capite
 centesimo nonagesimo. At apud Arabes innumeræ ferē
 sunt

sunt trochiscorum de rosis compositiones. SE. Illas refero, ne quicquam prætermittamus, quod in aliquo conducere possit. BRAS. Tot referre compositiones nõ est opus, sed loca tantum referam in quibus scripta sunt, quæ si legere placuerit cum domi eris nihil impediet. SE. Neq; istud mihi displicet. BRAS. En igitur Rasis in decimo ad Almāforem cap. 11º. unam ponit descriptionem sub noie trochischorũ diarhodon: & in 9º. eiusdẽ libri capite descriptionẽ ponit trochiscorũ de rosis: et in nono capite sexagesimo tertio aliã ponit descriptionem: & in Antidotario diuisionum duas habet trochiscorum de rosis compositiones. Auicenna et ipse in quinto Canone descriptionem ponit trochiscorum de rosis: et Serapio nõnullas habet descriptiones. Paulus præterea Aegineta libro septimo pastillorũ diarhodon mentionẽ facit. SE. Optarem ut hunc Pauli pastillum saltem referres. BRAS. Id non inuitus efficiam, ita enim confici iubet Paulus.

Recipe Acaciæ

Commeos

Rosarum

Floris balaustiorum

Hypocystidis succi

Gallarum

Vniuscuiusq; drach. III.

Succi rosarum uiridiũ

Seminis plantaginis

Licij indici drachm. I.

Singulor. drachm. I.

Misce

SE. Quomodo simul hæc misceatur author referre nõ uidetur

uidetur. BRAS. Immo refert, quia rosarum succo, & plātaginis omnia miscētur. SE. Probas ne tu eiusce modi compositionem? BRAS. Nō quidem ad antiquas febres, ut illa Mesue conuenit, sed ualenter adstringit: propterea ubi adstrictione indigebimus hac Pauli compositione uti poterimus, quia id ualenter facit. SEN. Sunt ne alij antiquiores authores, qui de his pastillis mentionem faciant? BRAS. Actuarius, qui & si non sit antiquissimus author: tamē neq; recens est, & inter probatos authores numerādus est. hic in libello de Cōpositione medicamentorū ita dicit. Pastillus diarhodon. i. ē rosis, cor & iecur roborat, dolorem capitis abigit, à sanguine uel flaua bile concitatum. Modus eius est sextula, cum rosarum uel nymphæa zulapio. SE. Compositionem nū pigeat referto. BRAS. Ita ait author.

Recipe rosarum

Triasandalorum

Spodij

Seminis portulacæ

Intubi, Violarum

Singulor. sextulam unam.

Contusa cribrataq; ex stillatitio rosarum latice fermentescant. SE. Ab omnibus prædictis differt compositionibus. BRAS. Differt prorsus, at apud Græcos aliæ non extant trochiscorum de rosis compositiones, neque trochiscorum diarhodon. SE. Aliam igitur trochiscorum compositionem contemplemur. BRAS. Vt lubet: Primo autem notato in Mesue cōpositionibus usum trochiscorum de rosis Mesue conuenire, & in Nicolai compositionibus trochiscorum de rosis ipsius Nicolai, tu hoc considerato, ac obseruato.

e

SE NEX

Trochisci de Agarico perpendendi occurrūt. BRAS. In usu non sunt. SE. Ego in mea officina illos semper seruaui. BRAS. Non arbitror apud tres pharmacopolas Ferraria inueniri, & tu forte uel nunquam, uel rarissime uēdidisti. SE. Bis aut ter in toto uita meae curiculo illos uendidi, & illi adhuc in pixide sunt, quos prima uice confeci: uerum summopere delector nihil deesse in eo pharmacopolio ex his quæ uel simplicia sunt, uel composita in usum quandoq; ueniunt, uel medicus aliquis quandoq; utatur, licet in usu non sint, & alij medici hoc despiciant: at ne medicus ille quandoq; me incautum inueniat, & sine sua compositione imparatum, et illam seruo. BRAS. At quam paras compositionem? SE. Hanc quæ sequitur.

Recipe Agarici electi unciam. I. & semis.

Gingiberis drachm. I. scrup. I.

Salis gemmæ unc. sem.

Conterantur omnia, & cum oxymelite simplici fiant trochisci. BRAS. Alij tamen aliam parant compositionem. SE. Quam nam? BRAS. Illam quam Cōciliator conficit in capite de Vomitu. SEN. Illam nū pigeat referto. BRAS. En referto.

Recipe Agarici boni uigorati drach. V.

Gingiberis drachm. I.

Salis gemmæ drachm. I. & sem.

Mastiches drachm. I.

Calami aromatici drachm. I. & sem.

Turbith drachm. II.

Anisorum drachm. I. Aceti drachm. II.

Misce

Misce & fiant trochisci, quos ex aqua calida præbe-
 to. SE. Duæ aceti drachmæ ad commiscenda incorpo-
 randaq; oia simplicia satis esse non uidentur. BRAS.
 Iccirco non intelligo quòd duæ solæ drachmæ accipian-
 tur, sed quantum sufficit accipiendum sit, tamen nõ erit
 etiam magna aceti quantitas illa quæ ad eiusmodi. iun-
 genda simplicia recipietur. SE. Quid intelligis per
 agaricum uigoratum? BRAS. Huius descriptionis
 authorem interrogato quid ipse intellexerit. SE. Nõ
 sum ipsum allocuturus cū diu sit quòd obierit. BRAS.
 Arbitraris ne te diu adhuc superuicturum? SE. Vt
 Deo placebit, tamen spe quadam detineor me multos
 iuniores uitæ prorogatione excessurum. BRAS.
 Dij faxint, nam uiri in sua arte tam diligentes nunquam
 obire deberent. Ad rem uero redeamus. arbitror autho-
 rem illum per agaricum uigoratum agaricum intellige-
 re melicrato imbibitum, & nisi in compositione sal gem-
 mæ adesset, intelligerem etiam sali gemmæ iunctum. uel
 intellige roboratum spica, & aqua casei. SE. Alia res
 est agaricum trochiscatum. BRAS. Alia prorsus,
 fit uero trochiscatum agaricum, ut Mesue dicit in libro
 Simplicium ubi de agarico agit, & arbitratur se loqui
 secundum Gale. ex ipso agarico & uino cui infusum est
 zingiber, nam dicit Fiant trochisci ex eo & uino infu-
 sionis gingiberis in quo puluis ipstus sepe submergatur
 & fiet operatio eius completa. SE. Hoc est agaricum
 trochiscatum, quòd in communi usu seruatur. BRAS.
 Adde nihil referre etiam si trochiscos de agarico uoces,
 quia differentia fieri non debet inter agaricum trochi-
 scatum, & trochiscos de agarico, licet nonnulli trochi-
 e ij scatum

scatum agaricum uocent, cum in massam compositio re=
 dacta est, at deinceps trochiscos de agarico uocant, cum
 massa ipsa in trochiscorum formam efficta est, utrunq;
 uero (ut uides) idem est, uerūtamen prima illa compositio,
 quam adduxisti, passim fit ab omnibus pharmacopo=
 lis, pro trochiscis de agarico, & agarico trochiscato
 Mesue, at in Mesue trochiscis non adest sal gemmæ. SE.
 Ego illud semper apponi uidi. BRAS. Mesue autem
 suos conficit trochiscos cum uino infusionis gingiberis
 & agarico, nullo alio simplici addito. SE. Nunquam
 hoc uino utimur ad illos conficiendos. BRAS. Iccir=
 co nec secundum authoris mentem cōficitis. SE. Cur
 sal gemmæ apponi non debet, cum agaricum rectificet?
 BRAS. Quid est hoc rectificare agaricum? SE. Quid
 rectificare sit ignoro, sed à Mesue ita dicitur. BRAS.
 At ego quid rectificare sit, tibi aperire non grauabor,
 est uero rectificare à medicamento remouere, si quid ha=
 bet uenenosi, maligni ue ac infestantis. at in agarico ni=
 hil tale uidetur, nam nec aliquid habet uenenosi, nec ali=
 quid infestantis, quod corrigi desideret, si Dioscoridem
 & Gal. summos in re medica uiros contemplemur, nam
 nullus horum, neque quisquam alius ex probis authori=
 bus scriptum reliquit corrigendum esse agaricum gingi=
 bere, sale gemmæ, aut re alia simili: neque Galenus men=
 tionem facit de uino infusionis gingiberis, sed ait sum=
 ptum pondere drachmæ unius cum uino diluto, unde nul=
 lus est ex antiquis qui uel agaricum corrigat, uel qui ali=
 quid prauū habere dicat. ob hoc forte Mesue coactus di=
 xit esse pauci nocumenti, nisi quia imprimit lesionem in
 uisceribus debilitans ea, quare indiget permixtione ab=
 stergentium

stergentium cum eo, ut non profundetur eius uirtus in
 illis totaliter, sicut dixerunt sapientes. hæc Mesue. At
 nullus antiquus uel sapiens, quem uiderim, hoc dicit.
 SE. Audiui frequentius à medicis referri, uentriculum
 ab agarico deijci. BRAS. Si experientia contempe-
 mur, agaricum uentriculi uires deijcere uidetur, & in
 appetentiam facere, atq; subuersionem: ut uiderim illos
 qui agarico usi sunt p aliquot dies edere non posse, quod
 & mihi nonnunquam contigit. SE. Tamen uidetur
 tales qualitates habere (ut omnes referunt) quæ uentri-
 culum potius roborare deberent. BRAS. Immo il-
 las habet, nam cum adstrictione quadam amarum est, &
 ob nullas alias qualitates absynthium uentriculum robo-
 rare dicitur, & abrotanum uentriculo obesse dicitur, li-
 cet amarum sit, quia nihil habet adstringentis qualita-
 tis, uentriculo autem aduersari uidetur, quia diuersarū
 est partium ac qualitatum, propterea uiscera reddit imbe-
 cilliora. uerum hac de re alias tractaturi sumus. SE.
 Ad trochiscos ergo redeamus. BRAS. Ut lubet. Si
 trochiscos de agarico à me dictos, Mesue trochiscos esse
 nolueris, sed Galeni, cum tamen Galenus horum trochi-
 scorum nusquam mentionem fecerit, poteris trochiscos
 illos Mesue superius enarratos parare qui salem gemæ
 recipiunt ad tertiam partem, & cum secaniabin confi-
 ciantur. SE. Possem & accipere trochiscos illos qui in
 Mesue sequuntur secundum Halym. BRAS. Quos
 uolueris facito, tamē illos potius probo, qui absq; sale gē-
 mæ conficiuntur, sed qui nam sunt illi quos refert Haly?
 Se. Mesue inquit. Si ex eo sexta parte ipsius ex Keysim
 aut dauci, & quarta ipsius salis gemmæ fiant trochisci
 e iij cum

e iij cum

92 cum uiscositate polypodij recentis, fit mirabilis consecutio operationum ipsius ad ea quæ oportet. Aliqui etiam
 92 conficiunt ex infusione gingiberis, & sale gemmæ cum uino albo. BRAS. Scio & Iudæum secundum Mesuem cum oxymelite scilitico confecisse, ac dixisse eorū operationem eo magnificari, & magis magnificari si aliquod acutum illi misceatur. SE. Sum ne hoc modo confecturus? BRAS. Ut libebit, tamen probarem ut eo modo conficeretur, quo à Mesue dictum est secundum Galenum (licet Galenus id nunquam dixerit, uel somniauerit) nam illi sunt simplicissimi de agarico trochisci. SE. In quāta possunt præberi copia? BRAS. Si hos simplicissimos præbebis, à drachma una usque ad duas præbeto: si uero compositionem illam feceris, quā superius aliquos conficere dictum est, ad tres drachmas progredi poteris, quia multa sunt cum agarico simplicia quæ non educunt. SE. Ad quos ualent hi trochisci affectus? BRAS. Ad multos: nam pituitam crassam educunt, bilem crassam, & atram bilem, tamen eorum proprium est, ac peculiare pituitam educere, & tumores glutinosos, crassos, ac putridos, cerebrum mundificant, ac roborant, neruos unā, ac musculos, sensus uiuificant, & sensitiuis proficiunt membris, humores qui in posteriori sunt capitis parte educunt, pulmonem, & pectus à glutinosis humoribus & putridis liberant, totoque conueniunt thoraci, et stomachum mundificant, iecurque splenem, renes, & in mulieribus uterum, & iuncturas à materia liberant, omnibus intrinsicis corporis doloribus succurrunt, antiquum capitis dolorem remouēt, epilepsie conducunt, ac uertigini, manie conueniunt, melancholiae,

choliae, & neruorum ægritudinibus, cerebriq; abscessibus, asthma congruunt, anhelitus difficultati, & pulmonis ulceribus, pectorisq; uentriculi dolores, & uiscerum sedant, omnibus conferunt obstructionibus, & omnibus unà affectibus qui ex obstructione dependent, ut sunt icteritia, hydrops, & splenis crassities, iecoris etiã dolori conueniunt, lienis, & renum, abscessibusq; in ipsis succurrunt, urinam prouocant, menses, atq; uterum mundificant, uermibus aduersantur, et colorem bonum reddunt; ischiæ conferunt. & iuncturarum doloribus, antiquis febribus quæ ex eterogenea materia constitutæ sunt opitulantur, febriumq; prædictarum typum sedat. SE. Infinitas igitur hi trochisci dotes habet. BRAS. Sunt agarici dotes quæ à Mesue referuntur, & quæ longe plures sunt, quam ille quæ à Dioscoride, & Galeno scriptæ sunt. sed his de agarico dimissis trochiscis, alios secundum tuum ordinem referto.

SE NEX V.

Trochisci de aluaxengi huc pedes conferunt. BRAS. Quãquam in nomine erres, sino ut ad tua uota nomini- bus utaris, modo in re ipsa non erres. SE. In quo errẽ ignoro. BRAS. Erras quia aluaxengi Barbarum nomen est, Græci ἀλικάκιστον uocant, Latini autem uesticariam, ut trochisci de uesticaria nuncupari debeant, at tibi uniuscuiusq; nominis usum cõsentio, modo in re ipsa nõ dissentias. SE. Nõ dissentia ut spero. BRAS. Trochiscos igit quos paras de uesticaria referto. SE. Iã refero. Recipe Granorum Alchechengi drach. III.

Seminis citruli

Albatechæ, Cucurbitæ } Sing. drach. III. et sem.

e iij Boli

Boli armeni	}	Sing. drach. VI.
Gūmi arabici, Thuris		
Sanguinis draconis		
Papaueris albi		
Amygdalarum amararum		
Succi glycyrrhizæ		
Tragacanthi		
Amili, Granorum pini	}	Singul. drach. II.
Seminis apij		
Charabæ, Boli		
Hyosciami, Opij		

Præbe drachmam unā cum iuleb, aut cum aqua mellis.

BRAS. Hi sunt trochisci de uesticaria Mesue, & in omnibus ferè pharmacopolijs ipsorum est per totā Italiam usus, quāquam uariæ sint apud multos authores descriptiones, tamen neq; ista apud omnes quoad simplicium pondera eodem modo conficitur, nam aliqui uesticariæ genera apponūt, ad drachmas tres & semis. SE. Hoc forte melius est, ut uesticaria cum alijs saltem in eodem sit pondere, ut trochisci de uesticaria à quantitate denominari possint, nam nisi ingrederentur in tanta copia, quanta sunt alia simplicia, immo & in maiori, nō magis essent trochisci de uesticaria, quam de citruli seminibus, uel albathecæ. propterea illos magis probo, qui granorum uesticariæ unciam unam apponunt, cum quia ita exigit usus, tum ut merito de uesticaria nuncupari possint, tum ut maior sit uesticariæ usus quàm aliorum simplicium, nam uesticaria urinas pellit, propterea in hac descriptione in magna copia recipi debet, ut alia adstringētia simplicia ad urine uias ducat, nam & ad hunc finem
apij

apij semē additur, reliqua deinde præter grana pini, & amaras amygdalas adstringentia sunt, & consolidatorem parantia, iccirco hi trochisci ad renum, & uesticæ uulnera quadrant, immo & omnibus opitulantur ulceribus. Valēt præterea ad uesticæ excoriationem: et ad dolorem, ac ardorem quem aliqui in meiendo habent, immo quandoq; eorum usus est ad extrinsecas partes ulceratas consolidandas. sed dic quomodo hæc omnia simul iūgis? SE. Aqua mellis ut Mesue docet, uel iuleb. BRAS. Mesue non dicit esse ex aqua mellis conficiendos, sed ex aqua mellis præbendos, tamē nihil refert si ex aqua mellis conficiantur, immo si ex ea sumi debent ex eadem confici posse quid prohibet? SEN. Nihil ut arbitror. BRAS. Si ex iuleb conficiantur, quod nam iulebi genus sumis? SE. Violaceum, & ita multi intelligunt, ac eo conficiunt. BRAS. Ad urinæ ardorem etiam cōuenit iuleb uiolatum, sed rosaceū ubi ulcera adfuerint magis consolidat, utrunque genus sumi potest, nam neque Mesue dicit, quòd ex iuleb fieri debeant, sed quòd sumi debeant ex iuleb. mihi magis placet quod ex rosaceo cōficiantur, tamen cum eo digladiari noluerim, qui ex iuleb uiolato conficeret. SE. In huius compositionis simplicibus primo scriptum est Boli armeni, postea simpliciter scriptū est Boli, quid per hoc intelligendū est? BRAS. At tu dic prius quando hos trochiscos conficis, quid Boli loco accipis? SE. Quandoq; terram sigillatam accipi, quandoq; macram. i. terram illam rubram qua lignarij fabri utuntur. BRAS. Est illa quæ fit ex combusta ochra, sed probarem potius ut sigillata terra acciperetur, quæ est tenuiorum partium, quam macra, & exulcerationes

cerationes

cerationes magis consolidat. at quid accipis tu per ba-
techam? SE. Anguria uocata semina. BRAS. Illa
etiam deinceps sumito, nam quid sit ambiguum est, ad
intentionem uero ista conueniunt quæ accipis semina: re-
liqua quæ compositionem ingrediuntur per plana sunt.
SE. Reperiuntur ne apud antiquos hi de uescaria tro-
chisci? BRASA. Immo inueniuntur, & non possum
non putare Mesuem à Nicolao Alexandrino accepisse,
nonnullaq; simplicia addidisse. dicit enim hic uir in suo
de Compositione medicamentorum libro capite nongen-
tesimo quinquagesimo secundo ubi inscriptio est Trochi-
scus diaphysalidos Alexandri, & ita ait Salutaris ad re-
num, & uesciæ passiones, ad eos qui cum urina mucilagi-
nes uel sanguine reddüt, lapides frangit, et de renibus et
uesica expellit, ad ureteras & uescicam uulneratam cum
lacte mulieris, uel asinæ, aut sapa cum syringa iniectus,
ad stranguriam, & dysuriam. SE. Ad tot non confe-
runt Mesue trochisci. BRAS. Immo & ad plura, sed
ipse omnia non expressit. compositio uero hæc est.
Recipe physalidos. i. uescariæ grana. XXIII.

Seminis lapathi drach. XIII.

Seminis cucumeris domestici drach. XII.

Seminum foeniculi drach. VI.

Amygdalarum amararum drach. III.

Nucleorum pini

Hyosciami albi

Opij, Conij seminis

} Singulorum drach. III.

Sapæ quod sufficit. Opium cum sapa dissolue, & cū
specierum puluere drachmeos trochiscos informa, &
cum apozemate apij utere. SE. Hic author suos hos
conficit

conficit cum sapa trochiscos, cur postea non præbet ex aqua mellis? BRAS. Quia præbet ex re efficaciore. nam apij decoctum ad urinarias vias facilius medicamenta ducit, hæc simplicia ad prædictas intētionēs perficiendæ sunt satis, uerū tamen & idem author refert trochiscos minores de uesticaria. est uero capite nongentesimo quinquagesimo tertio ubi inscriptio est Trochiscus diaphysalidos minor. SE. Ad quos confert hic minor affectus? BRAS. Authorem audito ita scriptis tradentē. Ad uitia renum, & uesticæ ad stranguriã, & dysuriam. SEN. Ex quibus conficit hos trochiscos simplicibus? BRAS. Ex his quæ sequuntur.

Recipe physalidos. i. uesticariæ gra. XXV.

Seminis cucumeris domestici drach. XII.

Sem. hyosciami drach. VI. Fœniculi drach. III.

Nucleorū pini, Croci } Sing. drach. III.

Lapathi Sem. papaueris }

Sapæ q̄ sufficit. Ex hoc puluere cū sapa drachmeos trochiscos informa, & drachmam unam cum apij decoctione dabis, & per uirgã cum sapa, in qua decoctæ fuerint baccæ hederæ, iniicies. SE. Non est magna inter unam & alteram cōpositionem differentia? BRAS. Non quidem ut uideo, tamen hæc cōpositio nouem recipit simplicia, & quæ præcessit decem sapat numerando qua commiscetur, in secundaq; cōpositione adest crocus, qui non adest in prima, in prima uero duo sunt quibus caret secunda. ueruntamen & alij authores alias faciunt de uesticaria trochiscorum cōpositiones, inter quos unus est Actuarius, qui in suo de Cōpositione medicamentorum libro. ita inscriptionem habet.

Pastillus

Pastillus Diaphysalidō, id est ē uesticaria pollet aduersus renum, & uesticæ exulcerationes, fluentem sanguinem, & mucosa strigmenta excernentes, & uehementi dolore conflictatos. huius pastilli pondus drachmæ datur febrī non obnoxijis ex dulci uino, uel sapa, febrientibus cū dilutiore uino. SE. Ex quibus conficit pastillum hunc Actuarius? BRAS. Ex his quæ sequuntur.

Recipe lachrymæ papaueris
 Seminis cucumeris, Apij } Sing. quadrantem.
 Apollinaris herbæ
 Fœniculi, Vesicariæ }
 Amygdalarum trientem, Croci sextantem.

Vini dulcis quātum erit satis, ut hoc ueluti fermento concreascit in pastillos. SE. Cum aliquo prædictorum modo non conuenit. BRAS. At in intentione saltem conuenit. Verum & apud authores adsunt de uesticaria pastilli ex mineralibus confecti. SEN. Qui nam sunt? BRAS. Vnum genus apud Galenum reperitur libro quinto de Compositione medicamentorum p̄ genera. Est uero inter medicamenta quæ scripsit Andromachus in calce operis de Exterioribus, & denominatur Pastillus δι' ἀλινακασβων. i. de uesticarijs. cuius cōpositio hæc est. Recipe argenti spuma pondo denarium. XXIII.

Cerussæ pondo denarium. XII.

Alicacabi radicis pondo denarium. VIII.

Calcanthi, Aluminis } Sing. pondo denarium III.

Minij quantum ad colorem accipiendum satis est. Ex aqua subigatur. SE. Ex quo aquæ genere? BRAS. Ex aqua fontis, quæq; & pluuialis aqua ad hæc recipienda erit haud mediocriter idonea. Reperit & Dialicacabus

bus Trochiscus apud Oribasium in illis quos cōficere docuit trochiscis. SE. Et mihi pergratum erit hos audire. BRAS. Efficiam ut audias, nam author hic dicit uocari & cirros eiusmodi trochiscos, qui faciunt ad erysipelas, & trimala, & ad narium tumores resolutos cum aceto, aut posca, aut aqua frigida.

Recipe lithargyrii drach. XXIII.

Psimmythij drach. XII. Aluminis scissi drach. III.

Calcanthi drachm. III. Alicacabi corticis uiridis uel pro alicacabo strycni drach. VIII.

Sinopidem si uolueris ad colorem faciendum mittes, & facies trochiscos ex aqua, et uteris aliquando cum uino, aut aqua. SE. Quomodo sciuerim quando ex uino, & quando ex aqua sumendi sunt? BRAS. Cum adest febris ex aqua adhibentur, absq; febre ex uino. Adde & uinum etiam in febre accipi posse, quia medicamentorum uim magis penetrare facit. Adest et hoc apud antiquos (licet cum præcedenti conuenire uideatur.) Ex alicacabo pastillus quem uesticariam uocamus ad prægnātes aqua pustulas, et epynictidas efficax, narium ulceribus, & rimis sedis, & quibus citra dolorem ducere cicatricē placet auxiliatur. ipsius uero compositio hæc est.

Recipe cerussæ lib. I. Spumæ argenti semissim.

Aluminis scissi, Corticis alicacabi

Atramenti sutorij, Sinopidis

} Sing. selibrā

Quæ aceto accipito. SE. Medicamentum hoc per os sumendum non est. BRAS. Non prorsus, tamen potest & in uirile mēbrum iniici, quādo exulceratio adert, in aqua uel succo plantaginis dissolutus, in reliquis extrinsecis applicādus est, sed & Paulus libro septimo capite

BRASAVOLI

capite 12° ubi inscriptio est *Pastillus διαφυσάλιδων*
 iscriptus, refert trochiscos de uesticaria, hæc q; est ipsius
 Pauli compositio quam nunc refero.

Recipe seminis cucumeris satiui pelle exuti unc. III.

Seminis alterci, Cicutæ } Sing. unc. II.

Fœniculi

Seminis rumicis, Croci

Nucleorum pineorum

Amygdalarum amararū

Opij

Physalidis sextarios. III.

Vini quantum opus est.

Singulo. unc. I.

SE. Non ne edocetur à Paulo ad quos ualeāt affectus hi
 trochisci? BRAS. Non edocetur, sed tu ad eosdē con-
 ferre iudicato ad quos cōferunt trochisci Nicolai Ale-
 xandrini superius enarrati, nā & eadem ferē simplicia
 recipiunt nōnullis exceptis. habetur & alia compositio
 apud eundē Paulum in eodē capite cuius iscriptio est *Pa-
 stillus διαάλικωνάβζ. i.* ex uesticaria. ita uero cōficitur.
 Recipe spumæ argenti denarios. XXIII.

Cerussæ denarium pondo. XII. uel XXI.

Alicacabi radicis pondo denarium octo.

Chalcanthi, atramēti ue sutorij denariū pondo. III.

Aluminis fissi tantundem.

Rubricæ quantum ad colorem inducendum sufficit.

Aqua excipe. SE. Non arbitror Paulum per os præ-
 buisse eiusmodi pastillum. BRAS. Non quidem: ta-
 men arbitrandum q; in penem exulceratum iniecerit in
 aqua plantaginis, uel re alia simili dissolutum. SE. Sunt
 ne alij apud antiquos huius generis pastilli? BRAS.

Nulli

Nulli adsunt, quos sciuerim. sed apud Auicēnam alij reperiuntur de aluauengi (ut eius utar uerbo) pastilli, qui à prescriptis diuersi sunt. S E. Vnam aut alteram refer, si lubet, cōpositionem. B R A S. Id libenter efficiam, modo amplius non me laceffas, ut Arabum cōpositiones refferam. S E. In hac cōpositione amplius non te laceffam, de alijs uero secus erit. B R A S. En igitur hæc est compositio quam in quinto Canone refert, & dicit Trochisci aluauengi conferentes ad dolores renū, & uesticæ, & mictum sanguinis & saniei, & ad urinam mucosam, & confert ad scabiem uesticæ, quorum hæc est pmixtio. Recipe seminis melonis aur. XXXVI.

Opij aur. VI.

Seminis hyosciami albi }
 Apij, Acetosæ } Sing. aur. VI.

Seminis Hyosciami nigri }
 Coriandrorum } Sing. aur. VIII.

Seminum fœniculi }
 Granorum pini torrefactorū } Sing. aur. VIII.
 Croci }
 Amygdalarum amararum }

Granorum aluauengi montani gra. LXXV.

Confice, & fac trochiscos cum coagulo uaccæ, dosis à duabus aureis usq; ad tres. S E. Mihi uidetur quòd aliquam habeant cum illis Nicolai Alexandrini affinitatē. B R A S. Immo habent, ad eosdemq; cōferunt affectus. uerum in Auicēna alia statim sequitur compositio, nam dicit Trochisci aluauengi descriptione alia, qui conferunt ad ulcus renum, & uesticæ, & ad destillationem urine. ipsorum compositio hæc est.

Recipe

Recipe seminis Apij }
 Hyoscyami albi } Singulorum drach. VI.
 Schedenegi }
 Seminum foeniculi drachm. II.
 Croci }
 Sem. acetosae sylvestris }
 Amygdalarum } Sing. drach. III.
 Nucleorum pini, Opij }
 Amygdalarum amara- }
 rum excoctarum }
 Granorum alchachengi numero. XXV.
 Seminis cucumeris drach. XII.

Tere, & cōfice, & fac trochiscos. SE. Quomodo con-
 fici debent? BRAS. Ab Auicenna nō exprimitur, sed
 plātiginis aqua accipiatur, uel mel rosatum colatū, uel
 aliud simile: possent & ex uino albo cōfici. SE. Extant
 ne alie apud hunc authorem huius generis cōpositiones?
 BRAS. Extat & tertia compositio, quam à predictis
 seorsum retulit, & alio nomine inscripsit. forte arbitra-
 tus est cōpositionem aliam esse à trochiscis de uesticaria,
 ita uero trochiscos pponit. Trochisci disulidis cōferen-
 tes ad ulcera renum & uesticæ, & ad mictum sanguinis,
 & ad urinæ difficultatem, quorū permixtio hæc est.

Recipe seminis Apij }
 Iusquiami albi } Sing. drach. VI.
 Sem. hedenegi. i. cicutæ }
 Seminis foeniculi drachm. II.
 Croci }
 Granorum pini }
 Semi. lapathi ace= }

toft

toſt		Singulor. drach. II. I
Opij		
Amygdalarum ama-	}	
rarū excoriatarū		

Granorum aluavengi montani numero XV.

Seminum cucumeris excorticatorum

Tere, & confice, & forma trochiscos. Compositiones omnes in aliquibus ferè conueniunt, immo & in maiori simpliciū parte. SE. Quid ſignat uocabulū diſulidis? BRAS. Eſt corruptum uocabulū, & in aliquibus etiā exēplaribus ſcriptum eſt diſalidis, cum legi deberet trochiſci διὰ φυσαλίδων. i. de ueſicaria: ita. n. à Græcis uocantur. SE. Arbitrabar & ego illud uocabulum eſſe corruptum, ſed unà etiam putabam eſſe authoris nomē, qui trochiſcos innenit. BRAS. At eſt nomen plantæ quæ ueſicas facit, & grana in ueſicis clauſa. SE. Sunt ne aliæ apud authores compositiones? BRAS. Et Serapio ipſe in 7° ſui Antidotarij trochiſcos poſuit de ueſicaria, corruptoq; uocabulo trochiſcos, aleſculidis uocat, cum dicere debuiſſet trochiſci διὰ φυσαλίδων: dicit uero ad renum ulcera, et ueſicæ conferre, et ad illum qui ſanguinem mingit, & ad urinæ difficultatem: Ita uero refert Serapio.

Recipe ſem. hyoſciami

Apij

Fœniculi

}	Singulor. drach. VI.
o	
o	
o	

f Croci

Crocī

Granorum pini

Sem. acetosæ excor-
ticati

Opij

Amyg. amararū ex-
corticatarum

Singular. drach. III.

Granorum aluavengi numero XXV.

{ In alia descriptione sunt numero L. }

Sebedenegi drachm. VIII.

Seminis citruli drachm. XII.

{ Et inuenit Serapio in alia descriptione Thuris
drachmam I. }

Terantur cū rob, aut iuleb, aut aqua tepida, et fiant tro-
chisci unius drachmæ, & administrantur post sex dies
SE. In sex dierum spatium fermentari debent, tamen
multum conueniunt cum nonnullis supradictis compo-
sitionibus. BRAS. Immo eadem esse debuisset, sed scri-
ptores peruerterunt: nam aliqua addiderūt, aliqua præ-
teriere, ut deinde compositiones alias describere cogantur,
quam sint illæ quas ipsi ab antiquis accepere. SE.
Ne amplius conteramus tempus in his Arabum compo-
sitionibus contemplandis. BRAS. Neq; ego hoc libe-
ter efficio: uerum hoc non præteribo, & Rasim in di-
uisionū Antidotario, ubi de urinæ medicinis agit, duas ho-
rum trochiscorum compositiones referre, quarum una
inscriptionem habet. Confectio ad ulcera renum, et ues-
icæ: secunda uero habet. Confectio trochiscorum ultimo

rum

TROCHISCORVM EXAMEN. 42

rum qui nominatur trochisci aluavengi. Reperitur & apud Halym una horum trochiscorum compositio: uerū & uocabulum apud hūc authorem est corruptum: nam ubi legendum est δια φυσάλιδων, legit absolidis. SE. Extraneæ profecto sunt hæ uocabulorū corruptiones. BRAS. Pro exulcerato pene nonnunquam sequenti- bus nostris trochiscis de uesticaria usi sumus.

Recipe Vesicariæ sem. granorum. unc. I.

Mastiches	}	Singular. drach. sem.
Bolli armeni		
Terræ sigillatæ		

Rosarum rubrarum	}	Singular. drachm. I.
Balaustiarum		

Misce, & cum syrupo myrtino fiāt trochisci, quos in aqua plātaginis dissolui iussi, et in urinarium meatum ini- jci: tamen et ad renum, ac uesticæ exulcerationem conue- niunt. Alijs præterea ad urinam prouocandam sum usus trochiscis, quorum compositio hæc est.

Recipe Granorum uesticariæ unc. I.

Seminum urticæ	}	Singular. drach. sem.
Fœniculi		
Apij		
Petrofelini		
Amidis		

f ij Misce

Misce cum aqua saxifragie quorum unusquisque sit unius drachmæ pondere, qui præbeatur uel ex uino albo potentiore, uel ex aqua capillorū ueneris uel saxifragie. S E. Non mihi displicet te hos adduxisse, quibus uteris trochiscos, & quos ego in meo seruo in tui gratiam pharmacopolio. BRAS. Aliud trochiscorum genus in examen afferendum est.

S E N E X. VI.

Sua sponte trochisci de absynthio accedunt. BRAS. Multis sunt nominibus digni, ut & absynthium ipsum nobilissima est herba, sed eia cōpositionem quam paras referto. S E. Ego Mesue compositionem paro, quam antiquis febribus conferre dicit, & hepatis obstructiones, ac stomachi aperire, stomachū confortare, & mēbris nutritionis cōferre, apētītumq; excitare. BRAS. Ego his frequenter utor in longis morbis, in quibus uentriculus, & iecur prauè affecta sunt. at cōpositionem afferto. S E. Iā attuliffem nisi me interceptiffes. BRAS. Fieri non potest quando aliqua occurrunt loquenda quā aliquando homo loquatur. S E. Hæc est apud Mesuem horum trochiscorum de absynthio cōpositio.

Recipe Rosarum

Absynthij

Anisi

Sing. drachm. II.

Rhæued

Succi eupatorij

Asari

TROCHISCORVM EXAMEN. 43

Apij	}	Singulorum drachm. I.
Amyg. amararum		
Spicæ		
Mastiches		
Folij		

Fac trochiscos cum succo endiuæ, da cum succo herbarum
 BRAS. Quid intelligit per herbarum succum? SE.
 Herbarum supradictarum, supradictæ uero sunt eupa-
 torium, apium, asarum, absynthium. BRAS. Intelli-
 gis ne omnium harum herbarum? SE. Omnium pror-
 sus in compositione positarum. BRAS. Præberes ne
 tu hos trochiscos cum illarum herbarum succo? SE.
 Præberē maxime, nisi ægrotus refugeret, tñ in præsen-
 tiarum summuntur cū aquis ui ignis eliquatis. BRAS.
 At ego semper præbeo cum aliquo syrupo iecori, et uē-
 triculo proprio, uel feбри cōuenienti, fiuntq; syrups ex
 herbarum succis, iccirco cum bysantino præbentur hi
 trochisci, uel cum alijs affectui proprijs. at quid accipis
 per Rhaued? SE. Rha barbarum simpliciter. BRAS.
 Probè agis, nam cū simpliciter Rhaued dicitur uel ra-
 dix, illa per excellentiam intelligitur, quæ Barbarica
 radix uocatur, nã oēs alias pfectione superat radices, ic-
 circo simpliciter proferendo radix ista intelligitur, &
 apud Mesuem potissimū radix de sceni itelligitur, quæ
 est exquisitissimum, rha barbarum. SE. Cur nō uocā-
 tur trochisci de rosis, uel de anisis, ut de absynthio nomi-
 nati sunt, cum hæc sint in æquali pondere in composi-
 tione cum absynthio? BRAS. Quantum sit de rosis ad
 sunt alijs uocati de rosis trochisci, de absynthij uero po-

tius quam de anisis nominati sunt, quia absynthium magis efficax est ad intentionem, ad quam confecti sunt trochisci, quã anisum. Adde paulo post Mesuem trochiseos de anisis posuisse, propterea nõ ab re fuit ut hi ab absynthio denominationem sortirentur. S E. In meo phar macopolio folium quoddam habeo, quod Venetijs emi, & simplici uocabulo folium nominant, & dicunt esse ex India Venetias euectum, et esse uerum folium, tamen postea audiui non esse uerum folium, cui profecto descriptio non quadrat. B R A S. Folium quod malabathrũ antiqui uocarunt, nõ habetur in Italia, nec ad nos ab Indis defertur, tamen Indi folium quoddam habent quod masticant ad halitus suaueolentiã incitandam, & ego folium istud nactus sum ab Illustri Beatrice de Luna Lusitana. nobilissima uirago hæc ab indis Ferrariam illud uehi iussit, nomen quo illud nominant Indi à malabathro deflexum est, nã ipsi appellant hoc folium Betre ab Arabibus tambul uocatur. Frutex est surculosus folijs iuglãdibus, maioribus, pinguioribus, frangi cõtumacibus tribus per medium concurrentibus neruis, suauiter spirantibus cum recentia sunt, sicca quendam lauri gustum sub lingua referunt, ubiq; ferè in tota India præueniẽs, cultu, et sine cultu nascitur, cultũ magis probatur. Indi foliũ, et fructum quod Arecam nominat, et calcem ostreorum simul miscent, medicamẽtumq; componunt ad abstergẽdos dentes aptũ, ad uẽtriculũ firmadũ, ad habitus inculpato reddẽdos, uice pacis hoc foliũ inter sese offerũt. Illustris Beatrix de Luna mulier, si quæ alia in toto orbe sit, solertissima non tantum me participem fecit malabathri, sed et ipsius historiam, ac dotes scriptis tradidit

didit. SE. Tu igitur malabathrum habes? BRAS. Habeo, et in gratiã. Illustrissimi HERCVLIS Ducis nostri pro cõficienda theriaca seruo. SE. Quomodo scis tu illud esse folium? BRAS. Quia apud Indos nulum aliud inuenitur quam istud foliũ, quod in pretio sit, nec aliunde affertur, cui Dioscoridis figura conueniat, imo nec Dioscorides, nec Galenus, nec Plinius ipse de folio exquisite locuti sunt, sed de eo loquuntur tanq̃ de re ignota, neq; aliud ẽ præter hoc foliũ i India quo ad suaueolentiã excitadã utatur. SE. Nõ ne portionẽ aliquam huius folij mihi impartieris, ut trochiscos hos exquisite conficere possim? BRAS. Non ne dixi tibi me in gratiam Illustrissimi Ducis nostri hoc folium seruare? SE. Quid ergo à me folij loco accipiendum erit? BRAS. Lege Galeni succedanea, & uide qd malabathri loco ponat: hoc. n. accipies, & absq; trochiscis de absynthio tuũ non erit pharmacopolium. SE. Quid tandem pro malabathro Galenus accepit, & quid illi substituit? BRAS. Nardum indicam. SE. Habemus ne indicam nardum. BRAS. Quid ni. SE. Est ne illa uulgata quam Venetijs emimus? BRAS. Illa est, & illa inquã quæ cũ tenuioribus capillamētis cæteris odoratior est. SE. Reperitur ne apud antiquos pastillorum de absynthio compositio? BRAS. Apud Græcos nõ reperitur, at apud Arabes multæ scriptæ sunt compositiones, quæ in aliquibus conueniunt, in alijs differunt, Nicolaus autem Alexandrinus capite noningentesimo, septuagesimo tertio compositionem quãdam refert trochiscorum hepaticorum, & ictericorũ quæ ex quinq; simplicibus in Mesue positis constat, nimirum dicit.

f iiij Recipe

BRASAVOLI

Recipe amygdalarum	}	Aequalia pondera
purgatarum		
Absynthij		
Asari		
Anisorum		
Apij	}	

Aqua quod sufficit. hæc omnia cribrata confice, & trochiscos in forma, cumq; opus fuerit cum uino dabis: SE. Hæc simplicia in Mesue cõpositione prorsus sunt, si per amygdalas amaras ipsas intelligamus, sed à Mesue multo plura dicuntur. BRAS. Reperitur & apud Galenum trochiscorum amarorum compositio in octauo de Compositioe medicamentorum secundum locos quam ad stomachicos ualere dicit, & cœliacos, uentrem molliare, ad somnum facere ex comentarijs Aphrodæ, ualet etiam uesicæ, & colli uitij.

Recipe Apij seminis drach. VI.
 Anisi tantundem
 Piperis albi sexquidrachmam
 Castorei drach. II.

Myrrhæ	}	Singulor. drach. I. et sem.
Nardi gallicæ floris		
Opij		
Cinnamomi		

Absynthij comæ drach. III.
 Aloes obolos III.

Mastiches

Mastiches drachm. I.

Ex aqua pastillos formato triobolares, aut drachmales, et dato cum aqua cyatis tribus SE. Possunt & pastilli de absynthio uocari, quia absynthiū recipiunt, et ob ipsum potissimum sunt amari. BRAS. Neq; intētionem euariant pastillorum de absynthio, quāuis hic opium ponatur. At Galenus apponi dixit, quoniam medicamento author uoluit simul conficere medicamentum exiccans & anodynon, quodq; somnum induceret. Actuarius etiam in libello de Medicamentorū cōpositione pastillos quosdā refert amaros uocatos ad intentionē trochiscorū de absynthio Mesue: inquit uero trochiscus amarus, qui opitulatur stomachicis: item iocinorosis, lienosis, & regio morbo laborantibus: ita uero conficiuntur.

Recipe sem. Apij

Asari

Absynthij

Anisorum

Amygdalarum amararum

Singulor. unc. II.

Misceantur.

SE. Idem sunt cū Nicolai Alexādrini de absynthio trochiscis. At cum non referat, quo liquore confici debent? BRAS. Cum nihil ab authore dicitur, accipe uel aquā puram, ut Nicolaus facit, uel liquorem alium qui sit ad compositionis intentionem. Auicenna (ut ad Arabes redeamus) duas ponit trochiscorum de absynthio compositiones, quarum una hæc est: non enim adeo sunt spernēdi Arabes, ut eorum compositiones nunq̄ adducātur.

Recipe

Recipe Anisorum

Absynthij

Asari

Seminum apij

Amygda. amararum

Sing. partes æquales.

Conficiantur cum aqua frigida, & fiant trochisci, & dē tur in potu. SE. Idem sunt cum prædictis. BRAS. Auicennæ compositionem adducere uolui, ut eandem esse cum prædictis nosceres: Auicēnaq; dicit ad aliquas febres conferre, esse aperitiuos ualde, & prouocatiuos, & appetentiam proritare. SE. Postea quam primam horum trochiscorum apud Auicennam compositionem retulisti, & secundam afferre ne graueris. BRAS. Ita dicit Auicēna. Trochisci de absynthio alij facientes ad hepar, & ad splenem, ac stomachum, & febrē tertiam, & triangulam: ita uero conficiuntur.

Recipe Anisorum aur. II.

Asari

Absynthij rom.

Seminum Apij

Amygdalar. excor-

ticatarū

Mastiches

Spicæ

Singular. aur. I.

Aloes

TROCHISCORVM EXAMEN. 46

Aloes succotrimi
Folij Indi

Singulor. aur. I. & sem.

Succi eupatorij aur. I.

Terantur, & conficiant, & informētur trochisci. S E.
Hæc cōpositio aliquo modo similis est compositioni Mesue. B R A S. Similis profecto præterquā in aloë, quæ in hac ponitur compositione, et in illa Mesue Rha barbarum, & in Mesue compositione adsunt rosæ, quæ in Auicennæ compositione absunt. S E. Audiui & apud alios authores alias esse compositiones ab his differētes. B R A S. Adsunt profecto, & ad eandem sunt intentionem: nam Serapio in septimo tractatu, ubi de Antidotis uerba facit. Trochiscos de absynthio refert, quos ait obstructions in hepate aperire, & conferre ad febrem antiquam, & urinam prouocare.

Recipe Absynthij

Anisorum

Asari

Sem. apij

Amyg. amararum

Singul. partes æquales

Terantur, & cum aqua conficiantur. S E. His similes sunt quos Actuarius descripsit. B R A S. Immo idem sunt, & eadem præcise habent simplicia. Duæ etiam reperiuntur apud Halybatem horum trochiscorum compositiones, quas breuitatis causa, cū eadē ferè sint, prætermittere decreui. S E. Per herbarum succum, herbarum

rum

BRASAVOLI

rum in compositione positarum intellexisti, cur nō aliarum herbarum, cum herbae hae in cōpositione iam sint? BRAS. Nihil refert, & si in compositione sint, iterum eas in succum redactas assumere: tamen si tibi placuerit intelligere poteris illarum herbarum succum ex quibus fit syrupus acetosus de succis herbarum, et infusio fit de herbarum succis: poteris per herbarum succos, illos intelligere ita à Mesue uocatos. SE. Tandem quae sunt hae herbae, ex quibus hic syrupus conficitur? & simpliciter hic succus herbarum succus dicitur? BRAS. Sunt indiua, lupulus, buglossum, borago, apium, & foeniculus. In hac uero compositione non est accipiendus omnium herbarum succus, sed tantum foeniculi succus, et lupulorum: tamen res haec minimi negocij est, nec magni refert an hic, an ille sumatur, modo intentioni non sit oppositus. nos cū syrupo aliquo semper praebemus, uel cum aliquo decocto ad trochiscorum intentionem ualente, et cum trochiscis de capparibus nonnunquam commiscemus, praesertim quando simul adest in liene durities. SE. Ob hoc & consequenter de trochiscis de capparibus uerba faciamus. BRASA. Sunt ne in tua scheda per hunc ordinem dispositi?

SENE X. VII.

Hoc nihil refert, modo trochisci de Capparibus sub examen ueniant. BRAS. Iam igitur ueniant: posteaquam hic de illis tibi pertractare placuit. At compositionem quam paras referto. SE. Paro cum omnibus alijs totius Italiae pharmacopolis compositionem Mesue quae ex his conficitur.

Recipe

Recipe Corticum radicū capparīs } Sin. drach. VI.
 Seminis agni casti }

Nigelle
 Calamenti
 Succī eupatorij
 Acori
 Amygd. amararū } Singulor. drac. II.
 Nasturtij }
 Ammoniāci
 Foliorum rutæ
 Aristolochiæ rotūde

Cyperī } Sing. drach. I.
 Scolopendriæ }

Ammoniācū dissoluatur in aceto, et aliarū rerum pul-
 ueres cum eo conficiantur, & sit dosis eius aur. i. cum
 uino, in quo coquātur radix capparīs, cortex fraxini,
 et cortex tamarisci, aut extremitates ramorum eius, et
 cortex salicum, & sunt qui duplicant ammoniacum, &
 est melius. B R A S. In tota prorsus (ut dixisti) Italia
 est horum trochiscorum de capparibus usus, quanquam
 apud Auicennam una sit horum trochiscorum composi-
 tio ab hac diuersa. S E. Quænam est illa? B R A S.
 Hæc quam refero.

Recipe corticum radicū capparorum sextaria. IIII.

Ammoniāci sextaria. IIII.

Rhæ barbari sextaria. II.

Seminis agni casti } Sing. sextaria. VI.
 Piperis }

Aggrega

Aggrega has medicinas tritas, & confice ammoniacum cum aceto uini, & aggrega cum eo medicinas, & fac trochiscos. SE. Sunt longe distinctæ compositiones. BRAS. Immo si Serapionis cõpositionem spectabis, ab his differre percipies. SE. Illam (nisi referas) spectare non potero. BRAS. Referam, ut distinctionem agnoscas, ita uero dicit Serapio. Trochisci de cappari- bus ad spleneticos.

Recipe corticum radicum capparorum Ammoniaci	} Sing. sextarios. II.
Aristolochiæ longæ Piperis Seminum agni casti Seminum Alphagdi	} Sing. drach. III.

Soluatur ammoniacum cum aceto, & conficiantur cum eo sicca, & fiant trochisci, quorũ unusquisq; sit drach- mæ unius & semis, & dentur cum secaniabim. SE N. A prædictis profectò differūt. BRAS. Immo et alij scholæ Arabicæ authores in cõpositionibus differūt, ut Halyabas in primo Practicæ, qui duas ponit descriptio- nes, quæ ab illa Mesue distinctæ sunt. At Rasis duas & ipse refert, descriptiones, quarum una multum cõuenit cū illa Mesue, alia minime. illa quã scribit in nono ad Al- mansorem in capite de Doloze splenis cum hac Mesue haud modice conuenit, at illa quam in Antidotario diui- sionum refert in capite de Medicinis splenis cū illa Me- sue non conuenit. SE. Reperiunt ne hitrochisci apud antiquos? BRAS. Hos qui à Mesue describuntur, apud

apud neminē inuenire licet: sed apud Nicolaum Alexan-
drinum duæ inueniuntur trochiscorum compositiones
sub hoc nomine trochisci splendidion, ita enī ait author
ille ualidus ad duritiem, & uētositatem splenis, & diuer-
sas eius intēperies, quo prior, et melior non inuenitur.

Recipe Splendidion

Corticum radicum cappa-
rorum

Lepidos ferri

Spicæ

Matris foliorum

Sing. drac. XVIII

Myrobalani drach. X.

Thimi drach. VIII.

Pelecini drach. V.

Stœcadis drach. IIII.

Scolopendriæ

Absynthij

Singul. drach. III,

Oxymelitis quod sufficit.

Ex his cum oxymelite drachmeos trochiscos informā,
quos cum oxymelite exhibebis. SE. Intentio eadē om-
nino est. BRAS. Eadē prorsus est, iccirco & hi nun-
cupari possent de capparibus trochisci. SE. Non ne
Serapio multos refert spleneticos trochiscos? BRAS.
Multos nimirum, sed in usu non sunt, at Alexandrinus
splendidum trochiscum magnum uocat, quia alterum fa-
cit minorem splendidum ad eandem tamen intentionē.
SE. Ex quibus conficitur? BRASA. Authoris uer-
ba tibi afferam. inquit ille ad omnes passiones splenis,
tumorem, & duritiem.

Recipe

BRASAVOLI

Recipe Myrobalani } Sing. drach. X.
 Stœcadis }
 Gutta ammoniacæ drach. IX.

Radicis capparidis
 Myrrhæ
 Splendidij
 Squammæ ferri

Singulor. drachm. III.

Oxymelitis quod sufficit.

Et tritis cum oxymelite trochiscos conforma, quos cum oxymelite epotandos dabis. SE. Eadem est etiam in his trochiscis intentio, sed rebus ipsis ab illis Mesue differunt. BRAS. Non præteribo etiã tibi referre pastillorum quoddã genus de capparibus ab his diuersum ab Actuario in libro de Compositione medicamentorum descriptũ. SE. Illud referas ni molestũ sit. BRAS. Minime molestum est, ita dicit ille author. Trochiscus capparibus aduersus lienis œdemata.

Recipe corticum radicum
 capparidis
 Costi indici
 Lachæ mundæ
 Spicæ
 Polij
 Rhei
 Aristolochiæ rotundæ
 Castiæ duplicatæ
 Iunci odorati
 Hyeræ amaræ

Sing. duellam.

Misceto

Misceto cum apiorum aqua, aut cum aceto. SE. Ad intentionem quidem aliorum trochiscorum cōuenire uidentur, sed compositio ipsa ab alijs supradictis differt. at quid intelligit per duplicatam castam? nondum enim legi castam esse duplicatam. BRAS. Non ne audiuiti castæ duplū idem pollere quòd uerum cinnamomū, atq; simplex? SE. Audiui. BRAS. Hoc est q; intelligit author in hac compositione (cum cinnamomo caremus) castam, hoc est uocatam canellam duplicari oportere, ut cinnamomi uim enanciscatur, erit ergo in compositione ipsa accipienda casta ad duplum ponderis aliorū simplicium. SE. Quid est hoc simplicium pondus? nā author dicit duellam, quid uero sit duella ignoramus. BRAS. Cum omnia simplicia in equali pōdere in hac cōpositione ponātur unūquodq; pondus intelligi posset, at quia usus est uocabulo duella, scito duellā esse tertiā uncia partē, ut. s. sit drachmæ duæ scrupuli duo. SE. Cur cyclamen in Mesue compositione additum non est? BRAS. Ego plerunq; adiungi iubeo ad splenem attenuandum, & tunc præcipue crassas materias atrabilia res attenuant, quas etiam resoluunt, obstructions aperiant, et splenis, ac hepatis duritiem remouent, crassos flatus in eisdem membris resoluunt. SE. Meminit ne horum trochiscorum Galenus? BRAS. Non quidem horum, sed in nono de Compositione medicamentorum secundum locos compositionem quandam ponit, cuius inscriptio est, Pastillus splenicus tumorem eliquat. compositio uero est.

Recipe Ericæ fructus drach. IIII.

g Piperis

BRASAVOLI

Piperis albi }
 Nardi syriacæ } Sing. drach. II.
 Ammoniacci thymiamatis }

Arida tunduntur, & cribrantur, ammoniacum aceto scillitico dissoluitur, & aridis additum in pastillos cogitur, fiunt aut pastilli drachmæ pōdere, datur drachma una ex aceti mulsi cyathis tribus. qui pharmacum hoc tradidit, dixit porcellum ad triduum hoc bibisse, & postea resectum sine liene inuentū esse. SE. Cur non recipit cappares eiuscemodi compositio? BRAS. Non est semper necessariū cappares recipere, at alij sequuntur in Galeno splenctici pastilli, qui lienis tumorem tollunt, & cappares recipiunt. SE. Quomodo cōficiuntur? BRAS. Hoc modo secundum Galenum.

Recip. ammoniacci thymiamatis }
 Rubi foliorum tenerimorū } Sing. drach. VIII.
 Capparis corticis drach. IIII.

Myricæ fructus
 Herbe asplenij dictæ, quæ
 & scolopendrium, &
 hemionitis dicitur. } Sing. drach. II.
 Nuclei scillæ assatæ, & pur
 gatæ
 Piperis albi

Excipe aqua, & redige in pastillos, atq; exhibe drachmam unam, cum aceti mulsi cyathis tribus.

Senex

Trochisci de Charabe moras rumpunt, ut in examem veniant. BRAS. Cur potius non dicis de succino, uel salte de electro, quae sunt Latina nomina, quam de charabe quod Barbarum nomen est? SE. Hoc ad rem nihil facit apud nos, ita consueti sunt nuncupari hi trochisci.

BRASA. Neque nos de nominibus curare solemus. at a quo auctore illos accipis? SE. A Mesue qui dicit, Confectio trochiscorum de charabe abscondentium sanguinem de omni loco manationis eius. compositio autem haec est.

Recipe charabe aur. VI.

Cornu cerui adusti

Gummi adusti

Coralli adusti

Tragacanthi

Acatiae

Hypocystidos

Balaustiae

Masticis

Laccae

Papaueris nigri assi

Thuris

Croci

Opii

Singul. aur. II.

Singul. aur. I. & semis.

Factrochiscos drachmae unius cum mucilagine psyllij.

BRAS. Hi sunt trochisci de charabe qui passim per totam Italiã conficiunt. De charabe et simplicibus alijs, in nostro Simplicium examine a nobis ubertim scriptum

g ij est

est. SE. Ad quos proficiunt hi trochisci affectus?
 BRAS. Sanguinem sistunt undequaq; fluentē, sed potissimum profluvio sanguinis narium obsistunt, & uenarum ani profluvio, & uteri. extra applicati etiam adstringunt, sed intus sumpti uehementius hoc agunt, si ex plātaginis aqua, uel alia simili adstringente propinent, & in anum iniici possunt p clysterē in dysenteria, si cū aliquo liquore misceātur. sunt qui præbent cum sanguis à thoracē profluit, at in initijs cōuenire possunt, cum uero sanguinis portio in thoracis cavitare in pus cōuertitur, præberi non debent nisi alijs mixti rebus, quia nimis adstringunt. SE. Audiui quandoq; hanc compositionem, quam attuli in diuersis exemplaribus esse diuersam. BRAS. Hoc nihil refert, quia eiusmodi diuersitas non magni facienda est, nam in aliquibus exemplaribus nō adest gūmi, ne dum gummi adusti, sed uel adsit, uel non adsit parum refert, tamen potius adesse probamus, an uero magis adstringat gummi quando adustum est, & non adustum, tu ipse contemplator, nam lingua hoc facile deprehendere poteris. scito præterea in aliquibus exemplaribus legi hypocistidis, in alijs hensistidis, utrunq; adstringens est, tamen maior codicum pars legit hypocistidis. SE. Cum aliqua in hac cōpositione adurantur, aliqua assentur ad quem finem hoc fit?
 BRAS. Adurantur medicamēta, & comburuntur, ac assantur quando uis una alicuius medicamenti transmūtatur, & alia robustior efficitur, ut cum Rhabarbarū aduritur, & myrobalani, tunc pars tenuis, & quæ soluit imbecillior efficitur, ps uero terrestris styptica augetur, assatio uero fit ut pars humida remoueatur, & glutino

glutinosa attenuetur, ut i semine lini fit, quādo assatur. uerum tamē aliud tertium est quod præterire non oportet, hoc uero est torrefactio, quæ fit ut parua quædā humiditas, quæ in medicamēto est, aboleatur. at tu dicitur quomodo deprehendes medicamentum aliquod esse adustum, uel torrefactum, uel assatum? S E. Tunc dicimus medicamentum esse torrefactum, quādo calor per totam substantiam penetravit, sed non combussit. tunc uero medicamentum combustum esse deprehenditur, quando calor naturalis, & medicamenti proprius in tota medicamenti substantia deperditur, & alium quendā calorem acquirit. assatum uero tunc est medicamentum cum in superficie colorem mutare incipit, & ad oppositum eius quod est reducitur. B R A S. Quomodo aduris cornu cerui, genera gummi, & corallos? S E. Ita facio, illa quæ aduri debēt primo i puluerem redigo, et in terrea olla digesta in furno pono, in quo tota nocte immoretur, si combusta sint ab olla remoueo, sin minus sequenti nocte in eundem furnum pono, & integre aduri permitto, et tertio ac quarto (si opus sit) in furnum remitto, quoad fuerint cōbusta. B R A S. Ita faciendum est. S E. Mihi uidetur adustionem nulli competere medicamento, quia adustio substantiā medicamenti aufert, ut non sit amplius idem medicamentum, nec easdem habeat uires. B R A S. Iam dictum est aliquas uires resolui, alias roborari in medicamēto quod aduritur, at sex adduntur cæ cur aduratur medicamentum: quarū una est, ut medicamenti acredo remoueatur, Mesue teste in Canonibus uniuersalibus, et ob hāc causam calchantum aduritur. secunda causa est primæ opposita, aduri quæ-

doq; ut acedo in medicamentum inducatur, ut de lapidibus fit, qui cum aduruntur calx efficiuntur, et acuiuntur: tertia causa est, quando medicamentum partes ualde crassas habebit, tunc enim penetrare non potest, aduritur uero, ut attenuetur, & ad internas partes penetrare possit, ob hanc causam cornu cerui aduritur: quarta causa medicamentum quandoq; aduritur ut melius conteri possit, et ob hoc sericum comburitur, quod ante combustionem difficulter conteritur: quinta causa cur medicamenta comburantur est ut ipsorum malitia remoueatur, ob quam causam scorpiones aduruntur: sexta causa est aduri medicamentum, ut humiditas superflua resoluaatur, ob hanc causam myrobalani comburuntur, rha barbarum & omnia gummi genera, quae contra uentris profluvia praebentur. Adde aduri quandoq; medicamenta ut naturam mutant, quando humectant exicandi. S E. Hi omnes modi, & rationes haec apud Mesuem colligi possunt in suis uniuersalibus Canonibus, at in praesentiarum potius scire cuperem num eiusmodi trochiscorum compositio apud antiquos reperiatur. B R A S. Immo reperitur, licet ab hac sit diuersa. nunc autem Auicennam praetereo, qui in quinto Canone multos habet trochiscorum de charabe compositiones. praetermitto & Rasim in nono ad Almanforem in capite de Mictu sanguinis et puris, ubi horum trochiscorum compositionem quandam refert, et in Antidotario diuisionum in capite de Medicinis menstruorum, & hemorrhoidarum alteram ponit descriptionem, praetermitto & Serapionem, & omnes alios Arabes authores quos tu ipse legere poteris, huc uero Graecorum authorum compositiones solum addu-

cam, quæ ita inter se diuersæ sunt, ut illæ etiam sunt di-
 uer se quæ apud Arabes constant. SEN. mihi rem per
 gratam feceris si Græcorum compositiones in medium
 affere non pigeat. BRASAVOL. = Immo erit gra-
 tissimum. Actuarius in libro de Compositione medica-
 mentorum compositionem refert δια ἤλεκτρος, id est
 de electro, siue succino: est uero hæc quæ sequitur, quã di-
 cit auxiliari sanguinem expuentibus, & tam inuetera-
 tis, quam recētibus tussibus, mederi phthificis, humorē
 à pectore reicientibus, purulēta excreātibus, celiacis,
 dysentericis, inflante spiritu turgētibus opitulari. est et
 medicamentum finiendis doloribus efficax.

Recipe psyllij drach. XLV.

Iridis	}	Singularū drach. XXX.
Mastiches		
Succini		
Scobis loti		
Croci		

Lachrymæ papaueris drach. XV.

Psyllium in feruētē aquam cōiectum sinitur macerari
 dum glutinosa, et uiscosa euadat aqua, dein humor ex-
 primitur, & in pastillos formatur. SE. Nihil habet
 cum pastillis de charabe Mesue cōmune. BRAS. Ni-
 hil prorsus, tamen ad illa ualet, quæ retulit author. SE.
 Quid intelligit per loti scobē. BRAS. Loti arboris
 limaturam, uel friamēta illa quæ decidunt dum lotus se-
 catur. SEN. Alij antiqui sunt ne de hac compositione
 locuti: BRA. Ab antiquis aliæ de electro, seu de suc-

g iiij cino

cino scriptæ sunt compositiones. Nicolaus Alexandri-
nus unam ponit capite nōgentesimo quinquagesimo pri-
mo de Compositione medicamētōrū, ubi ita ait author.
Valet hæmoptoicis, empijicis, dysentericis, diabeticis
utilis est. ita uero conficitur.

Recipe electri

Iridis maturi

Croci

Mastiches

Psyllij coagulati drach. XLIII.

Opij drach. IIII.

Psyllij decoctionis quod sufficit.

E puluerizatis cum decoctione pastillos informa. SE.
Video & hanc descriptionem à præcedente differre.
BRAS. Differt solum in simplicium ponderibus, & in
loti scobe, quæ præsentem compositionem non ingredi-
tur. Paulus AEGineta libro septimo capite duodecimo
pastillum refert ex electo ita confectum.

Recipe psyllij unc. V.

Mastiches unc. IIII.

Scobis electri

Ireos

Croci

Opij unc. II.

Singul. unc. IIII.

SE. A præcedentibus non differt. BRAS. Modice
differt. arbitrari esse mēdū in cōpōne illa in qua lege-
bāt scobis loti, et legēdū esse scobis electri, nisi statim in
compositione iterū esset positum electrum, tu uel tuam
æquaris de charabe compositionem, uel hanc Pauli cōfi-
cito

cito. SE. Ego illā sequor quæ in usu iam est. BRAS. Illam ut lubet sequaris, nam non est despicienda compositio. SE. Ad sunt ne aliquæ apud antiquos huius generis compositiones. BRAS. Oribasius Sardinianus in trochiscorum cōpositionibus trochiscum διὰ ἑλέκτρος, id est de succino ita confectum refert, quem dicit facere ad hæmopticos, et ad tussim antiquam, et recentem, et phthysicos, & anaphreticos, empijcos, cœliacos, dysentericos, in pneumatominos, est autem ad aurium causas bonus.

Recipe psyllij purgati drach. XI. quidam drach. XX.

Iridis illyricæ	}	Singul. drach. XXX.
Mastiches		
Electri		
Limaturæ croci		

Opij drach. XV.

Psyllij semen in aqua calida infundēs, et quando glutinosa fiet aqua exprimes eam, & ex liquore ipso conficies medicamen fingens trochiscos, & dabis tres obolos dormitum eūti. SE. Arbitror particulam limaturam non esse addendam ad crocum, sed potius ad electrum.

BRAS. Tecum sum, quia electrum limaturam quidem habere potest, id est scobem, quam crocum habere non potest. SE. Eadē esse cum præcedentibus uidetur compositio. BRAS. Eadem profecto, nisi in pondere differret. SE. Miror apud Galenum horum pastillorum mentionem non fieri. BRAS. Immo fit, & omnes aliij à Galeno accepere, in septimo de Compositione medicamentorum

mentororum secundum locos, prope quarti capitis finem, ubi Galenus ait. Pastillus ex succino, facit hæmoptoicis, diuturna, & recenti tussi, phthificis, sanguinè reijciētibus, suppuratis, cœliacis, dysentericis, & inflatis. est etiam Auricularis bona.

Recipe Psyllij mundi drac. L X V.

Iridis Illyricæ	} Singulor. drac. XXX.
Mastiche	
Ramentorum succini	
Croci	

Opij drachm. X V.

Psyllium in aquam calidam coniectum macerari sinito, atq; ubi uiscosum, ac glutinosum de se in aquam deposuerit, liquorem exprimito, & cum eo pharmacum præparato, in pastillos ipsum cogēdo, ex quibus obolos tres ad somnum euntibus dato. Sint autem aquæ sexarij tres, in alijs exēplaribus psyllium ad triduum madescit: deinde ter donec ebulliat coquitur, et ab igne adeptū rursus ad triduum sinitur: atq; tunc liquor ad pharmaci confectio-nem segregatur. SE. Eadem cum alijs uidetur compositio. BRAS. Pondere tantū in aliquibus differt. alias nunc compositiones prosequaris,

SE NEX.

IX.

Trochisci de Spodio accedunt. BRAS. Quos de spodio paras trochiscos? SE. Duas compositiones in meo seruo

seruo pharuaopolio, alteram simpliciter de spodio in=
scriptam, alteram de spodio cū semine acetosæ. BRAS.
Vtrasq; referto, nam & Mesue utraq; scribit composi=
tiones. SE. En refero.

Recipe Spodij drachm. IIII.

Rosarum rub. drachm. VII.

Seminis portulacæ }
Succi liquiritiæ } Sing. drach. II.

Confice cum mucilagine psyllij, & fac trochiscos drach=
me unius, & da cum succo mali granati, & alij addide=
re quatuor seminū, gummi arabici, tragacanthi, croci,
Singulor. drachm. I. & sem. Hi sunt trochisci, qui sim=
pliciter apud Mesuem de spodio uocātur. Qui uero di=
cuntur de spodio cum semine acetosæ ita fiunt.

Recipe Rosarum rub. drachm. XII.

Spodij drachm. X.

Seminis acetosæ drach. VI.

Sem. portulacæ }
Granorum coriandri }
infusorum in ace= } Sing. drach. II. & sem.
to, & torrefacto= }
rum }
Pulpæ summachiorū }

Amyli asfi }
Balaustiarum. } Singulorum drach. II.
Berberorum }

Gummi

BRASAVOLI

Gummi arabici asi. drachm. I. & sem.

Confice cum succo acreste, da cum aliquo ex robustis stypticis. BRASA. Multum differunt hi cum semine acetosa à præscriptis, & ipsis etiam magis adstringunt, quos & si tu in tuo seruas pharmacopolio: alij tamen multi non seruant. SE. Et nonnulli etiam secundã seruant compositionem, & non primam. BBAS. Probarem ut secunda hæc seruaretur potius quàm prima, quia intetionem, ad quam sunt confecti, magis perficit: nam ad acutas proficiunt febres, & ad stomachi inflammationẽ et hepatis, et ad sitim uehementem, conueniuntque ad profluvia alui biliosa. At hi secundi hæc uehementius agunt quàm primi: ualentq; ad dysenteriam, & ad omne alui profluuiũ. SE. Ad quam copiam præbentur hi trochischi? BRAS. Ad drachmam unam cum aliquo adstringente syrupo, uel cum aliqua adstringente aqua. Scito tñ non fuisse spodij usum apud antiquos Græcos per os, sed Arabes qui ex præadustis cãnis spodium faciunt, illud per os præbere possunt: tñ neq; cum nostro confecti uero spodio uenena sunt, si p os sumantur, quia magnam spodij quantitatem non recipiunt: neq; est simplex spodium. in ulceribus his trochiscis plerunq; usus, & in clysterijs dissolutis cum aqua plantaginis, uel cum re aliqua simili. ubi legitur amyli asi, à nonnullis amyli legit, postea assa: at eiusmodi lectio conuenire nõ uidetur, quia neq; fœtida, neq; odorata assa ad horũ trochiscorum intentionem conuenit, propterea legendum est amyli asi. SE. Semper ex asso amylo cõfeci BRAS. Quomodo amyllum assas? SE. Eo modo, quo & omnia gummium genera assanda docet Mesue: nam in frustra

redigo

redigo ad ciceris magnitudinem plus minus, postea sartago multum calefiat, & ab igne remoueat, et in ipsa gummi ponatur, uehementerq; ac cito conficiantur, ac moueantur, donec dealbescant, si uero caliditas remitte retur, sartago iterum calefiat, idq; tertio, uel quarto fiat gummi semper remouedo, cum uero album effectū est, tunc à sartagine remoueat, quia assatio perfecta est. BRAS. De gummi generibus optime dicis, sed quō amyliū assas. SE. Eodē mō? BRA. At eodē mō q; assatum sit cognoscere non potes, quia gummi assatum esse cognoscitur cū dealbescit, at amyliū suapte natura album est. SE. Amylum assatum esse cognoscitur, quando ipsius, color alteratur, & immutatur, à te aut ē peto quare coriandra præparēt, et quare torrefiāt. BRAS. Præparari dicunt ut nescio quid uenenosi ab eis auferatur, quod authores illis inesse dicunt, & Dioscorides iubet frequentem eius usum esse cauēdum, quia mentem largius commouet magno discrimine. Dioscorides etiā ubi de uino in communi uerba facit, de meraco sincero & austero dicit copiosiore haustu ualere cōtra cicutā, et coriandrum: ut arbitrari uideatur inter frigida uenena coriandrum numerari, quia antidotum contra ipsum est uinum meracius, et in sexto libro capite decimo quinto inter uenena coriandrum numerat, si gnaq; ponit, ac symptomata quæ infert, deniq; cum quis illud ederit, & lædatur, antidotum est uinum meracius solum, aut meracius cum absynthio. SE. Ergo uino præparandum erit? BRAS. Tu igitur quomodo præparas? SE. In primis aqua padana coriandra lauo, ut puluis abeat, optimeq; lauentur, & in aqua per tres dies

dies

dies dimittantur, quotidie aquam mutādo, sed ego muto etiam sæpius in die, deinde ab aqua remoueātur, & per quatuor dierum spatium in acerrimum acetum infundātur, quotidie uero sunt sæpius manu uertēda, deinde colanda, postea per tres dies in cotoncorum succum, & aquam rosaceam ad æquales partes infundantur, & frequenter manu tractentur, deinde percolentur, & soli exponantur, ut exiccantur, itaq; præparati dicuntur, sed egregie exiccari debent. BRAS. Hec est cōmunis apud omnes præparatio. at cum aqua frigida sit, acetumq; frigidum, nescimus quomodo coriandrum præparare possint, quod sua frigiditate uenenū est. SE. Quid igitur agēdum? BRAS. Ego potius uino meraciore hoc modo pararem. uino meraco coriandra egregie lauarē, postea p quatuor dies in meracius uinum seruarē, interdium manu tractando. Deniq; in uinū creticum odoratum per alios quatuor dies seruarem, postea in sole egregie exiccarē, quia uinum uenenosam coriandri naturam potius corrigit quàm acetum, uel aqua, quoniā ut Dioscorides monet, coriandri noxa meraciore uino corriguntur. SE. Tamen uniuersus orbis ex aceto semper præparauit. BRAS. Præparet quomodo lubet, hic est uerus secundum Dioscoridem præparādi modus, ex uino. s. meraciore. SE. Cur dicis ita præparāda esse secundum Dioscoridem? BRAS. Quia Galenus alterius sentētiæ est: nam ut Dioscorides coriandra frigida esse iudicat, ita Galenus calida, & ex contrarijs facultatibus constare, & cōposita esse plurimumq; habere essentiæ amaræ, quo ostenditur esse tenuium partium, et terrenarum, neq; parum obtinere aqueæ humiditatis

ditatis, quæ tepentis est facultatis, his habent nonnihil
 obstructionis adiunctum, unde illa quæ à Dioscoride di-
 cuntur ad quæ ualeant coriandra, uera prorsus sunt, sed
 illa agit uarie, & nõ ex sola frigiditate. Dioscoridemq;
 reprehendit, ut pote qui dicat coriandrum cum pane,
 aut polenta illitum sanare erysipelas. At hoc absurdum
 est (inquit) si de uero loquatur erysipelate. at erysipe-
 las profecto sanat cum in declinatione est, & refrigera-
 tum sit. Dioscorides præterea ex se ipso reprehenditur,
 qui dixerit coriandrum strumas discutere cum exiguo
 lometo, at si frigidum esset, hoc efficere minime posset,
 propterea calidum esse oportet. S E. Si calidum est, er-
 go nostra conueniet præparatio. B R A S. Iuxta Ga-
 lenum cõuenire poterit. At ego non arbitror coriandra
 magnam habere caliditatem, sed illam solum, quæ in pri-
 mo ordine est habere, & forte ad primam partem secun-
 di ordinis attingere. Auerois in primo ordine illud esse
 dicit, arbitraturq; si quispiam succum coriandrorum
 in nouilunio biberet, moriturum esse. Auicenna uero se-
 cundum Humain illud frigidum facit in fine primi, uel in
 principio secundi, & siccum in secundo. hicq; Humain
 Galeno cõtradixit ex Ruso, & Archigene, qui corian-
 dra fecere frigida. At Auicenna siccum quidem esse ar-
 bitratur, sed modice calidum. Auicennaq; inquit, qua-
 tuor succi coriandrorum uncias hominem (tristitiam in-
 ducendo) necare, & ipsius frequentem usum syncopim
 prohibere. S E. Tu uero quid censeres? B R A S. Nun-
 quam probaui coriandrorum usum, neq; aliorum simpli-
 cium, quorum qualitates sunt apud authores incertæ, et
 sub dubio, illamq; ex uino correctionem probo. S E.

Deinceps

Deinceps ut docuisti efficiam. sed ob quam causam corriandra torrentur? BRAS. Ut magis stiptica sint, nam ignis vis illa magis exiccantia reddit. SE. Reperitur ne eiusmodi compositio apud alios auctores? BRASA. Apud antiquissimos minime reperitur, at Actuarius in libro de Compositione medicamentorum pastillos conficit de spodio contra febrem acutam, & iocinoris excalfactionem, et aduersus sitim, quæ continenter excruciat, quorum compositio talis est.

Recipe rosarum sextulas quatuor.

Spodij	}	Singul. duellam.
Seminis portulacæ		
Succi dulcis radicis	}	Sing. sexquidrachman.
Tragacanthæ candidæ		
Amyli		
Sacharis duellam.		

Subigito cum psyllij succo. potio ex punicorum malorum latice. SE. Non magnopere differt à prima compositione, quæ est simplex de spodio uocata. BRAS. Tamen differt, & si simpliciter illa accipiatur, & etiã in illa addantur quæ à Mesue subdunt. SE. Illa ne intelligis quæ de quatuor frigidis seminibus dicit? BRASA. Illa inquam cum tragacantho gummi arabico, & croco. sed quid accipis tu per quatuor semina, cum non se determinet Mesue de quibus intelligat seminibus? SE. Ego semper accipio quatuor semina matora frigida communia dicta, quæ sunt peponis semina, cucurbitæ, cucumeris, & citruli. BRAS. Cur potius nõ accipis

cipis semina minora frigida, quæ sunt lactucæ, endiuicæ, scariola, & cicoreæ semina? SE. Quia illa accipi consuetum est apud authores. BRAS. Immo & præter consuetum illa etiam merito intelligenda sunt, cum simpliciter dicitur quatuor semina maiora. s. frigida semina, cum quia nobiliora, tum quia perfectiora. SEN. Sunt ne aliæ horum trochiscorum apud Arabes saltem compositiones? BRAS. Immo multæ extant, quæ ad eandem tendunt intentionem, nam apud Halyabatem in decimo Practicæ tres sunt trochiscorum de spodio compositiones, & Auicenna in quinto Canone duas refert compositiones, quæ & si aliquo modo ab his Mesue differant, tamen & ipse unam habet cum semine acetosæ, Serapio & ipse tres habet compositiones, quarum una acetosæ semine recipit. Rasis uero non quidem in uno loco, sed diuersis in partibus diuersas etiam scribit compositiones, ut in nono, et in decimo ad Almansorem, & in Antidotario. SE. Auicennæ compositiones, & Serapionis saltem audire percuperem. BRAS. Tu illas cum otium dabitur legere poteris, interim ad alias trochiscorum compositiones te accingito.

S E N E X X.

Trochisci de Camphora huc accedunt. BRAS. A quo authore illos accipis? SE. A Mesue, qui ait ad febres conferre multæ inflammationis, et ad sitim uehementem, & incensionem cholerae rubrae, & sanguinis ebullitionem, & supercalesfactionem stomachi, & hepatis, & ictericam, & cõserunt hectica, & phthisi. BRAS. Quomodo illos conficit? nam per totam Italiam, hi
 b seruantur

BRASAVOLI

seruantur de camphora Mesue trochisci. SE. Ita illos parari docet Mesue.

Recipe foliorum rosarum drach. III.

Spodij drach. II.

Sandalorum citrinorum drach. II. 5.

Croci drach. I.

Glycyrrhizæ drach. II.

Seminis citrulli

Melonis

Cucumeris

Cucurbitæ

Tragacanthi

Gummi

Spicæ

Singul. drach. I.

Ligni aloes

Cardamomi

Amyli

Camphoræ

Singu. drach. I. partes duas
idem scr. II.

Zucheri tabarzet

Tereniabin

Sing. drach. III.

Cōfice cum mucilagine psyllij et aqua rosacea. BR AS.
Auicenna quinq; posuit horum trochiscorum compositiones, sed hæc sola illa est quæ in usu habetur, ueruntamen aliqua Auicennæ compositio ad hanc alludit, nulla tamen eadem est. Serapio unam habet ab hac distinctâ compositionem, & Halyabas in primo Practicæ duas, et Rasis duas refert compositiones. SE. Sunt ne in eodem loco apud Rasis? BRASA. Non prorsus quis

una est in capite de Cordis tremore, altera uero i capite de Ictericia, suntq; inter se differentes. Adde præterea in capite de Medicinis hepatis aliam attulisse ab his descriptione, hocq; est in diuisionum Antidotario, immo & in capite de Hectica febre aliam quandam describit, quas oēs surda aure pertransire decreuimus. SE. Hæc compositio secūdem Mesuem conuenit ad febres multæ inflammationis, & ad sitim uehementem, at cur spicam recipit quæ calida est? BRAS. Cum in biliosis præbetur febribus spicā prorsus auferrem, crocum, cardamomum, & lignum aloes, quanquā rem hanc haud magnificiendam esse arbitror. SE. Sunt ne apponēda equales partes aquæ, et mucilaginis psyllij. BRAS. Minime, at intelligēda ē psyllij mucilago aqua rosacea extracta. SE. Nonnullos audiui qui inquiunt horum trochiscorū loco collyrio albo Rasis nos uti posse, quod calida haud recipit. BRAS. Cum hi trochisci de Camphora per os quādoq; sumantur, et collyrium album per os summi nō debeat, quia cerussam recipit, iccirco pro eodem accipi non debet, quod autem superius dixi intelligendum esse psyllij mucilaginem aqua rosacea esse educendam ita forte intelligendum est, quod gūmorum genera quæ compositionem ingrediuntur aqua rosacea dissoluantur reliqua deinde psyllij mucilage commisceantur, & in trochiscorum formam reducantur, tamen quicquid sit hoc non est magni momenti negotium, tu uero compositionem aliam adducito. SE. Nullus est apud antiquos qui de his trochiscis mentionem fecerit? BRAS. Neq; ipsa camphora fuit antiquioribus nota, ne dum de camphora trochisci.

Ad trochiscos igitur de Terra sigillata pedem confere-
 mus. BRAS. A quo authore desumuntur? SE. A
 Mesue. BRAS. Sunt ergo illi quos Mesue inuenit,
 qui ad sanguinis sputū, ac egressionem (ut ait) sunt sum-
 mi iuuamenti, et præsertim si cum aqua arnoglossæ re-
 cipiantur, Additq; Mesue nonnunquam liniri ex uno eo-
 rum supra frōtem, et fluxum sanguinis à naribus seda-
 ri, et liniri ex eo supra uterum ad menstruorum fluxū,
 & sedari, & quandoq; (inquit) in matricem immittun-
 tur, & quandoq; linitur supra pectinem, et immittun-
 tur in uesticam, & nonnunquã supra membrum ponun-
 tur à quo sanguis emanat, & mirum in modum iuuant.
 at tu compositionē referto. SE. Hæc est quæ sequitur.

Recipe sāguinis draconis }

- Gummi arabici assi
- Ramich
- Foliorum rosarum
- Seminum rosarum
- Amyli assi
- Spodij
- Acaciæ
- Hypocystidos
- Lapidis hæmatitis
- Eupistidos
- Balaustie
- Boli armeni
- Terræ sigillatæ
- Sedenagi

}
 }
 }
 }
 }
 }
 }
 }
 }
 }
 }
 }
 }

Singulorum drach. II.

Coralli

TROCHISCORVM EXAMEN. 59

Coralli		
Charabe		
Margaritarum	} Sing. drach. I. uel ptē trtiā	
Tragacanthi		
Papaueris nigri		
Portulacæ assæ	} Singulorum drach. II.	
Cornu cerui adusti		
Thuris		
Gallarum		
Croci		

Misce & fiant trochisci cū aqua arnoglossæ, & da cum aqua, idest decoctione spodij, gummi, boli armeni, et spica. Mesue post hæc ita sequitur, & quandoq; inuitat necessitas ut ponatur in eis opij drach. II. & quandoque plus, & quãdoq; minus, ut oportet. BRAS. Cur non prosequeris? SE. Compositio iam finita est. BRAS. Multa alia à Mesue dici non ignoro. SE. Ad compositionem uero non spectant. BRAS. Tamen ad compositionis usum magnopere faciunt, propterea & illa adducenda sunt. SE. Ita igitur prosequitur Mesue. Modus autem administrationis eorum est, secūdū tres modos. Ad fluxum sanguinis ex pectore aut pulmone administrandi sunt cum aqua portulacæ. Et ad excoriationē cum rob citoniorum, aut cum aliquo rob stypticorum. Et ad manationem sanguinis ex partibus inferioribus confert iniectio eorum cum aqua uirgæ pastoris. BRAS. Cur hoc erat pretereundum? at quid intelligis per sedenazi? SE. Canabis semen, tu uero? BRA.

b iii Barbarum

Barbarum nomen est quidam interpretantur terræ
 fumum, alij canabis. semen canabis semen potius intelli-
 gerem, cum sit adeo siccum, ut uehemēter in corpus hu-
 manum siccitatem inducat. Nota uero aliquos ubi dicit
 emphistidis, uel ensistidos intellexisse canabis semen, &
 per sedenegi lapidem hæmatitim, à quibus non dissenti-
 rem, nisi lapis hæmatitis iterum esset positus, propte-
 rea arbitror latinum nomen fuisse positum, & unà a-
 rabicum fuisse retentum, uel per ensistidem illud in-
 tellige quod in nostro Simpliciu examine scriptum reli-
 quimus. quicquid tamen sit magnificandum non est. at
 dic sodes quid accipis per ramich? S E. Galliam mosca-
 tam accipio, et semper accepi. B R A S. Et semper er-
 rasti, nam ramich compositionis nomen est, & Serapio
 capite ducentesimo quadragesimo libri de Simplicibus
 inquit, esse materiam ex qua fit gallia, hoc est esse com-
 positionem quæ galliam ingreditur. multæ sunt compo-
 sitiones quæ ramich dicuntur, omnesq; stypticæ sunt, &
 adstringentes, unde ramich unum fit ex gallis, aliud fit
 ex dactylis immaturis, aliud fit ex granatorum cortici-
 bus, aliud ex herbis asperis. In summa uero Albasari
 concludit, quod huius compositionis species, idest pulue-
 res ex quibus cõponuntur sunt frigida, et sicca. in Mesue
 per ramich compositionem intelligo, quæ ex rebus fit
 adstringentibus, que galliam moscatã ingrediuntur, et
 erit moscata gallia, si illi moscus addatur, & pulueres
 odorati, unde ita fiet ramich.

Recipe ambre. i. succini p̄rtes tres.

Glutinis tragacanthi quantum sufficit.

Misce

TROCHISCORVM EXAMEN. 60

Misce ex aqua rosacea quantum satis est ad commiscendum, uel fiat ramich ex gallis, si postea addideris illi cōpositionis quā ex succino, et tragacantho fecimus, xyllo aloes partes quinq; mosci boni partem unam, & simul misceantur, tunc est perfecta gallia moscata, ut hinc ellici possit ramich galliam moscatam ingredi. Arbitror in hac cōpositione ramich istud accipiendum esse, hæcque compositio est ex calidis, & frigidis cōposita. SE. Tamen ego uidi alios, aliter confecisse ramich. BRAS. Neque ego pharmacopolas ignoro qui suum ramich ita conficiunt.

Recipe succi acetosæ uel citoniorum unc. XVI.

Bulliant ebullitione una, cum uncia una foliorum rosarum, & cum uncijs duabus granorum myrti, & postea colentur, & in colatura misceantur gallarum recentium humidarum tritarum ultima cōtritione unc. V. coquantur adhuc, deinde puluerizent foliorum rosarum unc. I.

Sandalorum alborum unc. I. & quartam partem.

Gummi asi unc. 5.

Carnis summachiorum } Singul. drach. V.

Spodij

Succi agrestæ drach. VII.

Succi granatorum

Myrtitorum tritorum ultima contritione } Sing. drach. IIII.

Ligni aloes

Gariophyllorum

Macis

Nucis moscatæ

Singul. drach. IIII.

b iiij inuoluantur

BRASAVOLI

Inuoluantur omnia simul, & extende in scutella lapidea donec siccantur, & postea subtiliter puluerizentur, & cum aur. uno camphoræ, & aqua rosacea fiant trochisci, quorum unusquisq; sit ad unius drachmæ pondus. SE. Aliquos uidi qui ex gallis, ac passulis ramich conficiebant. BRAS. Immo & ramich multis alijs conficitur modis, quod tibi magis placuerit accipito, mihi uero id sumendum uideretur quod moscatã galliam ingreditur, de qua superius mentionem fecimus, tamẽ hoc q; statim retulimus est Mesue ramich, & est cõpositio quã dicit alias ingredi compositiones, & confortare stomachum, cor, & hepar debilia, & ad uiscerũ ualere lubricitatem, & intestinorũ, acuitatemq; sedat, & biliosum fluxum sistit, ac uomitum, & sedat animam, & ex eo acquiritur in hoc iuuamentũ magnum, & ad sanguinis fluxum undecunq; confert, & exustatur ex eo in nares ob sanguinis fluxũ ex eis. SE. Intentionẽ habet trochiscorũ de terra sigillata. BRAS. Prorsus habet, at nisi uniuersus orbis compositionem constringentem intelligeret, arbitrarer ego ramich nõ esse legendum, sed rimech, est uero rimech herbæ simplicis nomen, quæ in parietibus nascitur, & uim constringendi habet. SE. Mesue ad tot affectus conferre dicit, tamen extrinsecus semper applicat, non ne posset & per os præberi? BRAS. Posset profecto, & debet quando opus est, & nõnunq; per os exhibui, et Mesue per os exhibet, at alia in presentiarum prosequaris trochiscorum genera.

SENE X. XII.

Trochisci Stellæ huc accedunt. BRAS. Cuius autoris sunt? SE. Hoc nunquã legi, neq; audiui, sed in meo pharmacopolio

TROCHISCORVM EXAMEN. 61

pharmacopolio semp paravi, ut præceptor meus à quo
hanc artem didici parare consuetus erat. BRASA.
Quo parabat tuus ille præceptor? SE. Hoc modo.

Recipe myrrhæ
Castorei
Spicæ nardi
Cassie lignæ
Terræ sigillatæ
Corticum mandragoræ

}
} Singul. drach. III.
}
}

Opij
Croci
Costi
Stellæ terræ

}
} Singul. drach. V.
}

Papaveris albi drach. VI.

Dauci
Anisforum
Sileris montani
Seminis iusquiami albi
Styracis liquidæ
Seminis apij

}
} Singul. drach. VIII.
}
}

Infunde Gummi in uino odorifero, & tere medicinas,
& cõfice cum eo, & fac trochiscos, quorum unusquisq;
sit ponderis semidrachmæ, & exiccentur, in umbra.

BRAS. Horum igitur trochiscorum authorem igno-
ras? SE. Prorsus ignoro. BRAS. Quid deponeres
si illum tibi patefacerem? SE. Quod tibi animo erit.
BRAS.

BRAS.

BRASAVOLI

BRAS. Sunt apud Serapionem septimo de Antidotis tractatu, primiq; sunt in ordine trochisci, in hoc tatum à prædictis differunt, quia in prædictis drach. V. stellæ terræ ponuntur, in illis uero Serapionis drachm. III. sunt, & apud Auicennam in quinto Canone primi ordine, & Auicenna quinq; stellæ terræ drachmas recipit. SE. Ad quos ualent hi trochisci affectus? BRASA. Auicenna dicit esse compositionem ab antiquis magnificatam, quæ nõ permittit uitam recedere, conueniunt (inquit) stomacho superfluitates recipienti ex reliquis membris expulsas, et auferunt eructuationẽ acetosam, & liniuntur supra frontẽ, & capitis dolorẽ sedant, & conferunt ad catarrhos, & ad dolorem dentium positi cum galbano in coroso ex eis, & cõferunt ad auris dolorem, & ad sputum sanguinis, & cursum eius ex omni mēbro, & ad tußim chronicam, & conferunt ad periodicas febres sumpti in potu cum aqua sampsucii, & ad uenena ex percussione cum aqua rutæ ebibita, & ponatur in eis stella terræ. SE. Sunt ergo non modice proficui trochisci. BRAS. Immo dignissimi ut in usu sint, qui ita uocãtur à stella terræ quæ compositionem ingreditur, est uero terræ stellares illa, quæ talco uulgo appellatur, de qua in Simpliciuũ examine ubertim differuimus. Mesue in calce capitis de Tußi humida mentionẽ facit trochiscorum stellæ secundum Galenum, sed neq; Galeni locum, neq; cõpositionem refert, nam dicit Galeni trochisci cognominati assenus, & sunt trochisci stellæ, conferunt huic tußi iuuamētum sublime, & proprie dati cum rob. dosis eorum est à tertia unius drachmæ parte, ad semidrachmã, & sunt ex hominibus qui dant

ex

TROCHISCORVM EXAMEN. 62

ex aqua hordei. SE. Reperiuntur ne apud Galenum
aut apud aliquem antiquum authorem? BRAS. Com
positionem hanc apud antiquos nunquam inuenire li
cuit, tamen apud eosdem trochiscorum compositiones
inueniuntur, quas uocant aster, quod nomen stellam si
gnificat. Paulus Aegineta libro septimo capite duodeci
mo pastillum refert cui cognomentum aster.

Accipit Croci

Opij

Castorij

Spicæ nardi

Cassæ

Myrrhæ

Terræ lemnæ

Corticis mandragoræ

Dauci

Apij

Anisi

Seseleos

Seminis alterci

Styracis

Singul. unc. III.

Singul. drach. VIII.

In uino diligenter contere, & leuigato. SE. Hæc com
positio illi mihi similis uidetur, quam ex Serapione, &
Auicenna adduxisti. BRAS. Immo hi authores à Pau
lo (ut arbitror) acceperunt. SE. Tamen Pauli compo
sitio terræ stellam non recipit. BRAS. Non recipit
ut uidetur, sed hos suos trochiscos à dignitate aster ap
pellat, nõ autem ab astro, uel terræ stella, quæ compo
sitionem

BRASAVOLI

tionem ingrediuntur. SEN. Sunt ne alij authores qui
 eiusmodi compositionem referant? BRAS. Immo
 adsunt. nam Aetius libro nono capite decimo unam re-
 fert, quæ ab hac aliquatisper differt, & ad infinita pro-
 pemodum ualere dicit. SE. Ad quæ ualet, nisi referre
 te pigeat? BRASA. Immo non piget, iccirco audias
 quid de illa dicat Aetius, inquit enim Asclepiade pa-
 stillus inexuperabilis, aster appellatus, Pharmacum q̄
 prospere accommodatur, dolorem leuans, somnum indu-
 cens, multæ omnino utilitatis, etenim morbos circa sto-
 machum mirabiliter sanat, acidos ructus, & difficilem
 concoctionem aufert, intestinorum tormina, & uoluo-
 los, inflationesq; curat, p̄dest hic pastillus, ad capitis do-
 lores potatus, & aceto dilutus forinsecus fronti illitus.
 Ad dolores aurium facit, perdicij succo liquefactus: fa-
 cit & ad dentium dolorem tritus, et galbano exceptus,
 aut fici succo, & cauernæ inditus. Ad oculorum affectio-
 nem, ex fluxionum impressione, passo diluitur & lana
 ex eo irrigata imponitur. In tonsillarum affectionibus
 tepesfactus ac dilutus ex aqua mulsa, præbetur gargaris-
 sandus. Vtilis est ad omnem sanguinis fluxum uino myr-
 tite dissolutus. Ad destillationes, inueteratasq; & recen-
 tes tussis affectiones uino scybelite, aut thereo eliquatus.
 Prodest suppuratis, & phthysicis marrubij decocto li-
 quefactus, prodest dysentericis, cholericis, & sanguine
 reiectantibus, sanguinaria succo dilutus, prodest ad
 omnium reptilium plagas ex rutæ decocto potatus. Sol-
 uit per circuitum repetentes febriles accessiones si dua-
 bus horis ante aduentantē febrem ex uini diluti cyathis
 tribus exhibeatur, Fœminarum menses ciet artemisia
 succo

TROCHISCORVM EXAMEN. 63.

succo dilutus, ac potatus, facit et ad vesicæ affectiões u^{ic} ce
 no mulso solutus, quo modo & ad uulvæ strangulatio= ce
 nes prodest potatus, facit ad articulorum dolores, & po ce
 dagram gentianæ decocto dissolutus, & potatus. SE. ce
 Si ad tot confert eiusmodi aster, alijs non indigebimus
 medicamentis. BRAS. Ad multa prorsus ualet, sed
 ad aliqua non tam uehementer ut alij faciunt trochisci.
 SE. Aetij compositionem referto. BRAS. Refe=
 ram, ita dicit author.

Recipe Castorei
 Opij
 Myrrhæ

} Vniuscuiusq; drachm. IIII.

Gingiberis drachm. IIII.

Spicæ nardi
 Casiæ
 Terræ lemnice
 Corticis mandra=

} Vniuscuiusq; drach. IIII.

goræ

Crocidrachmas VI.

Dauci
 Styracis
 Anisi
 Seseleos
 Seminis hyosciami

} Singulor. drach. VIII.

Gingiberem

BRASAVOLI

Gingiberem, styracem, & opium in uino odorato disolu-
 ue. Reliqua autem contusa, & cribrata inasperge, ac si-
 mul unita in pastillos redige ciceris magnitudinem equa-
 tes, quibus in umbra desiccatis utitor. SEN. Mihi nō
 uidentur à pastillis Pauli multū differre. BRAS. Ne-
 mo multum differre dixit: nam in simplicium numero nō
 differunt: in eo aut differūt, quōd unus aliqua habet sim-
 plicia, quæ ab altero non habentur: utraq; tamen com-
 positiones in eandem intentionem collimant. Actuarius
 & ipse in libro de Compositione medicamentorum suū
 astrum describit, cui & multa attribuit, at non tot quot
 Aetius, et hæc quæ ab Actuario dicūtur in illis continen-
 tur, quæ ex Aetio retulimus. Ita uero cōpositionem pa-
 rari iubet Actuarius.

Recipe Croci terni oboli

Seminis apollinaris herbæ drachm. VI.

Seminis apij drachm. VI.

Anisi	}	Singular. drach. III.
Styracis		
Seminis dauci		

Cnici	}	Singular. drachm. III.
Lachrymæ pap- ueris		

Castorei	}	Singular. siciliquum
Myrrhe		

Sunt

Sunt qui quaternas succi mandragoræ drachmas adi-
 ant, ut Xenocrates, piperis cãdidi drachm. VI. ex aqua
 cogütur in pastillos qui trium obolorum pondus æquêt,
 & ex aqua præbentur. SE. Hæc compositio cnicũ ha-
 bet quo aliæ carent compositiones, quinque præterea
 in ipsa desunt simplicia. BRAS. Immo nulla desunt sim-
 plicia, quia talis est, qualẽ retulit author. SE. Alij au-
 thores fecerunt ne astra ab his diuersa? BRASA. A
 quo putas Aetiũ accepisse? à Galeno accepit prope cal-
 rem tertij capituli octauo libri de Compositione medica-
 mentorum secundum locos, ubi duas refert compositio-
 nes astra nuncupata, quarum secunda ab illa Aetij modi-
 ce differt, immo ubi differt arbitrandum est Aetium es-
 se mendosum, aut certa fide illa non accepisse quæ à Ga-
 leno scripta sunt. Aetius uero omnia retulit Galeni uer-
 ba in affectibus ad quos ualet, ut in ipso sunt authore, pro-
 pterea repetere non est opus, sed compositionem tãtum
 adducemus ut differentiam quæ in his habetur astris co-
 gnoscere possis: ita igitur conficit.

Recipe Myrrhæ drachm. IIII.

Styracis drachm. IIII.

Nardi Indicæ drachm. IIII.

Cassie fistulæ drachm. IIII.

Terræ lemnicæ quæ sphragis, hoc est sigillum appella-
 tur drachm. IIII.

Corticis mandragoræ drachm. IIII.

In alio exemplari etiam piperis drachm. IIII.

Croci drachm. VI.

Succi papaueris drachm. VI.

Sem. Dauci cretici drachm. VIII.

Aniss

BRASAVOLI

Anisi drach. VIII.

Seselis massiliensis drachm. VIII.

Seminis Apij drachm. VIII.

Myrrha, et styrax, atq; opium uino dissoluuntur odorato, & teruntur. Arida uero tunduntur & cribrantur, ac deinde simul miscentur, subiguntur, ac in pastillos coguntur ponderis drachmæ dimidiæ, & in umbra resiccantur. SE. Non adest in hac Galeni compositione castoreum. BRAS. Nihil ad me facit: nã satis mihi fuit cõpositionem præ oculis tibi ostendisse, ut ex te ipso differentiam deprehendere possis. SE. Quodnam est alterum Galeni astrum? BRAS. Hoc quod sequitur: tamen in Galeno est ante præscriptum: inquit uero Aster stomachicus, facit ad eos quibus cibus in uentre acescit, ad tormina, destillationes, dolorem capitis spuentes sanguinem, tabescentes, affectiones circa uesicam, et uterũ. preparatur sic.

Recipe succi mandragoræ drachm. IIII.

Myrrhæ drachm. IIII.

Balaustij drachm. IIII.

Castorei drachm. IIII.

Croci drachm. IIII.

Opij drachm. VI.

Anisi drachm. VIII.

Seminis apij drachm. VIII.

Styracis drachm. VIII.

Hyssopi cretici drachm. XII.

Seminis hyosciami albi drachm. XII.

Componito pro more, & digerito in pastillos, dato pro uiribus, liquor sit affectioni conueniens. SE. Et hoc astrum

astrum aliquam habet cum alijs affinitatem. BRAS. Adde & multam cum alijs habere differentiam, sed hoc ad rem nihil facit, pro stella trochiscis ego astrū ex Galeno adductum in meo pharmacopolio conficerem. Serapionis uero, et Auicennæ stellam prætermitterem, quāquam neq; horum authorū stella uitio uertenda sit: nam intentiones ferè equales habent: at tu trochiscos alios in medium afferto.

S E N E X.

XIII.

Trochisci de Thure sese sponte offerunt. BRAS. A quo desumuntur authore? SE. A Rasi in nono ad Almansorem in capite de Singultu. BRAS. Quomodo illos conficis? SE. Vt author ipse refert, q̄ ita conficit.

Recipe Thuris drachm. V.

Enulæ drachm. III.

Mentastri

Foliorum rutæ siccae } Singulor. drachm. II

Amyli

Seminis nemen drachm. III. & sem.

Informentur ex his trochisci pōdere unius aur. BRAS. Quo liquore, aut qua re conficiendi sunt? SE. Ab authore non exprimitur: ego autem sēper mel rosatum colatum accepi. BRAS. Prosequaris & deinceps, nam ex melle confici summe placet. SE. Per nemen quid uere intelligendum est. BRAS. Quid accepisti tu quando aliās eiusmodi trochiscos parasti? SE. Serpilli semen semp accepi. BRAS. Et eo deinceps semper utitor, non sunt in magno usu. SE. At in meo pharmacopolio semp habui, licet raro uendiderim: uerum ad quos conueniunt affectus? BRAS. Pars illa in qua apud Ra-

i sim

sim referuntur, ad singultum conuenire ostendit. At ad alias compositiones te conuertito.

S E N E X. XIII.

In meo inordinato ordine trochisci de Violis suã sedem hic fixere. BRA. A quo authore accipiuntur? SE. A Mesue in suo Antidotario, qui illos ponit sub nomine hamech: unde nonnulli ita illos inscribunt, Trochisci de uiolis hamech. BRAS. illi sunt quos dicit inflammationes sedare, uentrem lenire, et pectus mundificare. Illorum uero compositionem referto. SE. En refero.

Recipe Foliorum uiolarum inter humiditatẽ, et siccitatem mediarum aur. XII.

Turbith albi, & gummosi aur. VI.

Succi glycyrrhizæ aur. III.

Tereniabim drachm. IIII. Fac trochiscos.

Dosis eorum est aur. II. cum zuccaro, aut pulpa castiæ fistulæ, & quandoque inuitat necessitas, et ponuntur in eis Scammonij aur. II. BRAS. Bilem euacuant, & pituitam, & bilem magis si scammonium receperint. SE. Deinceps ergo scammonium sum additurus. BRAS. Si addideris, illis frequentius utar, & si dixeris hos esse in usu, non ita constat, quoniã Ferrariæ adsunt pharmacopola qui trochiscos de uiolis seruant à Mesue in capite de Turbith descriptos, quorum compositio hæc est.

Recipe Turbith partem unam.

Foliorum uiolarum partes duas.

Gingiberis partem semis. Misce, & fiant trochisci.

SE. Quo subigi debent? BRAS. Violarum folijs, quæ sicca esse non debent, sed humiditatem habere, at si folia non essent satis, uiolarum succus accipiendus esset,

donec

TROCHISCORVM EXAMEN. 66

donec conficerentur, compingerentur, ac subigerentur.

SEN. Arbitror illos quos ego preparo esse meliores.

BRAS. Neq; ego istud inficias eo, et illos potius probo quos conficis, qui ab eodem repetuntur authore in capite de Asthmate, ubi ait Confectio trochiscorum de uolis est huiusmodi.

Recipe Foliorum uiolarum mediocrium in siccitate
& humiditate drachm. VI.

Turbith boni arundinei drachm. IIII.

Succiglycyrrhizæ, Tereniabim } Sing. drach. II.

Scammonij drachm. II.

Fac trochiscos, qui ad anhelitus constrictionem conferunt, naturâq; leniunt, & pectus mundificant. SE. Ab illis in pondere differunt, & scāmōnium recipiunt, quod ego in meis trochiscis nō pono. BRAS. Tamen à Mesue dicitur quandoque necessarium esse ut ponatur. SE. hoc necessarium à medico præuidendum est, qui addere debet quando opus erit, & urgebit necessitas ut scamoneo utamur, at audiui à Mesue uarias fieri trochiscorū de uolis compositiones. BRAS. Tres iam ex hoc authore retulimus compositiones, quartā in capite de scāmōneo ponit, Hamechq; imitatur: hæc uero talis est.

Recipe scāmōnei partē unā, Succiuolarū ptes duas.

Succiglycyrrhizæ partem semis.

Misce cum oleo rosaceo, & fac unius drachmæ ac semis trochiscos, dosis est drachma una. SE. Sunt ut illi qui in capite de Turbith scripti sunt, sed hi turbith loco scamoneum recipiunt. BRAS. Innuit ferè & aliam descriptionem in capite de Violis illi similem quæ est in capite de Turbith, et quæ in capite de Scammonio: nam di-

i ij cit:

cit: Et quidam addunt quantitati earum. s. uiolarū medietatem ex turbith, & faciunt trochiscos, & uigorant cum hoc operationem eorum, & quidā addunt scammonium. Ceteri quoq; Arabes plures habent trochiscorū de Violis compositiones ab his Mesue differentes. poteris apud Serapionem duas legere huius generis compositiones, apud Halyabatē in decimo Practice unam, apud Rāsim in capite de Medicinis colicæ duas. At si uiolæ illas quas semiuirides recipis, non essent satis ad pinsenda, ac iungēda simplicia: quo liquore uteris ad illa simul dissolunda? SE. Ex succo uiolarum conformo, uel ex aqua uiolarum per infusionem factam. BRAS. Manna liquescerit poterit in modico uini optimi, & ex hoc erunt reformandi trochisci, & tunc à Serapione non differet, qui ex uino trochiscos de uiolis informat. At Rāsi ex psyllij mucilagine, & Halyabas ex aqua cōficit. SE. Arbitror non esse magni momenti negocium, siue hoc, siue illo liquore conformentur. BRAS. Tamen compositionis intentionem sequi debet. SE. Qui nam trochisci sunt illi qui apud Nicolaum uocantur diuini? BRAS. Immo sunt, & qui eosdem uocent diuini cum legi debeat διὰ τοῦ, id est de uiolis: nam τοῦ uiola est. ita uero apud Nicolaum Propositum conficiunt.

Recipe Foliorum uiolarum albarū uiridium drach. V.
 Seminis plantaginis drach. I. Amyli drachm. III.
 Seminis papaueris albi drachm. II. scrup. I.
 Balsami scrup. I. Rhodostomatis quod sufficit.

Ad modum præcedentium trochiscorum. arbitror autem Nicolaum istum ab antiquiori Nicolao Alexandrino accepisse, nam ipse prius horum trochiscorum compositionem

positionem retulerat capite centesimo sui libri de Com-
positione medicamentorum, ubi ait.

Recipe Florum uiolarum drachm. XV.

Amyli drachm. IX.

Seminis papaueris albi drachm. VII.

Rhabarbari electi drachm. V.

Seminis plantaginis drachm. III.

Balsami drach. I.

Rhodo stomatis quod sufficit.

Confice ad exemplum proxime præcedentium. SE.

Est eadem omnino compositio, sed in ponderibus differunt. quod etiam ab hoc Alexandrino sumpsit alter Nicolaus extrema compositionis uerba ostendunt, cum ait. Confice ad exemplum proxime præcedentium, nam & Præpositus dicit ad modum præcedentium trochiscorum conficiendos esse, sed cur Nicolaus Præpositus dicit foliorum uiolarum albarum cum Alexandrinus simpliciter dicat uiolarum? BRAS. Omnes arbitratur albas uiolas accipiendas esse, tamen nullus rationem cur ita fieri debeat reddit, sed omnes Nicolaum ita dicentem adducunt, at mihi uidetur posse & nigras uiolas intelligi, neque ratio adest cur hæc potius quam ille sint recipiendæ, nisi quispiam dixerit ab re non esse albas uiolas recipere, quoniam diamargariton ingrediuntur, ut album euadat. SE. Semper albas accipiendas audiui licet raro huius generis trochiscos in pharmacopolijs uiderim. BRAS. Et ego nunquam illos uidi, propterea ad alios trochiscos pedem conferas.

SENEX. XV.

Trochisci de Berberis sese sponte offerunt. BRAS.

i iij Cum

Cum infinite sint ferè apud authores trochiscorum de Berberis compositiones, quam paras tu? SE. Illam Mesue, quæ in ordine prima est, & ex his quæ sequuntur conficitur.

Recipe berberorū, aut succi eius }
 Spodij } Singu. drach. III.
 Succu glycyrrhizæ }
 Seminis portulacæ }
 Rosarum drachm. VI.
 Spice, Croci } Singu. drach. I.
 Amyli, Tragacāthi }
 Seminis citruli drach. III. & semis
 Camphoræ drach. semis
 Confice cum tereniabin.

BRAS. Maior pharmacopolarum pars, qui trochiscos de Berberis seruant, hos seruant, dixi qui seruant, quia haud multi seruant, neq; inter illos qui seruant, oēs hos seruant quos retulisti, sed aliqui secūdā apud Mesuē compositionem conficiunt, quam ne desyderes refero.

Recipe Berberorū drach. II.
 Spodij, Xyllo aloes }
 Seminis acetosæ } Singul. drach. I.
 Masticis }
 Gallie, Spice }
 Rosarum drach. V. Gummi drach. III.
 Confice cum aqua rosacea

SE. Ad quos conferunt affectus? BRAS. Mesue de primis dicit, ad febres ualere inflammatiua, et eas extinguere, & unā angustiosam sitim. De secundis dicit, conferre ad calefactionem, & ad uentris solutionem & hepatis

hepatitis dolorem. SE. Quam compositionem magis probas? BRAS. Primam, quia secunda galliam habet spicā, & xyloalocem quæ calida sunt, hæc uero prohibent ne tam acriter contra caliditatem pugnent, primos uero contra sitim ualere si in ore seruentur experatus sum. SE. Antiqui medici sunt ne de his trochiscis locuti? BRAS. Si de Arabibus intelligeres, responde rem Auicēnam in quinto Canone septem posuisse trochiscorum de Berberis compositiones, Serapionem tres, Rasim duas, alterā in nono ad Almāforem, ubi de Iecoris dolore agit, altera in Antidotario diuisionū, ubi de Inflammato hepate pertractat. SE. Scire optarim nū antiquiores Græci de ipsis sermonē habuerint. BRAS. Inueni apud Actuarium in libro de medicamentorum Compositione pastillum ex oxyacantha, quem dicit obstructo iocinori, lieniq; auxiliari, in ijs spiritus pellere, qui iam aqua intercutem tentantur, potionis modus sextula cum oxysachare, & aqua. Vides aliam esse horum trochiscorum de oxyacantha intentionem, quam sit intentio trochiscorum de Berberis, apud Mesuem tamen pro eodem accipiuntur, oxyacantha & Berberis, de hac autē re nostrum lege Simplicium examē. SE. Compositionem, ni pigeat, referto. BRA. Nō piget hæc uero est.

Recipe oxyacanthæ	_____	} Singul. drach. III.
Succi dulcis radicit	_____	
Rosarum	_____	
Seminū cucumerorū	_____	
Mastiches	⌋	} Singulorum drach. II.
Spicæ	⌋	
Eupatorij	⌋	

i iij Rhei

BRASAVOLI

Rhei } Singulorum drach. I.
Crocii }

Cassuthæ } Singulorum drach. III.
Seminis intuborū }

Spodij sextulam unam, Mannæ drach. VI.

Tusa cribrataq; in pastillos redigito. SE. Sunt longediuersi ab illis Mesue. BRAS. Iecirco nec admiratione afficiaris, si intentionē aliam his attribuit Actuarius quam Mesue fecerit suis, uerum cum nihil sit in Mesue compositionibus annotandum, iccirco ad alias te conferas trochiscorum compositiones.

S E N E X.

XVI

Trochisci de Lacca suam sedem post prædictos habent. BRAS. Sedeant igitur, & tu eorum compositionē refero. SE. Hæc est quam in meo seruo pharmacopolio ex Mesue sumpta.

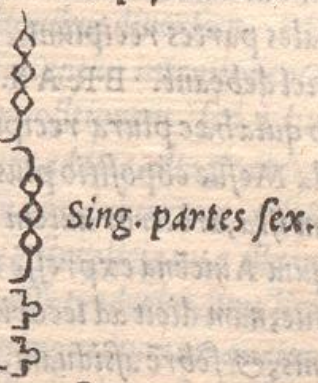
Recipe lacca mundata	_____	}
Succi glycyrrhizæ		
Abscynthij, Berberis		}
Succi eupatorij, Rhaued		
Aristolochiæ longæ		} Singulorum drach. I.
Costi, Afari		
Amygdalarum amararum		}
Rubeæ tinctorum		
Apij, Schœni	_____	

Fac trochiscos quorum unusquisque sit unius drachmæ BRAS. Conferunt hi trochisci iecoris, & splenis obstructionibus, febribus diuersis, et antiquis: asciti, et urinam prouocant. SE. Per laccam est ne cācamum intelligendum? BRAS. Nostrum lege Simplicium examē,

ne

ne ubiq; omnia miscere cogamur. pleriq; autumāt semper abluendam esse laccam, cum aliquam compositionē ingreditur, quod minime probo, at quo liquore simplicia nectis, et in pastillos digeris? S E. Sēper accepi aristolochiæ, et schœni decoctum, quo ad abluendam laccam passim utuntur. BRAS. Alij sunt qui ex absynthij, aqua, uel succo conficere malunt, alij ex uino, alij ex eupatorij decoctione, uel apij, at haud magnificiendū est an hoc an illo modo, et an hoc liquore uel illo conficias, quoniam liquor ille quo simplicia iunguntur, in pauca copia recipitur, tamē absynthium semper probabo, et alia, quæ iccori conueniunt, & obstructiones aperiunt. S E. Est ne apud antiquos eiusmodi compositio? BRAS. Non quod sciuerim, apud Arabes uero multæ sunt horum trochiscorum descriptiones, Auicenna in quinto Canone sequentem refert compositionem.

Recipe laccæ lignorū
 Rubæ
 Anisorum, Sem. apij
 Absynthij, Afari
 Amygdalarum amararū
 Costi, Cinnamomi
 Aristolochiæ longæ
 Succu eupatorij
 Misce, tere, & trochiscos confice.

Sing. partes sex.

S E. Si hæc compositio quatuor haberet simplicia eadē esset cum illa Mesue. BRASA. Differunt præterea quia hæc recipit cinnamomum, quod illa Mesue non recipit, & illa Mesue quatuor habet quæ dixisti simplicia. s. glycyrrhizæ succū, berberi, rhaued, & schœnū, que

que

quæ in hac non adsunt, tamen apud Auicennam in calce
ferè illius partis, in qua de Trochiscis agitur cõpositio
alia habetur trochiscorum de lacca. SE. Illam refero
to, ut differentiam inter ipsas contemplari possimus.
BRAS. Hæc est.

Recipelacæ, Rubeæ	} Sing. partē. I.
Anisorum, Seminis apij	
Absynthij romani, Asari	
Amygdalarum amararum excorticatarum, Costi	
Aristolochiæ longæ	
Succi eupatorij	
Succi Glycyrrhizæ, Succi berberis	

Informentur trochisci drachmæ unius, & dentur in po-
tu cum eo quod cõuenit de syrupis. SE. In his compo-
sitionibus omnes conueniunt, q; singulorum simplicium
æquales partes recipiunt, neq; liquorem aperiunt quo
confici debeant. BRAS. Est modicus error, differunt
uero quia hæc plura recipit simplicia quã præcedens,
at illa Mesue cõpositio plus habet schoenum & rhaued,
quã ista, arbitror autem Mesuë ab Auicenna accepisse,
quia Auicena expresse utitur uerbis, quibus usus est
Mesue, nam dicit ad iecoris obstructiones conuenire, et
splenis, & febrē asiduam, & prouocare urinam. SE.
Non dubito quin acceperit, at Serapionis compositionē
his comparari optarim. BRAS. Comparato, Serapio
ita dicit, Trochisci de lacca cõferentes ad oppilatio-
nes in hepate, & liene, & ad febrem antiquam, & uris
nam prouocant. SE. Eisdem ferè uerbis usus est Me-
sue. BRAS. Compositio hæc est.

Recipe

Recipe lacca mundata }
 Rubee, Anisorum }
 Seminis apij }
 Absynthij, Afari }
 Amygdalarum amararum }
 excorticatarum } Sing. partes aequales.
 Costi, Rhaued }
 Aristolochiae longae }
 Succieupatorij }
 Succiglycyrrhizae }
 Succiberberis }

Terantur & cribrētur, & fiāt trochisci, quorum unus
 quisq; sit drachmæ unius, & detur cū eo qui cōuenit ex
 potibus. SE. Hi Serapionis idem præcise essent cum il
 lis Mesue si in ipsis adesset schœnon. BRAS. Halya=
 has in decimo Practicæ compositionem refert his quidē
 in multis similem, sed & in aliquibus diuersam. SEN.
 Omnes (ut uideo) eandem sequuntur intentionem, &
 eandem forte habuerunt compositionem, sed à diuer=
 sis trāscriptoribus aliqua fuere addita, alia prætermis=
 sa. BRAS. Ita factum esse non dubitarem, nisi Sera
 pio in cōpositionis calce omnia simplicia quæ illa ingre
 diuntur enumeraret, & dicit esse tredecim, simplicia ue
 ro quæ Mesue compositionem ingrediuntur quatuorde
 cim sunt, at istud haud magnificandum est. Rasis præ=
 terea in nono ad Almansorem in capite de Iecoris dolo
 re, & in Antidotario diuisionum in capite de Medicinis
 hepatis similem ferè horū trochiscorū cōpositionē de=
 scribingit. SE. Postquā similis est illam reticere oportet.
 BRASA. Tu ergo trochiscos alios in mediū uocato.

SE N E X

Hos in mea scheda trochisci Alandaal sequuntur. BRASAVOLI. De his in Pillularum examine locuti sumus, at ne laborem subterfugere uideamur de eisdem in presentiarum iterum agemus cum illo in loco non sint exquisite pertractati. compositionem refer, ut à Mesue præcise scripta est. SE. Ita scriptum inueni.

Recipe pulpa colocynthidis albæ, & lenis, et munda à granis drach. X.

Incidantur cultro incisione conuenienti, & fricentur cum uncia una olei rosacei, deinde

Recipe tragacanthi }
Gummi, Bdellij } Singul. drach. VI.

Iufundantur in aqua rosacea per dies quatuor, & conficiatur colocynthide incisa cum glutino eorum, et fiant inde trochisci, & exiccantur, in umbra, deinde iterum terantur contritione bona, & iterum confice cum glutino eorū, & fiant trochisci, et administrētur. BRASAVOLI. Hæc est ne Mesue compositio? SE. Et integra. BRASAVOLI. Hinc colligi potest quomodo præparetur colocynthis, nimirum ex madefactione in oleo rosaceo, et ablutione, & admistione gummi arabici, bdellij & tragacanthi. nonnulli notant id quod legitur drach. x. legendum esse uncias decem, quia oleum esset nimis, ueruntamen si nimis sit in decem drachmis, minus est quam esse deberet in decem uncijs, iccirco ego intelligo drachmas, ut omnes ferè contextus scriptum habent, nec opus est ut tota uncia in ablutione consumatur, sed tantum de oleo recipit colocynthis quantum recipere potest, si uero petas quanto tempore fricari debeat, ego intelligo fricari debere

debere per spatium trium dierū, non quidem cōtinue, sed intermittendo, postea fiant trochisci. nonnulli per hos trochiscos alandaal nihil aliud intelligūt, quam colocynthida preparatā. deinde probe exsiccentur in sole ut oleum magis penetret, scitoq; hoc medicamentum ab Arabibus trochisci alandaal uocari, sed Latine dicitur trochisci de colocynthide. S E. Non præbentur soli. B R A S. Tamē præberi possunt, at magnas ingrediuntur colocynthidis loco compositiones, quod & à Mesue notatur, cum ait Confectio trochiscorum alandaal, qui ponuntur in hiera Hermetis, & in alijs confectionibus loco colocynthidis, ego illis solis nonnunquā usus sum in morbo gallico ad pituitam euacuandā quam à remotioribus partibus mirifice euacuat, tuteq; præbentur, sed opus est ut sit prædicto modo parata, & non accipiantur decem uncie, quia illa quæ corrigunt essent in minima copia, semidrachmā præbeo, plene educit, quādoq; ad duos scrupulos deueni, nūquam præbui drachmam, at alia potius secum commiscere uolui. Dioscorides colocynthidis uim uenenosam alio modo corrigit. S E. Quoniam? B R A S. Quatuor medullæ colocynthidis obolos in aqua mulsa cum nitro & myrrha præbet, & decocto melle deuorata, ut possint hi trochisci secundum Dioscoridem ita parari.

Recipe pulpæ colocynthidis drach. X.

Myrrhæ, Nitri } Singul. drach. VI.

Ex melle cocto cōficiantur, et ex aqua mulsa bibantur.

S E. Sum ne hanc compositionem paraturus? B R A S.

Satis est te illam seruare compositionem, quam ex Mesue adduxisti, quoniam illam sexcenties expertis sum,

BRASAVOLI

quæ neque ista ex Dioscoride compositio despicienda sit.

SENE X XVIII.

Trochisci de Myrrha ut ad examen ueniant cõtendunt.
BRAS. Bene uenerint, illorum faciem detege ut ipsos
uidere possimus. SE. Quam faciem dicis? BRAS.
Eorum compositionem. SE. Hæc est quæ sequitur à
Rasi descripta in nono ad Almansorem libro in capite
de Mensium prouocatione.

Recipe myrrhæ drach. III.

Lupinorum optime tritorum drach. V.

Foliorum rutæ drach. III.

Mentastri, Pulegij ceruini	} Singul. drach. III.
Cimini, Rubeæ tinctorum	
Assæ fœtidæ, Serapini	} Singul. drach. III.
Oppopanacis	

Conterantur omnia, & cõficiantur trochisci cum aqua
in qua bullierint, & coctæ fuerint drachmæ duæ semis
nis iuniperi. BRAS. Antiquos uidi qui ex sabinæ de-
coctione conficiebant, quos etiã non improbo. sed quid
accipis per ceruinum pulegium? SE. Aliàs serpillum
accipiebam, nunc usuale pulegium accipio. BRAS.
Quantũ sit de re ipsa. i. de cõpositionis intetione utrũq;
summi potest; tamen pulegium potius accipiendum est
omnibus notissimum, ut Dioscorides ait, nam menses tra-
hit, secũdas, ac partus. nihil habet amplius cõpositio q;
contemplatione indigeat, cum addiderim omnia quæ ad
uterum spectant aperire.

SENE X XIX.

Ob hoc trochisci de Eupatorio in medium accedant.
BRAS. A quo authore desumuntur? SE. A Mesue
qui

qui afferit contra febres antiquas, & earum rigore ualere, hepatis, & lientis obstructions aperire, & esse medicamenta optima abscessuum in ipsis icteritijs conuenire, & in initio hydrope captis. BRAS. Compositionem referto. SE. Refero.

Recipe tereniabin	} Singul. unc. I.
Succi eupatorij	
Rosarum unc. 5.	} Singul. drach. III.
Spicæ drach. III.	
Rhaued, Afari	} Singul. drach. II.
Anisforum	
Spodij drach. III. & semis.	

Fac trochiscos cum succo herbarum, & da cum eis.

BRAS. Quid accipis per herbarum succos? SE. Id quod superius etiã dictum est. BRAS. Sunt qui intelligent eupatorij succum, quos nō probo, quia iam eupatorij succus receptus est. alij accipiunt quatuor herbarum succum, ex quibus syrupus bysantinus conficitur, hæ uero sunt herbe endiuiua, apium, eupatorium, & borago, cum dicitur herbarū succus, prædictarum succus intelligitur, & cum hæ herbe ad trochiscorum intetionem cōueniant, illarum succo uti poterimus, & si etiam ueri eupatorij, q̄ nunc uulgò agrimonium dicitur, succo uteris, nihil referret. Serapio horū trochiscorum cōpositionē quandam ponit, quæ nihil cum hac cōmune habet. SE. Quæ nã est Serapionis cōpositio? BRAS. Hæc quæ sequitur, Serapio in primis inquit, Trochisci auctrion, & est eupatorium conferentes ad febres antiquas, & dolorem hepatis, atq; icteritiam.

Recipe rosarum drach. V.
Spicæ drach. II. Spodij drach. I.

Succi

Succi eupatorij drach. VIII.

Terantur, & misceatur cum aqua tereniabin, & fiant trochisci, & dentur cum eo quod conuenit ex potibus. Summa medicinarum est res quatuor. SE. In illis Mesue octo adsunt simplicia. BRAS. Iccirco dixi ualde differere, quanquam hæc quatuor in illis octo Mesue contineantur. Auicenna et ipse in quinto Canone trochiscos de eupatorio ad eadem quidem intentionem refert, sed ab illis Mesue differunt. SE. Compositionem audire optarem. BRAS. Audias igitur

Recipe succi eupatorij sextaria. VI.

Rosarum rubrarum

ablatis capitibus

Spicæ odoriferæ.

Tereniabin mundatæ, sextaria. VI.

Spodij drach. IIII.

Misce, & puluerizentur, & fiant trochisci. miror Auicennam dixisse ualere ad febres inflammatiuas, & ad febrim, cum sint calidi trochisci, & antiquæ febres non sint inflammatiuæ, sed potius ex materia crassa sint, glutinosa, pituitosa, uel atrabilari, et quauis aliqua frigida recipiant, tamē calida superant. SE. In uno simplici Auicennæ compositio est magis propinqua Mesue compositioni quam illa Serapionis. BRAS. Si id quo miscetur recte perpendes in potere tantum differere percipies sed & Halyabas aliā refert compositionem quæ ab aliquo modo differt, quā uocat trochisci casseti. i. de eupatorio. SE. His post habitis Arabibus, sunt ne antiqui his pastillis locuti? BRAS. Actuarius in libello de medicamentorum compositione, pastillorum de eupatorio meminit.

meminit. SE. Quæ nam est apud hunc authorem compositio? BRAS. Hæc quam refero.

Recipe absynthij
 Iunci odorati
 Succu eupatorij
 Rosarum
 Seminis fœniculi
 Mastiches

Singulorum unc. semis.

Anisorum
 Tragacanthæ albæ

Singulorum drach. II.

Santali citrini
 Spodij

Singulorum sextulam

Tusa & in cerniculo creta cum intuborum succo subigito, et in pastillos ex aqua, in qua lachama duerit, et oxy melite cogito. SE. Sunt longe distincti hi trochisci ab illis Mesue. BRAS. Recte dicis, tamen oēs recipiunt eupatorij succum, immo nisi illum reciperet nulla esset ratio cur de eupatorio nuncupati essent. SE. Ad quã intentionem suos conficit Actuarius? BRAS. Autho- ris uerba audito, qui ita ait. Pastillus ex eupatorio iecur, & stomachum adiuuat, inflationes discutit, & horrores febrium, quas pituita creauit. SE. Ad eandem ferè ualent intentionem cum alijs. BRAS. Cum nihil aliud in his trochiscis considerandũ uideatur, ad alia trochiscorum genera sermonem conuertito.

SE N E X.

XX.

Trochiscis omnibus illi finem imponunt, qui constricti- ui nuncupantur. BRAS. Quid intelligis per finem imponere? SE. Intelligo esse in mea scheda ultimos.

k BRAS.

BRASAVOLI

BRAS. Tam paucos igitur seruatis trochiscos? SE. Non plures seruamus, immo ego plures seruo trochiscorum species, quam alij faciant ubiq; locorum pharmacopola. BRAS. Ob hoc, & ob tuam quam adhibes diligentiam in optimis emendis simplicibus, & in compositis probè concinandis pharmacopolium tuum semper omnibus prætuli qui in tota sunt Italia, neq; unquam, ob ista te ipsum laudare desistam. at à quo authore summuntur hi constrictiui trochisci? SE. A Mesue. BRAS. Tamen in illa haud sunt parte, in qua de trochiscis sermo habetur. SE. In uniuersalibus canonibus scripti sunt, in capite tertio, Canone secundo. BRAS. Compositionem referto, ut si quid ambiguum in ea sit, illud contemplemur. SE. Hæc est quam refero.

Recipe balaustiarum

Corticum glandium infusorum
in aceto, et torrefactorum

Summachiorum

Granorum myrti

Hypocystidis

Sing. drach. II.

Cimini carmeni

Gallarum infusarum in aceto,
& torrefactarum

Capitum granatorum

Fructus tamarisci

Maceris

Xyllo aloes

Gallie Aromaticæ

Mastiches, Spicæ

Sing. drach. I. s.

Semina

TROCHISCORVM EXAMEN. 74

Seminis acetosæ

Gummi

Boli

Granorum passularum torrefactarum

} Sing. drach. I. 5.

Granorum coriandri infusorum in aceto,
& assatorum drach. II.

Misce, et fac trochiscos unius drachmæ ex uino pōtico, et sit dosis trochiscus unus cum Syrupo cotoneorum, uel cum aliquo ex robub stipticis. BRAS. Quid boli loco simpliciter posito accipis? SE. Armenum bolum. BRAS. Probè agis. quid uero intelligis per grana passularum torrefacta? SE. Ipsius uae grana intelligo. BRAS. Deinceps intelligito semina, quæ ualde adstringunt, idq; uehementius agunt si fuerint torrefacta. p gūmi uero simpliciter positu qd intelligis? SE. Arabicū gūmi. BRA. Nec ab re est, qd cū simpliciter gūmi dicitur illud per excellentiā intelligere oportet. Tu, & nō multi alij pharmacopola Ferrariæ compositionem hanc seruatis, alij uero sunt qui nullam seruant constrictiuorum trochiscorum cōpositionem, sed cum indicuntur, trochiscos de charabe præbent, uel de terra sigillata, aut alios similes. Alij sunt qui aliam seruant trochiscorum constrictiuorum cōpositionem à Mesue positam prope finē ferè illius partis, in qua de Fluxu sanguinis ab ore uerba facit, & dicit. Paulus confectio trochiscorū restringentium sreatum sanguinis, etiam si sit antiquus, et sedantium agitationes, & inducentium somnum, quorum cōpositio hæc est.

k ij Recipe

BRASAVOLI

Recipe acaciæ lotæ

Hypocystidis

Balaustiarum

Florum mali granati

Gallarum drach. I. & semis.

Opij, Croci } Sing. drach. III.

Singulorū drach. V.

Misce, et fac trochiscos cum aqua pluuiali, dosis est aur. semis cum aqua frigida. SE. Neminem uidi, aut audiui qui hos conficeret trochiscos. BRAS. Deinceps ita dicere non poteris. SE. Sunt ne aliqui antiqui qui constrictiuos confecerunt trochiscos. BRAS. Multi quidem antiqui constringentes pastillos confecerunt, sed nō sub hoc nomine, solus Nicolaus Alexandrinus capite nōgētesimo quinquagesimo nono sui de Compositione medicamentorum libri trochiscos refert, quos adstrictorios uocat, ad omnes uentris fluxus & cacoetica uulnera. SE. Ex quibus suos conficit trochiscos Alexandrinus? BRAS. Ex his quæ sequuntur.

Recipe chartæ combustæ. drach. X.

Calcis extinctæ

Libani

Stypteriæ scissæ

Lemnij sigilli

Sandaracæ

Oppopanacis

Singulorum drach. V.

Singulorum drach. III.

Singulorum drach. II.

Vini quod sufficit. E contritis cū uino trochiscos in forma, quos cum decoctione balaustiorum offeres, & cum uino clysterizabis. SE. Hi (ut arbitror) uehemēter adstringunt trochisci. BRAS. Ita prorsus est, sed potissimum per exteriora adhibentur, per os uero minime,

Dixisti

TROCHISCORVM EXAMEN. 75

Dixisti nullos alios adesse in tuo pharmacopolio trochiscos, non ne superiori anno M D XLIX. In pestilentia illa, quæ Ferrarienses uexauit, trochiscos nostros confecisti, quos de bolo armeno nuncupauimus, & quibus usi sumus, et multū profecere in præseruando à pestilentia, & in affectos sanando? SE. Et confeci, & magnam copiã uendidi, sed in hac scheda trochiscos scripsisti anteq̃ illos confecerim, quorū cõpositiones et nũc memoria habeo. BRAS. illam referto. SE. En refero.

Recipe boli armeni drach. III.

Terræ sigillatæ drach. II.

Scordei, Thlasp̃i } Singulorum drach. III.

Vincitoxici drach. I.

Theriacæ magnæ drach. semis

Musci, Ambracani } Singulorum gra. II.

Coralorum rubrorum }

Sandalorum luteorum }

Camphoræ } Singulorū. grana. III.

Styracis calamitæ }

Ligni aloes }

Misce, & cum syrupo de acetositate citri fiant trochisci. BRAS. Mirum est quod senio confectus tanta memoria polleas, uerum cum nullos alios habeas in tuo pharmacopolio trochiscos, & ceteri pharmacopole fortè pauciores habeant, quid nobis deinceps agendum erit? SE. Quod tibi lubebit. At uteris ne tu his omnibus trochiscorū generibus? BRAS. Omnibus profecto in diuersis affectibus, diuersisque hominibus utor, immo in his qui sunt adstrictæ alui, & qui clysteres reuunt aloem plerūque addo, uel aliquod pillularum ge-

nus in pauca copia cum trochiscis, ut paulatim fiat aliqua materierū quæ sunt in uijs euacuatio, & ægroti facile reualescant, hocq; absq; clysteri fiat. SE. Tu ergo materiam euacuas antequam sit cocta? BRAS. Hoc non est materiam euacuare, quæ concoqui debet, neq; quæ in aliquo sit fixa loco, sed est paulatim eā quæ in uijs continetur absque clysteriorum incommodo euacuare, hic uero locus nō est de materiae cōcoctione differendi cum de ea satis superque in secundo cōmentariorum Galeni in librum Hippocratis primum de Morbis uulgaribus differuerimus, & ostenderimus quid sit coquere, cōcoquereue, et alia omnia aperuerimus, quæ ad hanc materiam spectare uidebantur. Nota uero frequentissimū fuisse apud antiquos trochiscorum usum, nunc uero non est adeo frequens, præterquam in longioribus affectibus, & in materia frigida, glutinosa, pituitosa, atque atrabilari, & in iccoris, ac lienis obstructionibus, ac duriciebus. SE. Ergo non omnium quos retulerim est usus? BRAS. Aliqui sunt qui rarissime in usum ueniunt. SE. Ob hoc non miror si aliqui sint in meo pharmacopolio trochisci, quos statim conseci cum pharmacopoliū erexi & aperui, immo adhuc sunt plenæ pixides. BRAS. Amplius boni nō sunt. SE. Ob quid si theriaca ad ducentos perdurat annos? BRAS. Post tertium annum trochiscorum uires euanescent. Immo aliqui sunt, quorū uires citius etiam resoluantur. SE. Qui nam sunt? BRAS. Illi potissimum qui ex herbarum succis conficiuntur, hi etenim singulis annis de nouo parari debent. Tibi igitur suaderem ut illos quos tandiu seruasti uti inutiles eijceres

res, nam agrotis potius obesse possunt, quam prodesse.
 SE. Animaduertito autē quod ab illis frequenter stum abigo. BRAS. At uetustatem non abiges, quae est omnium rerum edax, & consumptrix, uetustate nimirum simplicia corrumpuntur, & composita marcescunt, ac putrent, immo & in uenenū transmutantur, dicuero ni refugis quot anni sunt q̄ hanc artem exercere coepisti? SE. Illā exercere coepi M D. in Mense Ianuarij ut quinquagesimus annus iā agatur. BRAS. Ego eodem anno ab utero matris in lucem prodij, & in eodem mense, ut unā cum tuis trochiscis sim quinquagenarius. SE. Si haec aetate abiectiōne desiderat, ergo & tu cum illis abijciendus eris. BRAS. Si ut illi putridus, & sine uiribus ero, abijci non recusabo, at nondum accessit mea uetustas, ut tuis contigit trochiscis, immo nemini (Dei gratia) in hac aetate inuideo, uerū tamen cum de trochiscis finitum sit, ad alia transeundū esset, nisi hora serotina colloquium dirimeret, at cras unguenta in examen uocabimus, et de illis unā differere poterimus. SE. Me igitur ad omnia unguenta quorū apud Ferrarienses pharmacopolas usus est, pro crastina luce praeprabo. BRAS. Immo ne deficito, ut cras de ipsis sermonem perficere possimus. SE. Vale igitur. BRAS. Et tu quoque Vale.

I N D E X.

Trochisci unde sint dicti	I
Trochisci de Rha barbaro	II
Trochisci de Rosis	III
Trochisci de Agarico	IIII
Trochisci de Alkakengi	V
Trochisci de Absynthio	VI
Trochisci de Capparibus	VII
Trochisci de Charabe	VIII
Trochisci de Spodio	IX
Trochisci de Camphora	X
Trochisci de Terra sigillata	XI
Trochisci Stella	XII
Trochisci de Thure	XIII
Trochisci de Violis	XIV
Trochisci de Berberis	XV
Trochisci de Lacca	XVI
Trochisci Alandaal	XVII
Trochisci de Myrrha	XVIII
Trochisci de Eupatorio	XIX
Trochisci constrictiui	XX
Trochisci de bolo armeno	XXI